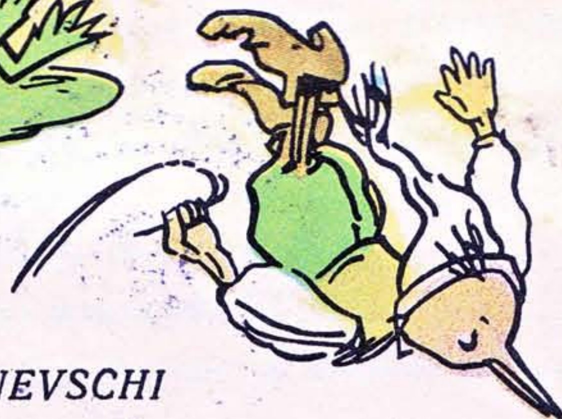

A. TOLSTOI
CHEIȚA DE AUR
SAU MINUNATELE PĂȚANII ALE LUI
BURATINO
EDITURA TINERETULUI

A. TOLSTOI

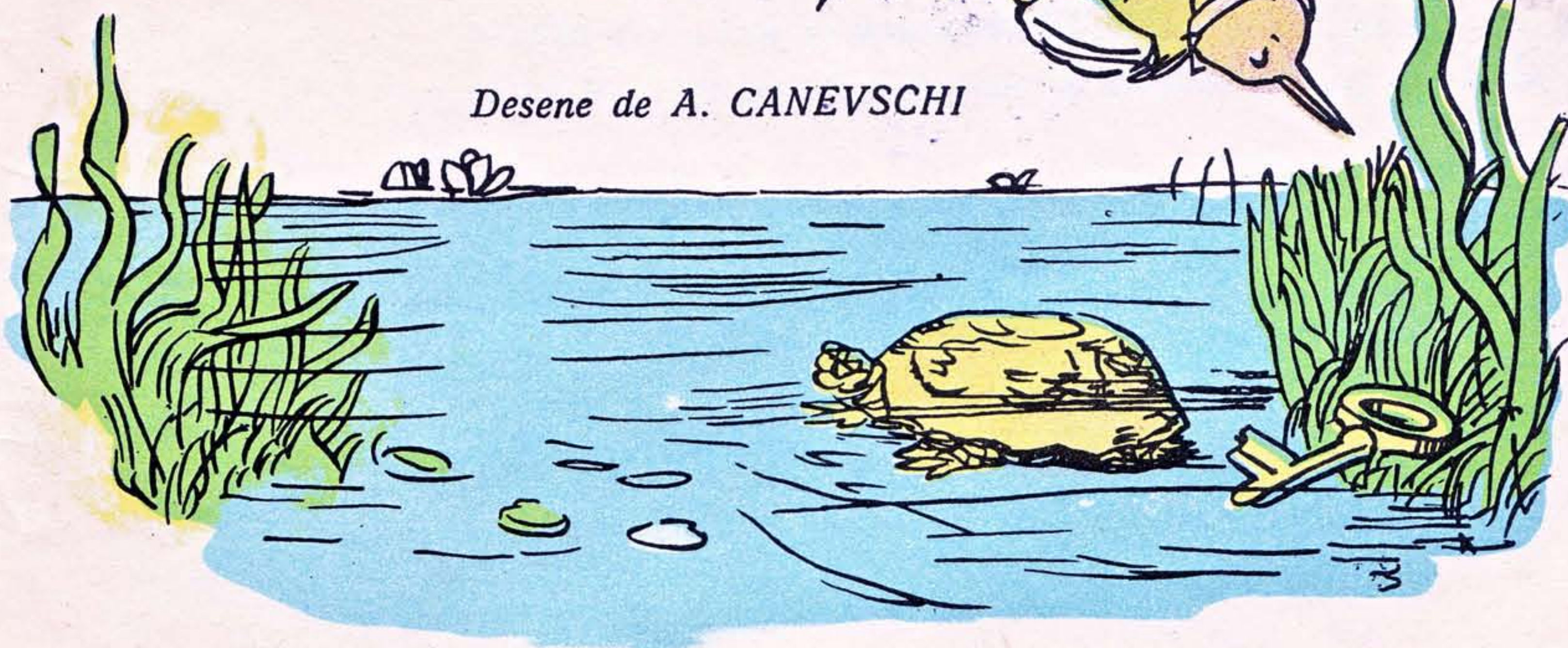

CHEIȚA DE AUR
SAU MINUNATELE PĂȚANII ALE LUI
BURATINO

Desene de A. CANEVSCHI

EDITURA TINERETULUI

Dedic această carte
Ludmilei Iliinişna Tolstoi

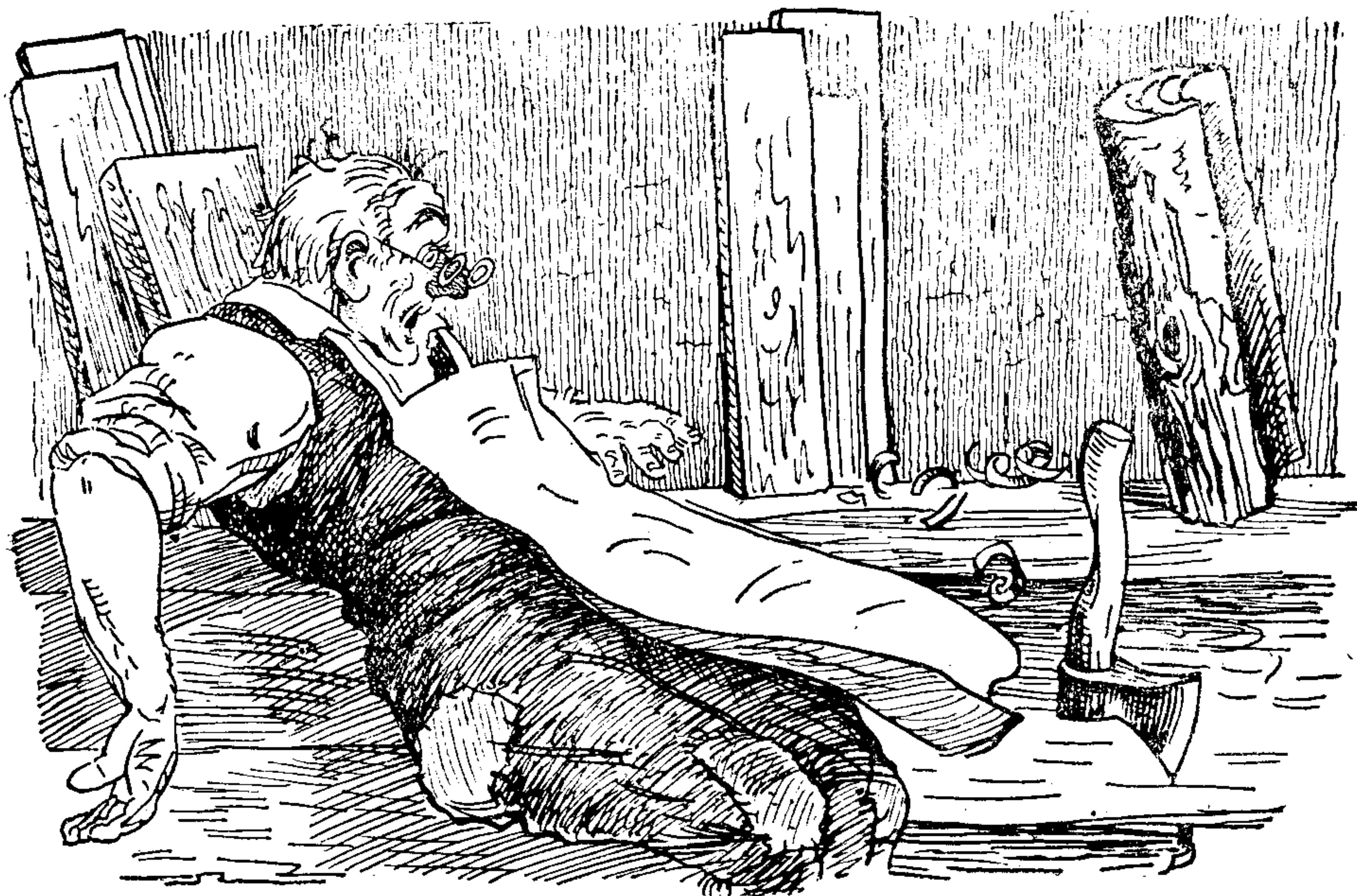
PREFAŢA

Pe vremea cînd eram copil — e mult, e foarte mult de atunci — am citit o carte: se numea „Pinocchio" sau „Aventurile unei păpuşi de lemn" (în limba italiană, păpuşa de lemn se cheamă buratino).

După ani şi ani, adeseori le istoriseam prietenilor mei, fetiţe şi băieţi, minunatele păţanii ale lui Buratino, şi cum pierdusem cartea, de fiecare dată povestea era alta, de fiecare dată născoceam tot soiul de păţanii, care nici măcar nu erau cuprinse în carte.

Acum, după atîta amar de vreme, mi-am amintit de vechiul meu prieten Buratino, şi m-am gîndit să vă spun şi vouă, fetiţe şi băieţi, minunata poveste a omuleţului de lemn.

ALEXEI TOLSTOI

Un butuc care scîncește cu glas omenesc nimerește în mîinile dulgherului Giuseppe

De mult, tare de mult, trăia într-un orășel de pe malul Mării Mediterane un dulgher bătrîn, pe nume Giuseppe, poreclit Nas-Vînăt.

Intr-o bună zi îi pică bătrînului în mînă un butuc, întru nimic deosebit de buștenii care se aruncă iarna în foc să dea căldură.

„Tot e bine, își zise Giuseppe. Am să-ncerc să scot ceva din lemnul ăsta. O fi el bun măcar pentru-n picior de masă"...

Și meșterul dulgher își agăță pe nas ochelarii legați cu un capăt de sfoară, la fel de bătrîni ca și el, învîrti butucul în mîini și-n cele din urmă începu să-l cioplească cu bărdița. Cum ciopla el așa, deodată un glas pițigăiat din cale-afară prinse a scînci:

— Văleu, văleu!... Mai încet, mai încet, fie-ți milă!

Giuseppe lăsă să-i lunece ochelarii pe vîrful nasului și își roti privirea prin atelier: nu era nimeni...

Cercetă sub tejghea — nimeni...

Cotrobăi în coșul cu talaș — nu găsi nimic...

Scoase capul pe ușă și-și aruncă ochii în stradă — strada era pustie...

„Mi s-o fi părut — își zise Giuseppe. Cine putea să scîncească?"

Apucă iar bărdița, dar cum lovi butucul, auzi din nou glăsciorul subțirel:

— Văleu, văleu! Nu-nțelegi că mă doare?

De data aceasta, Giuseppe se sperie de-a binelea; pînă și ochelarii i se aburiră de spaimă. Răscoli cu privirea toate ungherele încăperii, se vîrî pînă și-n vatră și, răsucindu-și gîtul, se uită prin deschizătura hornului.

Nu era nimeni.

„Oi fi băut poate ceva ce nu-mi priește și de-aia-mi țiuie urechile" se gîndi iarăși Giuseppe.

Dar nu! În ziua aceea doar nu băuse nimic... După ce se mai liniști puțin, Giuseppe luă rindeaua; îi potrivi cu ciocanul partea de dinapoi, în așa fel ca tăișul cuțitului să iasă afară doar atît cît era nevoie — nici prea mult, nici prea puțin — puse butucul pe tejghea și... de-abia trase o dată cu rindeaua, că auzi din nou:

— Văleu, văleu! De ce nu-ți vezi de treabă? De ce mă tot ciupești? se tînguia cu deznădejde glăsciorul subțirel...

Giuseppe scăpă rindeaua din mînă, se trase înapoi, un pas și încă un pas, pînă căzu de-a dreptul pe dușumea; își dăduse seama că glasul acela subțirel venea dinăuntrul butucului de lemn.

Giuseppe dăruiește butucul vorbitor prietenului său Carlo

Iată că tocmai atunci veni la Giuseppe, Carlo flașnetarul, un vechi prieten al său.

Pe vremuri, Carlo colinda orașele, purtînd o pălărie cu borurile largi, și-și agonisea pîinea, cîntînd din gură și din minunata lui flașnetă.

Dar acum îmbătrînise, era bolnav, iar flașneta era și ea de mult stricată.

— Bună ziua, Giuseppe, spuse el, intrînd în dulgherie. Ce faci acolo pe dușumea?

— Ei, am pierdut și eu un șurubel... Dar dă-l încolo că degeaba-l caut, răspunse Giuseppe privind chiorîș la butuc. Tu, bătrîne, cum o mai duci?

— Rău, răspunse Carlo. Mă gîndesc în fel și chip cum să-mi cîștig bucata de pîine... Măcar de m-ai ajuta și tu! Sau cel puțin de mi-ai da un sfat...

— Nimic mai ușor, tăcu vesel Giuseppe. Și-și spuse în sinea lui „Iată un prilej să mă descotorosesc de butucul ăsta afurisit". Nimic mai ușor: Uite, colo pe tejghea e un butuc strașnic: ți-l dau ție, Carlo, ia-l și du-l acasă...

— Eee! răspunse Carlo abătut Și pe urmă? Să zicem că duc butucul acasă: dar vezi că-n odăița mea n-am nici măcar o vatră cum se cade.

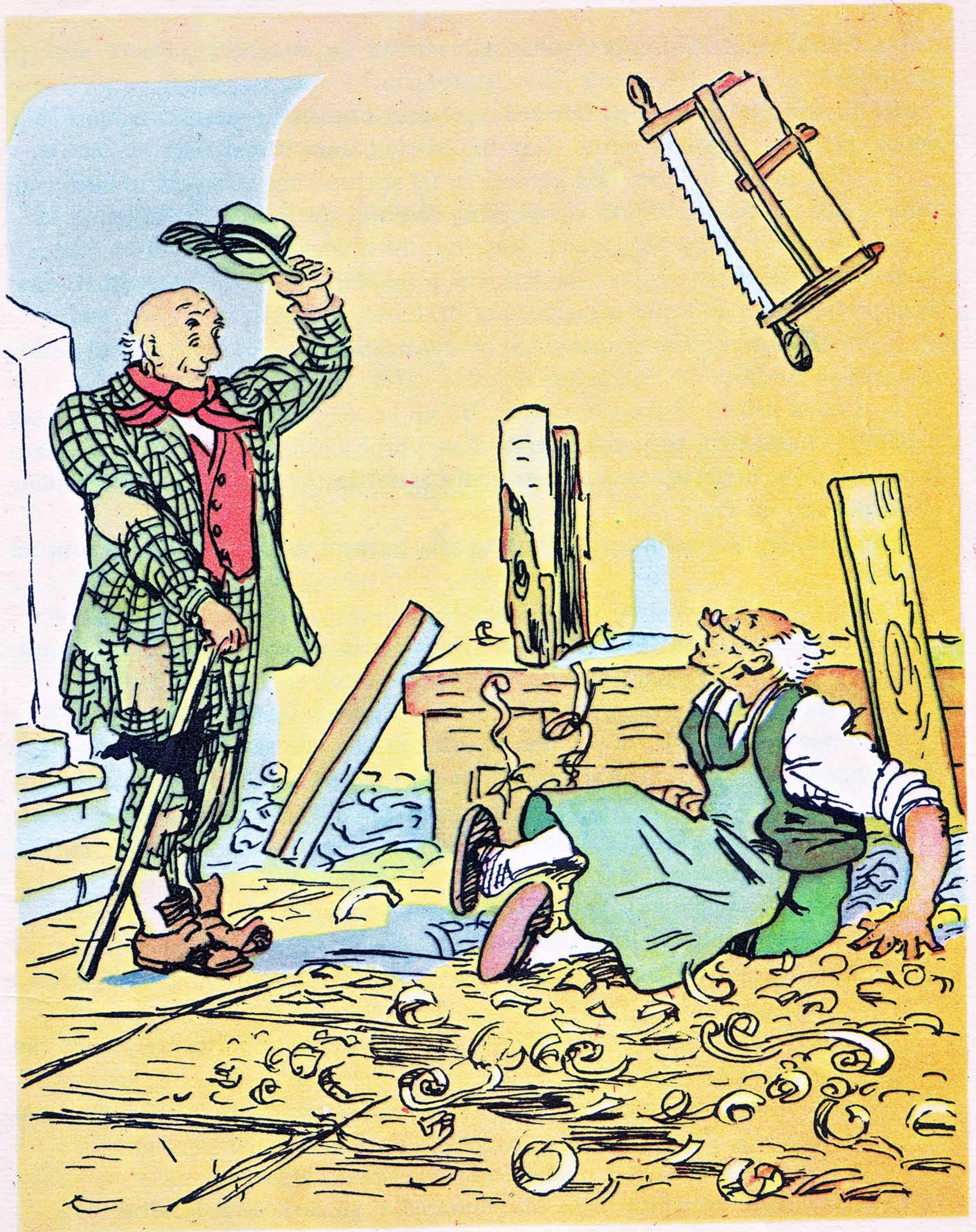
— Las-că știu eu ce-ți spun, Carlo... Pune mîna pe un cuțit, cioplește din butucul ăsta o păpușă, învaț-o să rostească tot felul de vorbe hazlii, fă-o să cînte, să joace și poart-o prin curțile oamenilor. O să cîștigi astfel destui pentru o bucată de pîine și un păhărel de vin.

Deodată, de pe tejgheaua pe care se afla butucul, se auzi un glăscior subțirel și vesel:

— Bravo, bine te-ai mai gîndit, Nas-Vînăt.

Giuseppe tresări din nou de spaimă, dar Carlo doar se uită curios în jur. De unde să fi venit glasul?

— Îți mulțumesc, Giuseppe, pentru sfat. Ei, fie! Dă-mi butucul.

Giuseppe înșfăcă butucul și-l dădu zorit prietenului său. Dar fie că nu luă el bine seama, fie că butucul sări singur, vorba e că îl pocni pe Carlo în cap.

— Îți bați joc de mine? izbucni Carlo jignit.

— Iartă-mă, prietene, dar nu eu te-am lovit.

— Atunci se vede treaba că m-oi fi pocnit singur în cap!

— Asta nu, prietene! Butucul ăsta te-a lovit.

— Ba minți, tu m-ai lovit!

— Nu eu, zău că nu...

— Ascultă, Nas-Vînăt, spuse Carlo. Că ești bețiv, știe oricine. Acum însă văd că ești și mincinos.

— Așa-a-a! Care va să zică vrei să te certi cu mine! strigă Giuseppe. Ia vino mai aproape!

— Ba vino tu încoace să te apuc de nas!

Mînioși, cei doi bătrîni începură să sară unul la altul. Carlo îl apucă pe Giuseppe de nasul lui vînăt, iar Giuseppe îl apucă pe Carlo de smocurile de păr alb ce-i creștea pe după urechi.

Apoi începură să se înghiontească zdravăn, în timp ce glăsciorul ascuțit de pe tejghea țipa și le tot dădea ghes:

— Dă-i! Atinge-l!

În cele din urmă, cei doi bătrîni obosiră; de-abia-și mai trăgeau sufletul. Giuseppe spuse:

— Hai să ne-mpăcăm!... Ce zici?

Carlo răspunse:

— Să ne-împăcăm!...

Se îmbrățișară și se sărutară. Carlo cu butucul sub braț porni spre casă.

Carlo ciopleşte o păpuşă de lemn şi o botează Buratino

Carlo locuia într-o odăiță pitită sub o scară, în care nu se găsea nimic altceva decît o vatră frumoasă în peretele din fața ușii.

Dar nici vatra cea frumoasă, nici focul din vatră și nici ceaunul ce fierbea pe foc nu erau adevărate, ci doar zugrăvite pe o bucată de pînză veche.

Carlo intra in odăiță, se așeză pe singurul scaun de lîngă masa șchioapă și, după ce răsuci butucul pe toate părțile, luă un cuțit și începu să cioplească dintr-însul o păpușă.

„Oare ce nume să-i dau? se întreba Carlo. Hai să-i zic Buratino. Numele ăsta o să-mi poarte noroc. Cunoșteam, mai demult, o familie, și pe toți din familia asta îi chema Buratino: tatăl — Buratino, mama — Buratino, copiii tot Buratino... și ce bine trăiau împreună! Nu le păsa de nimic!...“

Răsuci butucul cu îndemînare și ciopli mai întîi părul, apoi — fruntea, pe urmă — ochii...

Iată, însă, că deodată ochii se deschiseră singuri și priviră țintă la el.

Carlo nu dădu nici un semn de spaimă, ba dimpotrivă întrebă prietenos:

— Ochișori de lemn, de ce vă uitați așa de ciudat la mine?

Dar păpușa tăcea — tăcea poate pentru că nu avea încă gură. Carlo ciopli obrajii, apoi ciopli nasul — un nas obișnuit...

Ca prin farmec, nasul începu să se lungească, să crească și ajunse atît de lung și de ascuțit, încît Carlo bombăni supărat:

— Nu e bine așa, e prea lung.

Și bătrînul încercă să-i reteze vîrful. Dar ți-ai găsit! Nasul se tot sucea și se răsucea și pînă-n cele din urmă rămase un nas ascuțit, lung-lung de tot, un nas obraznic și curios nevoie mare.

Carlo se apucă apoi să cioplească gura. Dar abia sfîrșise de cioplit buzele, că gura se deschise deodată:

— Hi, hi, hi, ha, ha, ha!

Și dintre buze răsări o limbă subțirică și roșie, care căuta în fel și chip să-și bată joc de el.

Carlo, fără să țină seama de toate isprăvile astea, își văzu de treabă: ciopli, tăie, scobi... și în scurtă vreme, bărbia, gîtul, umerii, trupul și mîinile păpușii erau gata.

Dar de-abia sfîrși Carlo să cioplească ultimul degețel, că Buratino începu să-l lovească cu pumnișorii peste chelie, să-l ciupească și să-l gîdile.

— Ia ascultă! — îi spuse Carlo, aspru, — nici n-am terminat bine să te cioplesc și ai și început să mi te ții de drăcii... Ce ai să-mi faci mai tîrziu, hai?

Şi se uită încruntat la Buratino. Iar Buratino, cu ochii lui rotunzi ca de şoricel, privea şi el la tata Carlo.

Din nişte surcele, Carlo îi făcu apoi două picioare lungi cu tălpi mari. Şi cu asta, mîntuindu-şi treaba, puse băieţelul jos, pe duşumea, ca să-l înveţe să umble.

Buratino se clătină ce se clătină pe piciorușele-i subţiri, făcu un pas, încă unul şi hop-hop, ajunse la uşă, sări peste prag şi... o zbughi în stradă.

Carlo, îngrijorat, fugi după el.

— Ei, hoţomanule, întoarce-te!

Ţi-ai găsit! Buratino fugea pe stradă întocmai ca un iepure, atît numai că tălpile-i de lemn făceau toc-poc, toc-poc, cînd loveau caldarîmul.

— Puneţi mîna pe el! striga Carlo.

Trecătorii rîdeau, arătîndu-l cu degetul pe Buratino, care fugea de rupea pămîntul. La răscruce străjuia un poliţist uriaş, cu mustăţile răsucite şi cu o pălărie în trei colţuri.

Cînd văzu omuleţul de lemn alergînd, poliţistul îşi desfăcu larg picioarele, cuprinzînd toată strada, de-a latul. Buratino vru să i se strecoare printre picioare, dar poliţistul, dibaci, îl înhăţă de nas şi îl ţinu astfel, pînă cînd sosi şi tata Carlo.

— Ei, aşteaptă numai, că-ţi arăt eu ţie! spuse Carlo gîfîind, şi vru să-l bage pe Buratino în buzunarul hainei.

Se vede însă că Buratino n-avea nici un chef ca într-o zi atît de frumoasă să atîrne cu picioarele afară din buzunarul hainei lui tata Carlo, în văzul tuturor oamenilor. Se răsuci ca o zvîrlugă, căzu pe caldarîm şi rămase întins acolo, ca mort...

— Of, of, — spuse poliţistul, — nu prea-mi miroase a bine!

Trecătorii începură să se adune şi, uitîndu-se la Buratino, care zăcea pe caldarîm, clătinau din cap.

— Sărăcuţul de el, spuneau unii. O fi lihnit de foame...

— Aş! L-a bătut Carlo pînă i-a scos sufletul! spuneau alţii. Flaşnetarul ăsta bătrîn se preface că-i om bun numai de ochii lumii, dar în fundul sufletului e hain, fără milă...

Auzind vorbele astea, poliţistul mustăcios îl înhăţă de guler pe nefericitul Carlo şi-l tîrî la poliţie.

Carlo mergea tîrşindu-şi papucii şi ofta cu obidă:

— Of, of, mi-am găsit beleaua cu băiețelul ăsta de lemn!

Cînd strada se mai goli de lume, Buratino ridică nasul, își roti privirea în jur, apoi sări în sus și fugi, țopăind, spre casă.

Greierul Vorbitor îi dă lui Buratino un sfat înțelept

Ajungînd în odăița de sub scară, Buratino se trînti pe dușumea, lîngă piciorul mesei.

— Așa-a! Și acum, ce să mai născocesc?

Să nu uităm că Buratino era în prima zi a vieții lui. Gîndurile îi erau mici, mititele, și scurte, scurte de tot... într-un cuvînt, o nimica toată.

Deodată se auzi:

— Crri-cri-cri-cri!

Buratino întoarse capul și-și roti ochii prin odăiță.

— Ei, care-i acolo?

— Sînt eu, Crri-cri!

Buratino zări atunci o făptură care aducea la trup cu un gîndac negru, dar avea un căpșor ca de lăcustă. Stătea acolo pe perete, deasupra vetrei, și scîrțîia încetișor — crri-cri — privind vesel în jur cu ochii lui bulbucați, ca de sticlă, mișcîndu-și necontenit mustăcioara.

— Ei, dar tu cine mai ești?

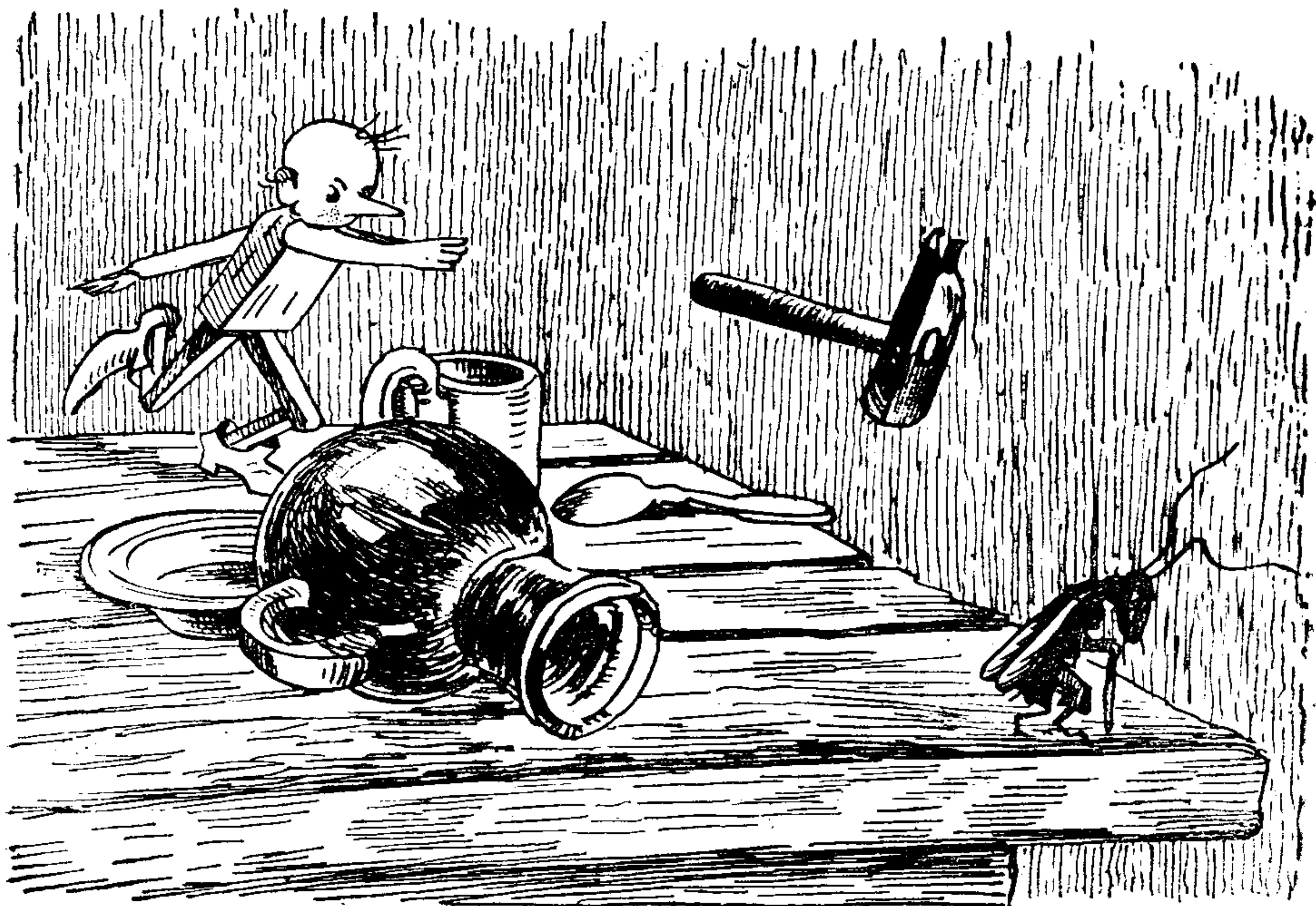
— Eu sînt Greierul Vorbitor, răspunse ciudata făptură. Locuiesc în această odăiță de mai bine de o sută de ani.

— În odăița asta eu sînt stapîn! Șterge-o de-aici!

— Bine, am să plec, cu toate că îmi pare rău că părăsesc odăița în care am locuit mai bine de o sută de ani, — răspunse Greierul Vorbitor, — dar înainte de a pleca, nu strică să-ți dau un sfat.

— Că mare nevoie am eu de sfaturile unui greier bătrîn...

— Ei, Buratino, Buratino, — începu să-l dăscălească greierașul, — lasă-te de drăcii, ascultă-l pe Carlo, nu mai fugi de acasă fără rost și de mîine chiar să începi a te duce la școală. Ascultă sfatul meu! Altminteri să știi că te pîndesc primejdii mari și întîmplări înfricoșătoare. Nimeni n-o să mai dea pe viața ta nici doi bani!

— De ceee...? întrebă Buratino.

— Ai să vezi tu „de ceee“, răspunse Greierul Vorbitor.

— Ei, gîndac-fleac, bătrîn de o sută de ani! strigă Buratino. Află că pe lumea asta nimic nu-mi place mai mult ca pățaniile primejdioase! Chiar mîine dis-de-dimineață o să fug de acasă, o să mă cațăr pe garduri, o să stric cuiburile păsărelelor, o să necăjesc băiețașii, o să trag pisicile și cîinii de coadă... Și cîte altele n-o să mai născocesc!

— Jale mi-e de tine, jale, Buratino! Multe lacrimi ai să mai verși!

— De ceee? întrebă din nou Buratino.

— De-aia! Pentru că ai un cap de lemn, prost.

Atunci Buratino sări pe scaun, de pe scaun pe masă, apucă un ciocan și-l zvîrli în capul Greierului Vorbitor.

Bătrînul și înțeleptul greieraș suspină din adînc și, mișcîndu-și mustăcioara, se vîrî sub vatră, părăsind odăița pentru totdeauna.

Buratino mai-mai să se piardă din pricina nechibzuinței sale. Tata Carlo îi face îmbrăcăminte din hîrtie colorată și îi cumpără un abecedar

După întîmplarea cu Greierul Vorbitor, în odăița de sub scară se făcu un gol mare, mare de tot. Ziua părea acum lungă, nesfîrșit de lungă. Și goală, goală de tot era și burtica lui Buratino.

El închise ochii pentru o clipă, și, deodată, i se năzări că în fața lui, pe o farfurie, se află o găină rumenită.

Deschise repede ochii — găina de pe farfurie se făcu nevăzută!

Închise din nou ochii, și acum i se năzări că în fața lui se află o farfurie cu budincă de griș, amestecată cu dulceață de zmeură.

Deschise ochii — farfuria cu budinca de griș și dulceață de zmeură pieri ca și cum n-ar fi fost.

Atunci Buratino înțelese că-i era tare foame.

Se repezi la vatră și-și vîrî nasul în ceaunul ce fierbea pe foc. Dar nasul lui Buratino, lung cum era, găuri ceaunul, pentru că, după cum v-am mai spus, și vatra și focul și fumul și ceaunul, toate erau zugrăvite de sărmanul Carlo pe o bucată de pînză veche.

Buratino își trase la iuțeală nasul înapoi și se uită prin gaură. Pe perete, în dosul pînzei, se zărea ceva care semăna cu o ușiță, dar era atît de acoperită cu fire de păianjen, încît mai că nu se putea desluși nimic.

Buratino începu să scotocească prin toate colțurile — doar, doar o găsi vreo cojiță de pîine sau vreun oscior de găină, fie el și ros de pisică.

Dar din păcate, sărmanul Carlo n-avusese ce pregăti pentru cină.

Deodată, în coșul cu talaș zări un ou de găină. Îl apucă, îl așeză pe pervazul ferestrei și cu nasul — cioc-cioc — sparse coaja.

Dinăuntrul oului piui un glăscior:

— Îți mulțumesc, omulețule de lemn!

Prin coaja spartă, sări afară un puișor auriu, cu un smoc de puf în loc de coadă și cu ochișorii veseli.

— Rămîi cu bine! Mama mea, găina, mă așteaptă de mult în curte.

Puișorul sări peste prichiciul ferestrei și... ia-l de unde nu-i.

— Of, of, — strigă Buratino, — mor de foame!

Încet, încet soarele asfinți, iar în odăiță prinse să se întunece.

Buratino, strîns ghem lîngă focul zugrăvit, sughița încetișor de foame.

Deodată, în ungherul de lîngă scară, răsări de sub dușumea un cap mare. Apoi se ivi un animal cenușiu cu niște lăbuțe scurte, adulmecînd de zor în jurul lui.

Se îndreptă fără grabă spre coșul cu talaș și sări înăuntru supărat, mirosind și scormonind talașul care foșnea. Căuta pesemne oul pe care-l spărsese Buratino.

Ieși apoi din coș și se apropie de Buratino. Îl mirosi, mișcîndu-și fără încetare botul negru, împodobit de o parte și de alta cu cîte patru firișoare lungi de păr. Cum însă Buratino nu mirosea a mîncare, se strecură pe lîngă el, tîrîndu-și coada lungă și subțire.

Ei, dar te puteai stăpîni să nu-l apuci de coadă? Şi Buratino îl apucă de coadă.

Vietatea aceasta era Suşara, şobolanul cel bătrîn şi rău.

De spaimă, şobolanul o zbughi ca o nălucă sub scară, tîrîndu-l după el şi pe Buratino. Dar dezmeticindu-se şi văzînd că avea de-a face cu un băieţel de lemn, se răsuci în loc şi cu o furie sălbatică se aruncă asupra lui, pregătindu-se să-i roadă beregata.

Buratino se sperie de-a binelea de astă dată; lăsă din mînă coada rece a şobolanului şi-şi făcu vînt tocmai sus, pe scaun. Şobolanul — după el.

Buratino sări atunci de pe scaun pe pervaz. Şobolanul — după el.

Străbătînd odăiţa dintr-un salt, sări de pe pervaz pe masă. Şobolanul — după el. Şi aici, pe masă, îl înhăţă pe Buratino de gît, îl trînti pe spate şi, ţinîndu-l strîns între dinţi, sări înapoi pe duşumea, trăgîndu-l spre gaura lui de sub scară.

— Tată Carlo! atît apucă să strige Buratino.

— Iată-mă-s! răspunse un glas puternic.

Uşa se dădu de perete şi tata Carlo intră în odăiţă. Işi smulse repede din picior unul din galenţii lui de lemn şi-l zvîrli în şobolan.

Suşara dădu drumul băieţelului de lemn, scrîşni din dinţi şi pieri ca o nălucă.

— Iată unde te-a dus neascultarea! mormăi tata Carlo, ridicîndu-l pe Buratino de pe jos. Îl cercetă cu de-amănuntul, să vadă dacă era teafăr, şi îl aşeză pe genunchi. Scoase apoi o cepşoară din buzunar, o curăţă şi i-o întinse:

— Ia de mănîncă.

Flămînd cum era, Buratino înfipse dinţii în cepşoară şi o dădu gata cît ai clipi, ronţăind şi plescăind de plăcere. Apoi începu să se alinte, frecîndu-şi căpşorul de obrazul păros al lui tata Carlo.

— O să fiu cuminte, nespus de cuminte, tată Carlo... Greierul Vorbitor mi-a spus să-ncep şcoala.

— Bine s-a gîndit, mititelule.

— Dar vezi, tată Carlo, eu sînt gol-goluţ, numai lemn — şi au să rîdă de mine băieţii la şcoală!

— Ihî! făcu Carlo îngîndurat, scărpinîndu-şi bărbia păroasă. Ai dreptate, mititelule.

Aprinse lampa, luă foarfecele, cleiul, cîteva petice de hîrtie colorată, și-i croi cu îndemînare o hăinuță cafenie și pantalonași de un verde aprins. Dintr-un carîmb vechi îi făcu pantofi, iar dintr-un ciorap, o căciuliță — o tichie cu ciucure.

Apoi îl îmbrăcă pe Buratino cu toate astea.

— Să le porți sănătos!

— Tată Carlo, — spuse Buratino, dar cum să mă duc la școală fără abecedar?

— Mm-da, ai dreptate, mititelule...

Tata Carlo se scărpină după ceafă. Aruncîndu-și pe umeri haina lui veche, ieși din odăiță.

Se întoarse repede... însă fără haină. In mîini ținea o carte cu litere mari și poze atrăgătoare.

— Iată, acum ai și abecedar. Invață sănătos!

— Tată Carlo, dar unde ți-e haina?

— Haina? Am vîndut-o... Dă-o-ncolo! Nu era cine știe ce de capul ei! Lasă! Tu să fii sănătos!

Buratino își vîrî nasul în mîinile bune ale bătrînului Carlo:

— O să învăț, o să cresc, și o să-ți cumpăr nu una, ci o mie de haine noi...

Și-n seara asta, cea dintîi din viața lui, Buratino ar fi vrut din toată inima să nu mai facă năzbîtii, după cum îl sfătuise și Greierul Vorbitor.

Buratino vinde abecedarul și cumpără un bilet pentru teatrul de păpuși

Dis-de-dimineață, Buratino puse abecedarul într-o trăistuță și fugi, țopăind, la școală.

Pe drum nu aruncă măcar o privire nici la dulciurile înșirate pe tarabe, nici la plăcintuțele umplute cu mac și miere, nici la turtele dulci, nici la cocoșeii din zahăr-candel, cocoțați pe bețișoarele lor.

Nici chiar la băieții ce înălțau zmeul de hîrtie nu voia să se uite!...

Ca un făcut, tocmai atunci îşi găsise să treacă strada motanul vărgat, Bazilio, pe care l-ar fi înşfăcat cu plăcere de coadă! Dar Buratino îşi văzu cuminte de drum.

Cu cît se apropia de şcoală, cu atît se auzea mai desluşit un zvon de cîntec vesel venind dinspre ţărmul Mării Mediterane.

— Ti-ti-ti! ţiuia flautul.

— La-la-la! cînta vioara.

— Dzin-dzin! zbîrnîiau, lovindu-se, talgerele de alamă.

— Bum! bătea toba.

Drumul spre şcoală cotea spre dreapta, muzica însă venea din stînga. Buratino începu să se poticnească. Picioarele îl duceau fără voia lui spre mare, de unde se auzea:

— Ti-ti-tiii!

— Dzin-la-la-dzin-la-la!

— Bum!

„...Doar nu s-o urni şcoala din loc! îşi zise Buratino cu glas tare. Să mă uit numai o dată, să ascult un pic şi pe urmă alerg drept la şcoală".

Şi o zbughi spre mare cît îl ţineau picioarele. Acolo văzu o baracă de pînză, împodobită cu steaguri de toate culorile, care fîlfîiau în adierea vîntului ce bătea din larg.

Sus, pe baracă, jucau şi cîntau patru muzicanţi.

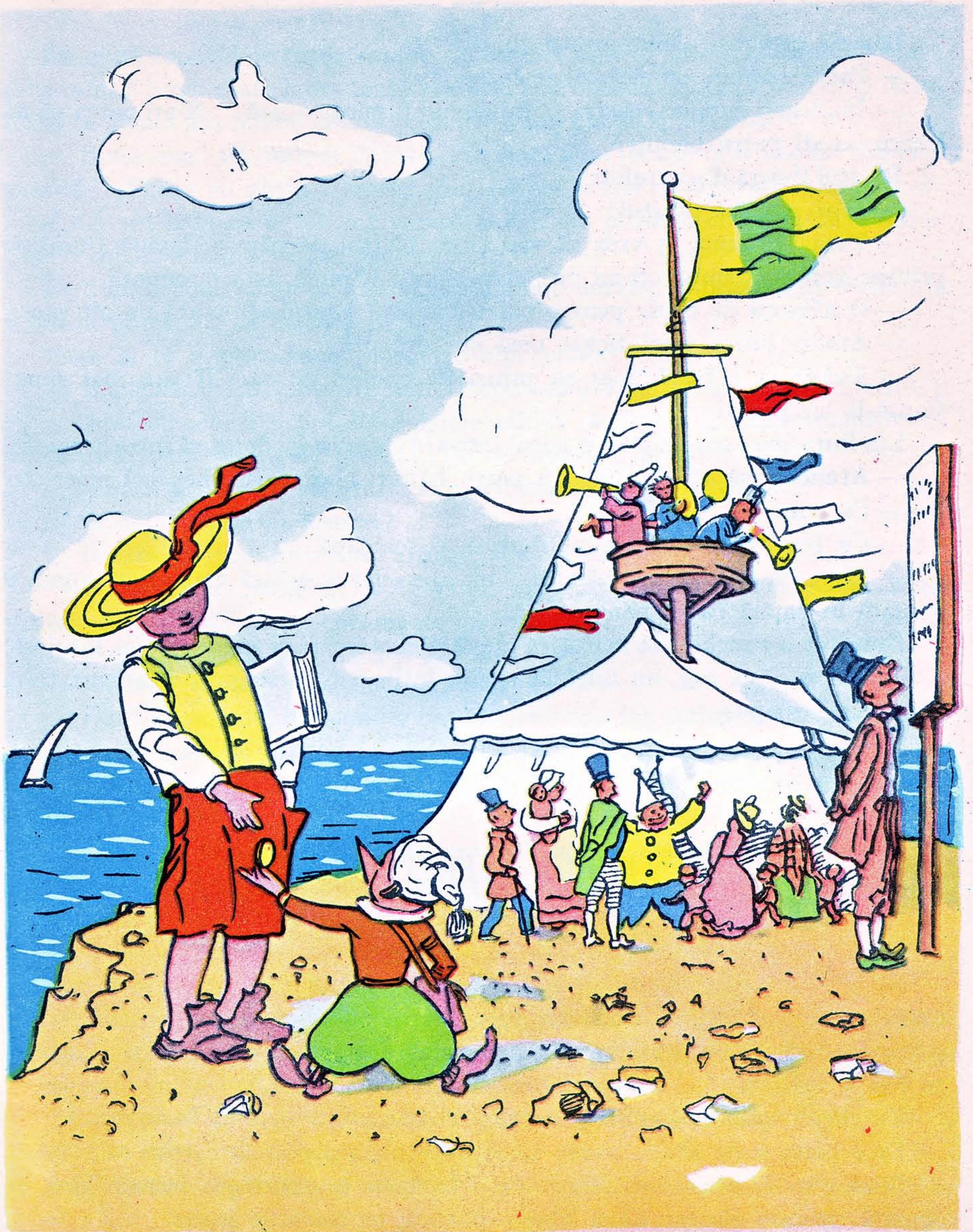
Jos, o mătuşică grasă şi zîmbitoare vindea bilete.

Lîngă intrare se îngrămădise puzderie de lume: băieţaşi, şi fetiţe, soldaţi, vînzători de limonadă, dădace cu copilaşi, pompieri, poştaşi, şi citeau cu toţii un afiş mare:

TEATRU DE PĂPUŞI

NUMAI O SINGURĂ REPREZENTAŢIE

GRĂBIŢI-VĂ!
GRĂBIŢI-VĂ!
GRĂBIŢI-VĂ!

Buratino trase de mînecă un băiețel:

— Spuneți-mi, vă rog, cît costă biletul?

Băiatul abia răspunse, printre dinți:

— Patru bănuți, omulețule de lemn.

— Nu știu dacă mă înțelegeți... mi-am uitat punga acasă... N-ați putea să-mi împrumutați dumneavoastră patru bănuți?

Băiatul fluieră disprețuitor:

— Ți-ai și găsit pe cine să prostești!..

— Taaaaaare mult aș vrea să văd și eu teatrul de păpuși, îngînă Buratino printre lacrimi. Dați-mi patru bănuți și vă dau în schimb hăinuța asta minunată...

— Patru bănuți o hăinuță de hîrtie? Mai bine vezi de altul! Caută-ți alt prost!

— Atunci poate ați vrea în schimb tichia mea atît de drăguță...

— Tichia ta nu-i bună nici să prinzi mormoloci cu ea... Ți-am mai spus: Vezi de altul!

Buratino își simți pînă și nasul ca de gheață, într-atît de mult își dorea să intre la teatru.

— Atunci... iată, cumpărați-mi cu patru bănuți abecedarul meu cel nou...

— Are poze?

— Daaa! Sumedenie de poze minunate și dedesubt litere de-o șchioapă...

— Bine, dă-mi-l! spuse băiatul. Luă abecedarul și fără tragere de inimă îi numără în palmă patru bănuți.

Buratino ajunse dintr-o săritură lîngă mătușica grasă și zîmbitoare și spuse cu glas subțirel:

— Dați-mi, vă rog, un bilet în rîndul întîi, pentru singura reprezentație a teatrului de păpuși.

În timpul reprezentației, păpușile îl recunosc pe Buratino

Buratino se așeză în rîndul întîi și privi fermecat cortina care acoperea scena.

Pe cortină erau zugrăviți omuleți care jucau, fetițe cu măști negre pe obraz, oameni bărboși, înspăimîntători, cu tichii împodobite cu stele și sori care aduceau la înfățișare cu o plăcintă, avînd nas și ochi... și cîte alte poze atrăgătoare.

Un clopot sună de trei ori și cortina se ridică.

De o parte și de alta a scenei micuțe străjuiau copaci de carton. Deasupra lor atîrna un felinar ca o lună, răsfrîngîndu-și lumina într-un ciob de oglindă, pe care pluteau două lebede de vată cu ciocurile aurite.

De după copacul de carton, apăru un omuleț de-o șchioapă, într-o bluză albă, cu mîneci lungi. Fața îi era toată presărată cu o pudră albă, ca praful de dinți.

După ce făcu o plecăciune în fața prea cinstitului public, spuse trist:

— Bună ziua! Mă numesc Pierrot... Vom juca în fața voastră comedia numită: „Fetița cu părul albastru sau treizeci și trei de lovituri în ceafă“. Mă vor bate cu bățul, voi fi pălmuit, iar din cînd în cînd voi primi și cîte una după ceafă. Este o comedie plină de haz; veți vedea numaidecît...

De după celălalt copac de carton apăru alt omuleț, îmbrăcat într-o hăinuță numai pătrățele, ca o tablă de șah.

Făcu și el o plecăciune în fața prea cinstitului public.

— Bună ziua! Eu sînt Arlechin!

Vorbind astfel se întoarse către Pierrot și, cît ai clipi din ochi, îi și lipi două palme atît de răsunătoare, încît i se scutură, bietului de el, toată pudra de pe față.

— De ce scîncești, prostule?

— Sînt trist pentru că vreau să mă însor, răspunse Pierrot.

— Și de ce nu te însori?

— Pentru că logodnica mea a fugit.

— Ha-ha-ha! se tăvăli de rîs Arlechin. Ați văzut? Nătărăul!

Apucă bățul și-l lovi pe Pierrot.

— Cum o cheamă pe logodnica ta?

— Dar n-ai să mă baţi dacă-ţi spun?

— Ba bine că nu; abia aştept!

— Dacă-i aşa, uite, îţi spun: o cheamă Malvina sau Fetiţa cu părul albastru.

— Ha-ha-ha! rîse din nou Arlechin şi pe loc îi dădu lui Pierrot trei palme după ceafă. Judecaţi şi dumneavoastră, onorat public... Cine-a văzut în lumea asta fetiţe cu părul albastru?

Dar deodată, întorcîndu-se spre spectatori, zări pe scaunul din faţă un băieţel de lemn, cu gura căscată pînă la urechi. Şi-l recunoscu după nasul cel lung şi tichia cu ciucure.

— Ia uitaţi-vă! E chiar Buratino! strigă Arlechin, arătîndu-l cu degetul.

— Buratino în carne şi oase! urlă Pierrot, fîlfîindu-şi mînecile lungi.

De după copacii de carton ieşiră la iveală o mulţime de păpuşi, fetiţe cu măşti negre, bărboşi înspăimîntători cu tichii pe cap, cîini lăţoşi, cu nasturi în loc de ochi, şi tot felul de cocoşaţi cu nasuri cît castravetele.

Se apropiară cu toţii de lumînările înşirate de-a lungul rampei şi, privind păpuşa de lemn, strigară în cor:

— Buratino! Da, da! E chiar Buratino! Hai, vino la noi, vino la noi, Buratino, poznaşule!

Buratino sări atunci de pe scaun drept pe cuşca suflerului şi, de aici — hop! pe scenă.

Păpuşile năvăliră din toate părţile, îl apucară, îl sărutară, îl îmbrăţişară, îl ciupiră... Apoi începură să cînte în cor „Polca Păsăricii".

Păsărica joacă polca
Pe poiană-n zori. Un pas,
Ciocu-n stînga, coada-n dreapta
Joacă polca Carabas.

Doi gîndaci bat straşnic toba,
Broasca suflă-n contrabas.
Ciocu-n stînga, coada-n dreapta,
Asta-i polca Barabas.

Joacă polca păsărica,
Şi e veselă mereu...
Ciocu-n stînga, coada-n dreapta,
Aşa polcă zic şi eu!

Spectatorii se arătau adînc mişcaţi. O doică prinse să lăcrimeze, iar un pompier izbucni chiar în hohote de plîns.

Numai băieţii din ultimele bănci nu prea se sinchiseau de toate astea şi băteau, necăjiţi, din picioare.

— Destul! Nu vă mai pupaţi atîta, că doar nu sînteţi copii mici! Daţi-i drumu-nainte!

Cînd hărmălaia era în toi, răsări din spatele scenei un om atît de cumplit la vedere, încît numai privindu-l îngheţai de frică.

Avea o barbă stufoasă, încîlcită şi atît de lungă, că se tîra pe jos, nişte ochi bulbucaţi, care se roteau în orbite şi o gură grozav de mare, şi scrîşnea din dinţi, de parcă n-ar fi fost om, ci crocodil adevărat. În mînă ţinea un bici cu şapte cozi.

Era senior Carabas-Barabas, stăpînul teatrului, doctor în ştiinţe de păpuşi.

— Ho, ho, ho, hu, hu, hu! urlă el la Buratino. Aşa! Va să zică tu tulburi reprezentaţia comediei mele fără pereche?

Şi înhăţîndu-l pe Buratino de cămaşă, îl duse în garderoba teatrului şi-l atîrnă într-un cui. Întorcîndu-se apoi la păpuşi, le ameninţă cu biciul lui cu şapte cozi, silindu-le să continue reprezentaţia.

De voie, de nevoie, păpuşile jucară mai departe pînă la sfîrşit. Apoi cortina coborî, iar spectatorii plecară care încotro.

Doctorul în ştiinţe de păpuşi, senior Carabas-Barabas, se duse în bucătărie să înfulece ceva. Vîrîndu-şi capătul bărbii în buzunar, ca să nu-l stingherească la mîncare, se aşeză în faţa vetrei, unde se rumenea în frigare un iepuraş întreg şi doi pui pe deasupra. Îşi muie două degete în gură şi încercă friptura: i se păru că nu-i încă gata.

Cum pe vatră nu erau decît cîteva surcele, bătu de trei ori din palme.

Cît ai clipi, răsăriră în faţa lui Arlechin şi Pierrot.

— Ia aduceţi-mi-l aici pe neisprăvitul acela de Buratino, spuse seniorul Carabas-Barabas. E făcut din lemn, din lemn uscat! Am să-l pun pe foc să-mi rumenesc mai repede friptura.

Arlechin și Pierrot căzură în genunchi, cerîndu-i îndurare pentru nenorocitul de Buratino.

— Vă mănîncă pielea? Unde mi-e biciul? răcni Carabas-Barabas.

Plîngînd, păpușile se duseră atunci în garderobă, îl dădură pe Buratino jos din cui și-l aduseră în bucătărie.

În loc să-l ardă pe Buratino, senior Carabas-Barabas îi dă cinci galbeni și-l lasă să plece acasă

Cînd păpușile îl aduseră pe Buratino și-l lăsară jos, lîngă grătarul vetrei, senior Carabas-Barabas tocmai scormonea cărbunii cu vătraiul, suflînd pe nas de te băga în sperieți.

Deodată, ochii i se roșiră, nasul i se zbîrci și curînd fața toată i se umplu de crețuri. Se vede treaba că-i intrase praf de cărbune pe nări.

— Hap, hap, hap... — izbucni Carabas-Barabas, dînd ochii peste cap, — hap-ciu!...

Și strănută atît de tare, încît cenușa se ridică vîrtej în vatră.

Cînd doctorul în științe de păpuși începea să strănute, apoi greu se mai oprea: strănuta de cincizeci de ori, ba chiar și de o sută de ori în șir.

Iar cînd sfîrșea cu strănuturile lui năstrușnice, rămînea sleit de puteri și se făcea dintr-o dată mai bun.

Pierrot îi șopti pe furiș lui Buratino:

— Încearcă să-i vorbești cît timp strănută.

— Hapciu... hapciu... Carabas-Barabas trăgea, nu glumă, aerul, pe gura lui larg căscată și apoi strănuta cu zgomot, clătinînd din căpățînă și tropăind din picioare.

Bucătăria se zgîlțîia din temelii. Geamurile zornăiau, iar tigăile și cratițele zăngăneau, clătinîndu-se în cuie.

În răstimpuri, cînd strănuturile se mai domoleau, Buratino începea să se tînguiască cu glăscior subțirel și plîngăreț:

— Sărăcuț de mine, nenorocitul de mine, nimănui nu-i este milă de viața mea...

— Dă-mi pace și lasă văicărelile, strigă Carabas-Barabas. Ce mă tot încurci!... Hapciu!...

— Noroc și sănătate, senior, îngăimă Buratino.

— Mulțumesc. Părinții tăi trăiesc?... Hapciu!!

— Eu n-am avut niciodată mamă, senior, niciodată. Vai, nenorocitul de mine! Și Buratino țipă atît de ascuțit, încît Carabas-Barabas simți în urechi înțepături de parcă l-ar fi împuns careva cu niște ace.

El bătu din picior:

— Nu înțelegi să-mi dai pace!... hapciu!... Taică-tău trăiește?

— Sărmanul meu tată trăiește încă, senior.

— Îmi închipui cum se va simți taică-tău cînd o să afle că am fript cu tine un iepuraș și doi pui. Hapciu!...

— Fără mine, sărmanul meu tată se va prăpădi curînd de foame și de frig. Eu îi sînt singurul sprijin la bătrînețe. Fie-vă milă, senior, dați-mi drumul!

— Mii de draci! urlă Carabas-Barabas. Cum o să-mi fie milă! Trebuie să frig iepurașul și puii! Treci pe vatră!

— Senior, mi-e peste putință!...

— De ce? întrebă Carabas-Barabas, doar așa, ca să-l audă vorbind pe Buratino și văicărelile lui să nu-i mai spargă urechile.

— Am mai încercat eu odată, senior, să-mi bag nasul în vatră, dar n-am făcut decît s-o găuresc și atîta.

— Ce prostie! se miră Carabas-Barabas. Cum o să găurești vatra cu nasul?!

— Da, senior! Vatra și ceaunul de pe foc nu erau adevărate, ci doar zugrăvite pe o pînză veche.

— Hapciu... strănută Carabas-Barabas, zgomotos și cu atîta putere, încît Pierrot zbură la stînga, Arlechin la dreapta, iar Buratino se învîrti pe loc ca un titirez.

— Și, mă rog, unde ai văzut tu drăcia asta: vatră, foc și ceaun zugrăvite toate pe o bucată de pînză?

— În odăița tatălui meu, Carlo.

— Ahaa! Carlo e tatăl tău! Carabas-Barabas sări de pe scaun, dădu din mîini și barba i se resfiră în toate părțile. Așa! Va să zică în odăița bătrînului Carlo se găsește ușița aceea...

Dar Carabas-Barabas, temîndu-se pesemne că o să-şi dezvăluie taina, socoti mai nimerit să-şi închidă gura cu amîndoi pumnii. Şi rămase aşa o bucată de vreme, uitîndu-se cu ochii holbaţi la focul ce se stingea.

— Bine! spuse el în cele din urmă. M-oi mulţumi cu iepuraşul şi puii pe jumătate fripţi. Ţie, Buratino, îşi dăruiesc viaţa. Ba mai mult...

Îşi strecură mîna pe sub barbă în buzunarul de la vestă, scoase cinci bănuţi de aur şi îi întinse lui Buratino:

— Ba mai mult, repetă el. Ia banii aceştia şi du-i lui Carlo. Spune-i că-l salut şi mai spune-i că-l rog să se-ngrijească să nu dea ortul popii de foame sau de frig şi mai cu seamă să nu plece în ruptul capului din odăiţa lui, în care se află vatra zugrăvită pe o bucată de pînză veche. Acum du-te de te odihneşte şi mîine, cum o crăpa de ziuă, fugi acasă.

Buratino puse cei cinci bănuţi de aur în buzunar şi răspunse, înclinîndu-se cuviincios:

— Vă mulţumesc, senior. Vă rog să credeţi că banii pe care mi i-aţi dat se află în mîini bune.

Arlechin şi Pierrot îl duseră pe Buratino în dormitorul păpuşilor Acolo păpuşile începură din nou să-l îmbrăţişeze, să-l sărute, să-l ghiontească şi iar să-l îmbrăţişeze care mai de care, pe Buratino, scăpat într-un fel atît de uimitor de la înspăimîntătoarea moarte care-l aştepta.

Şi Buratino le şopti păpuşilor:

— Să ştiţi că e o taină la mijloc...

În drum spre casă, Buratino întîlneşte doi cerşetori: motanul Bazilio şi vulpea Alisa

Dis-de-dimineaţă, Buratino îşi numără din nou banii. Avea tocmai atîţia bani de aur cîte degete la o mînă — adică cinci...

Cu galbenii strînşi în pumn, o luă la goană spre casă, tropăind şi cîntînd:

— Am să cumpăr pentru tata Carlo o haină nouă, şi am să mai

cumpăr o mulțime de plăcintuțe cu mac și cocoșei de zahăr-candel pe bețișoare.

Făcuse o bucată bună de drum; baraca teatrului de păpuși și steagurile fîlfîitoare pieriseră în zare, cînd deodată dădu cu ochii de doi cerșetori care abia se tîrau, amărîți, pe drumul plin de colb: aceștia erau vulpea Alisa, care mergea șontîc-șontîc, în trei labe, și motanul Bazilio, cică orb de-a binelea.

Motanul acesta, Bazilio, n-avea nici o legătură cu cel pe care îl întîlnise Buratino pe stradă, cu o zi mai-nainte, deși era la fel de vărgat și purta același nume. Buratino dădu să treacă pe lîngă ei, dar vulpea Alisa îi vorbi smerită:

— Bună ziua, bunul meu Buratino. Incotro așa grăbit?

— Acasă, la tata Carlo.

Vulpea suspină și zise mai smerită încă:

— Nu știu dacă o să-l mai afli în viață pe bietul Carlo Teamă mi-e că s-a prăpădit din pricina foamei și a frigului...

— Dar p-astea le vezi? făcu Buratino, desfăcîndu-și pumnul și arătîndu-i cei cinci bănuți de aur.

Dînd cu ochii de bani, vulpea întinse, aproape fără voie, laba, iar motanul căscă ochii, orbi pînă mai adineaori, care licăriră deodată ca două felinare verzi.

Buratino însă nu băgă de seamă nimic.

— Bunule, frumosule Buratino, ce ai de gînd să faci cu atîția bani?

— Vreau să-i cumpăr lui tata Carlo o haină nouă... și mie să-mi cumpăr un abecedar...

— Abecedar? Of, of, se căină vulpea Alisa dînd din cap. Prea multă învățătură strică, dragul meu Buratino! De pildă eu: am învățat, am tot învățat și acum ia uită-te la mine: am ajuns să merg în trei labe.

— Abecedar? mormăi motanul Bazilio, pufăind supărat printre mustăți. Din pricina învățăturii ăsteia afurisite mi-am prăpădit vederea.

O cioară bătrînă se cocoțase pe o creangă uscată, în copacul de la marginea drumului. După ce ascultă ce ascultă, începu să croncănească:

— Minciuni, minciuni!

Motanul Bazilio sări ca ars sus, în copac, doborî cu laba cioara de pe creangă și-i smulse jumătate din coadă, încît pasărea abia mai putu să-și ia zborul. Apoi motanul se prefăcu din nou că e orb de-a binelea.

— De ce ai făcut una ca asta, motane Bazilio? întrebă mirat Buratino.

— Văd ca prin sită, — răspunse motanul, — și mi s-a părut că în copac s-a cățărat un cățeluș.

Acum mergeau tustrei pe drumul prăfuit. Vulpea spuse.

— Deșteptule și prea înțeleptule Buratino, ia spune, n-ai vrea să ai de zece ori mai mulți bani decît acuma?

— Firește c-aș vrea! Dar cum?

— Nimic mai ușor. Vino cu noi.

— Unde?

— În Țara Proștilor.

Buratino se gîndi puțin:

Nu! Eu cred că aș face mai bine să mă duc acasă.

— Poftim, du-te! Doar nu te tragem cu de-a sila după noi, spuse vulpea. Dar o să-ţi pară rău!

— O să-ţi pară rău! mormăi şi motanul.

— Să nu dai pe urmă vina pe noi! spuse vulpea.

— Să nu dai vina pe noi! mormăi şi motanul.

— Şi cînd te gîndeşti că cei cinci galbeni ai tăi s-ar putea preface într-o grămadă de bani...

Buratino se opri cu gura căscată...

— Astea-s minciuni, zise el.

Vulpea se propti în coadă şi se linse pe bot:

— Minciuni! Stai că te fac eu să înţelegi numaidecît. In Ţara Proştilor este un cîmp vrăjit, numit Cîmpul Minunilor... Sapi în cîmpul ăla o gropiţă, spui de trei ori „ix, mix, drix", pui în gropiţă banii de aur, îi acoperi cu pămînt, presari deasupra sare, stropeşti bine cu apă şi te culci. Pînă dimineaţa din groapa asta o să crească un copăcel şi pe rămurele, în loc de frunze, o să atîrne bani de aur. Ai înţeles?

Buratino sări în sus la auzul acestor cuvinte.

— Minciuni, zise el. Minciuni!

— Hai, Bazilio, strîmbă vulpea din nas, prefăcîndu-se jignită. Nu vezi că n-avem cu cine sta de vorbă! Să fie sănătos cu banii lui!

— Ba nu, — strigă Buratino, — vă cred, vă cred! Abia aştept să ajungem în Ţara Proştilor!

Ospătăria „La trei peştişori"

Buratino, vulpea Alisa şi motanul Bazilio coborîră dealul şi după ce merseră cale îndelungată peste cîmpuri, printre vii, printr-o pădurice de pini, ieşiră la ţărmul mării şi apoi se îndepărtară din nou de ţărm, prin aceeaşi pădurice şi prin aceleaşi vii...

Orăşelul de pe culme şi soarele care se-nălţase deasupra lui se vedeau cînd la dreapta, cînd la stînga...

Vulpea Alisa spuse suspinînd:

— Ehe, n-ajungi în Ţara Proştilor cu una cu două; pînă s-ajungi, îţi toceşti labele.

Către seară, călătorii văzură la o margine de drum o casă veche, cu un acoperiş puţin aplecat şi cu o firmă deasupra intrării:

OSPĂTĂRIA „LA TREI PEŞTIŞORI"

Stăpînul le ieşi în întîmpinare. Îşi smulse tichia de pe capul chel şi, înclinîndu-se adînc, îi pofti să intre.

— Nu ne-ar strica să luăm o gustărică, măcar o cojiţă de pîine uscată, spuse vulpea.

— Măcar o cojiţă de pîine uscată, spuse şi motanul.

Intrară în ospătărie şi se aşezară lîngă vatră, unde pe frigări şi în tigăi se prăjeau tot felul de bunătăţi.

Vulpea nu mai contenea să se lingă pe bot. Motanul Bazilio puse labele pe masă, îşi culcă botul mustăcios pe ele, şi nu-şi mai luă ochii de la mîncare.

— Ei, jupîne, — spuse Buratino, dîndu-şi ifose, — ia adu-ne trei coji de pîine.

Jupînul mai să pice jos de uimire, cînd auzi ce-i cer de mîncare asemenea oaspeţi de seamă.

— Veselul şi deşteptul Buratino glumeşte cu dumneata, jupîne, chicoti vulpea.

— Glumeşte, jupîne! mormăi şi motanul.

— Dă-ne trei cojiţe de pîine şi pe deasupra mai dă-ne şi mielul ăla frumos rumenit de colo, — spuse vulpea, — şi... bobocul ăla de gîscă, pe urmă o pereche de porumbei la frigare şi... cred că n-ar strica să pui şi nişte ficăţei la tigaie...

— Mie să-mi aduci vreo şase bucăţi de caracudă, dar ştii... ceva mai grase, vorbi şi motanul. Iar înainte de masă dă-mi nişte peşte crud, mai mărunţel.

Într-un cuvînt, cerură tot ce se vedea acolo pe vatră; pentru Buratino nu rămase decît o cojiţă de pîine.

Vulpea Alisa şi motanul Bazilio se îndopară cu de toate, înghiţind mîncarea cu oase cu tot. Burţile aproape să le plesnească de pline ce erau, iar boturile le străluceau de atîta grăsime.

— N-ar fi rău să ne odihnim un ceas-două, spuse vulpea. Iar

cînd o bate miezul nopţii, s-o pornim la drum cu puteri noi. Nu uita să ne trezeşti, jupîne!

Vulpea și motanul se întinseră pe două paturi moi, și numaidecît începură să sforăie și să șuiere prin somn. Buratino se oploși și el într-un colț, pe culcușul cîinelui.

În vis i se arătă un copăcel cu frunze rotunde de aur... dar cum întindea mîna...

— Ei, senior Buratino, e timpul să te scoli! A bătut miezul nopţii...

În ușă ciocănea cineva. Buratino sări din culcuș și se frecă la ochi. Nu se vedea nici motanul, nici vulpea; paturile erau goale.

Jupînul îl lămuri:

— Prea cinstiţii domniei-tale prieteni au binevoit să se scoale mai devreme, au gustat cîte o plăcintă rece, ca să mai prindă ceva puteri, şi au pornit la drum...

— Nu-au lăsat nici o vorbă pentru mine?

— Ba cum să nu! Au spus că domnia ta, senior Buratino, fără să pierzi nici o clipă, trebuie să porneşti în fugă pe drumul ce duce spre pădure...

Buratino se repezi spre uşă, dar jupînul cu mîinile proptite în şolduri se aşeză în prag şi-l privi cu ochii micşoraţi:

— Dar masa de-aseară cine-o plăteşte?

— Of, of! se văită Buratino. Cît face?

— Cu totul şi cu totul un galben.

Buratino dădu să i se strecoare printre picioare şi să fugă, dar jupînul puse mîna pe o frigare. Mustăţile-i stufoase, ba chiar şi smocurile de păr de pe lîngă urechi i se zburliră.

— Plăteşte, nemernicule, sau te străpung ca pe un gîndac!

Buratino fu astfel nevoit să-i dea unul din cei cinci galbeni pe care-i avea, şi părăsi tare necăjit afurisita ospătărie.

Afară era o beznă groasă, neagră ca funinginea. De jur împrejur, totul dormea. Numai deasupra capului lui Buratino se rotea uşor, pasărea de noapte Striga.[1]

Atingîndu-i nasul cu aripa ei moale, Striga îi striga mereu:

— Să nu crezi, să nu crezi, să nu crezi!

Buratino se opri înciudat:

— Ce vrei de la mine?

— Să nu te-ncrezi în spusele vulpii şi ale motanului!

— Ia mai slăbeşte-mă...

Buratino fugi mai departe şi auzi cum Striga îi striga din urmă:

— Ai grijă că pe drumul ăsta mişună tîlharii!

Buratino este atacat de tîlhari

In zare apăru deodată o lumină verzuie: răsărea luna.

Pădurea neagră abia se desluşea, hăt, departe...

[1] Striga — numele popular al unei specii de bufniţă. (N. R.)

Buratino grăbi pasul. I se păru că cineva se furişează pe urmele lui.

O rupse la fugă. Cel care se furişa după el, alerga acum în salturi, fără să facă zgomot.

Buratino întoarse capul.

Era într-adevăr urmărit de două fiinţe care purtau pe cap nişte saci găuriţi în dreptul ochilor.

Una, mai mică de statură, învîrtea în mînă un cuţit; cealaltă, ceva mai răsărită, ţinea un coşcogea pistol, cu gura ţevei largă ca o pîlnie.

— Vai, vai! ţipă Buratino şi o zbughi iepureşte spre pădurea cea neagră.

— Stai! strigau tîlharii. Stai!

Cu toate că era speriat de moarte, Buratino pricepu, totuşi, cum stăteau lucrurile. Vîrî la iuţeală în gură cei patru galbeni şi se abătu din drum spre marginea codrului năpădită de rugi de mure... Dar aici cei doi tîlhari îl prinseră.

— Punga sau viaţa!

Buratino se făcu că nu pricepe ce anume voiau de la el şi răsuflă adînc pe nas. Tîlharii îl înhăţaseră de ceafă şi-l zgîlţîiau fără-ncetare; unul îl ameninţa cu pistolul, iar celălalt îl scotocea prin buzunare.

— Unde-ai ascuns banii? urlă cel înalt.

— Banii, nemernicule! şuieră cel mic.

— Te rup în bucăţi!

— Îţi sucesc gîtul!

De frică, Buratino tremura atît de tare, că banii de aur începură să-i zăngăne-n gură.

— Ia te uită unde a ascuns banii! strigară tîlharii. În gură!...

Unul îl apucă pe Buratino de cap, celălalt de picioare, şi-l zvîrliră în aer ca pe o minge. Dar Buratino încleştă dinţii şi mai tare.

Tîlharii îl ridicară cu picioarele în sus, şi-l izbiră cu capul de pămînt. Dar nici asta nu le folosi la nimic.

Tîlharul cel mic de statură încercă să-i descleşteze dinţii cu latul cuţitului. Era gata-gata să-i deschidă gura. Buratino însă se smuci şi, fără să scape banii din gură, îl muşcă de mînă. Dar mîna nu era mînă, ci o labă de pisică. Tîlharul ţipă ca din gură de şarpe. Între timp, răsucindu-se şi lunecînd ca o şopîrlă, Buratino izbuti să scape şi se repezi în stufăriş. Se afundă printre rugii de mure plini de ţepi, lăsînd în

urmă-i bucăţele din pantalonaşi şi din hăinuţă; răzbi de partea cealaltă şi o luă la goană spre pădure.

Cînd să intre-n pădure, tîlharii îl ajunseră din nou. Buratino sări sprinten în sus, se prinse de o creangă ce se legăna şi de aci se căţără în copac. Tîlharii nu-l slăbeau de fel, numai că sacii de pe cap îi cam stinghereau.

Ajungînd în vîrful copacului, Buratino îşi făcu vînt şi sări pe copacul vecin. Tîlharii, după el.

Dar vezi că amîndoi lunecară şi, buf!... Căzură la pămînt.

În timp ce tîlharii gemeau şi-şi frecau ceafa de durere, Buratino îşi dădu drumul din copac şi o rupse la fugă de-i sfîrîiau călcîiele.

Sub lumina lunei, copacii aruncau pe pămînt umbre lungi şi toată pădurea părea vărgată.

Cu tichia lui albă pe cap, Buratino aci dispărea în umbră, aci răsărea în bătaia lunii.

Astfel ajunse la malul unui lac. Luna se răsfrîngea strălucind în oglinda apei, întocmai ca la teatrul de păpuşi.

Buratino se avîntă spre dreapta — acolo locul era mlăştinos. O luă spre stînga — şi aici dădu de mlaştină... În urma lui se auzeau trosnind crengile uscate.

— Prinde-l! Ţine-l!

Tîlharii se apropiau din ce în ce mai mult, săltînd prin iarba udă, ca să-l descopere pe Buratino.

— Iată-l!

Nu-i mai rămînea decît să se arunce în apă. Deodată zări o lebădă albă, care dormea lîngă mal, cu capul ascuns sub aripă.

Buratino se aruncă în lac, înotă pe sub apă, apoi ieşi la suprafaţă şi apucă lebăda de labe.

— Hee, hee, gîgîi lebăda, trezindu-se. Ce glumă proastă! Lasă-mi labele-n pace!

Lebăda îşi desfăcu aripile şi, în timp ce tîlharii erau gata-gata să-l apuce pe Buratino de picioare, îşi luă falnic zborul peste lac.

Cînd ajunse pe malul celălalt, Buratino dădu drumul lebedei şi căzu jos; se ridică iute în picioare şi începu să fugă peste moviliţele acoperite cu muşchi, prin stufăriş, drept către luna cea mare care plutea peste dealuri.

Tîlharii îl spînzură pe Buratino de un copac

Frînt de oboseală, Buratino abia își mai mișca picioarele, întocmai ca o muscă amorțită toamna pe pervazul ferestrei.

Deodată, printre crengile unui alun, zări o poiană de toată frumusețea, iar în mijlocul ei, în bătaia razelor de lună, o căscioară cu patru ferestre. Pe obloane erau zugrăvite soarele, luna și stelele. De jur împrejurul căsuței creșteau flori mari, albastre...

Potecile erau presărate cu nisip curat. Dintr-o fîntînă țîșnitoare se înălța un fir subțire de apă, în care juca o minge mică, vărgată în felurite culori.

Buratino se cățără de-a bușilea pe prag. Bătu în ușă. Din căsuță nu-i răspunse nimeni. Bătu mai tare... pesemne că cei din casă dormeau duși.

Iată însă că din pădure se iviră din nou cei doi tîlhari. Trecuseră lacul înot; apa curgea șiroaie de pe ei. Văzîndu-l pe Buratino, tîlharul cel mic de statură miorlăi urîcios, pisicește, iar cel înalt schelălăi vulpește, cu furie.

Buratino bătea de zor în ușă cu pumnii și cu picioarele.

— Ajutor! Săriți, oameni buni!...

Atunci apăru la geam o fetiță drăguță, cu părul numai inele și cu un năsuc cîrn și drăgălaș. Avea ochii lipiți de somn.

— Fetițo, deschide-mi ușa! Niște tîlhari aleargă să mă prindă!

— Uf! Ce prostie! spuse fetița, căscînd leneșă gurița. Lasă-mă să dorm! Nici nu pot ține ochii deschiși.

Ridică mîinile, se întinse somnoroasă și dispăru de la geam.

Deznădăjduit, Buratino se prăbuși cu nasul în nisip și se prefăcu mort.

Tîlharii năvăliră asupra lui.

— Aha!... acum nu ne mai scapi!

Cum l-au chinuit pe sărmanul Buratino ca să-l silească să deschidă gura e greu de închipuit. Și dacă în timpul fugii, tîlharii n-ar fi pierdut cuțitul și pistolul, povestea bietului Buratino s-ar fi curmat aici.

În cele din urmă, tîlharii se hotărîră să-l spînzure cu capul în jos. Îl legară cu o frînghie de picioare. Buratino rămase atîrnat de o creangă de stejar... Tîlharii se așezară sub copac, întinzîndu-și cozile ude și așteptînd să le cadă banii de aur din gura băiețelului.

Aproape de revărsatul zorilor, se stîrni un vînt rece, frunzele stejarului fremătau, iar Buratino se legăna ca o surcică. Tîlharilor li se urî să tot stea la pîndă pe cozile lor ude...

— Rămîi așa atîrnat, prietene, pînă deseară! spuseră ei cu răutate și porniră să găsească vre-un han la o răscruce de drumuri.

Fetița cu părul albastru îl întoarce pe Buratino la viață

În sfîrșit, printre crengile stejarului de care atîrna Buratino se ivi lumina zorilor.

Iarba din poiană se făcu mai verde și florile albastre se acoperiră cu stropi de rouă.

Fetița cu părul albastru, numai inele, se arătă din nou la fereastră, își frecă mai întîi frumoșii ei ochii adormiți și apoi îi deschise mari.

Fetița asta era cea mai frumoasă păpușă din teatrul de păpuși al lui Carabas-Barabas. Nemaiputînd îndura purtarea grosolană a stăpînului, fugise din teatru și se aciuise în căsuța singuratică din poiana albastră.

Sălbăticiunile, păsările și chiar unele gîze o îndrăgiseră tare mult — poate tocmai pentru că era o fetiță blîndă și la locul ei.

Vietățile pădurii aveau grijă să-i aducă toate cele trebuincioase pentru trai.

Cîrtița îi aducea tot soiul de legume hrănitoare.

— Șoarecii — zahăr, brînză și bucățele de cîrnat.

Cîinele ei credincios, Artemon, îi aducea franzele.

Coțofana șterpelea din piață pentru fetiță bomboane de ciocolată, înfășurate în poleială argintie.

Broaștele îi aduceau limonadă în coji de nucă.

Uliul — păsări vînate, gata prăjite.

Bondarii — fel de fel de fructe.

Fluturașii — polen de pe flori, în loc de pudră.

Omizile aveau grijă să-i aducă pasta pentru curățitul dinților și unsoare pentru ușile care scîrțîiau.

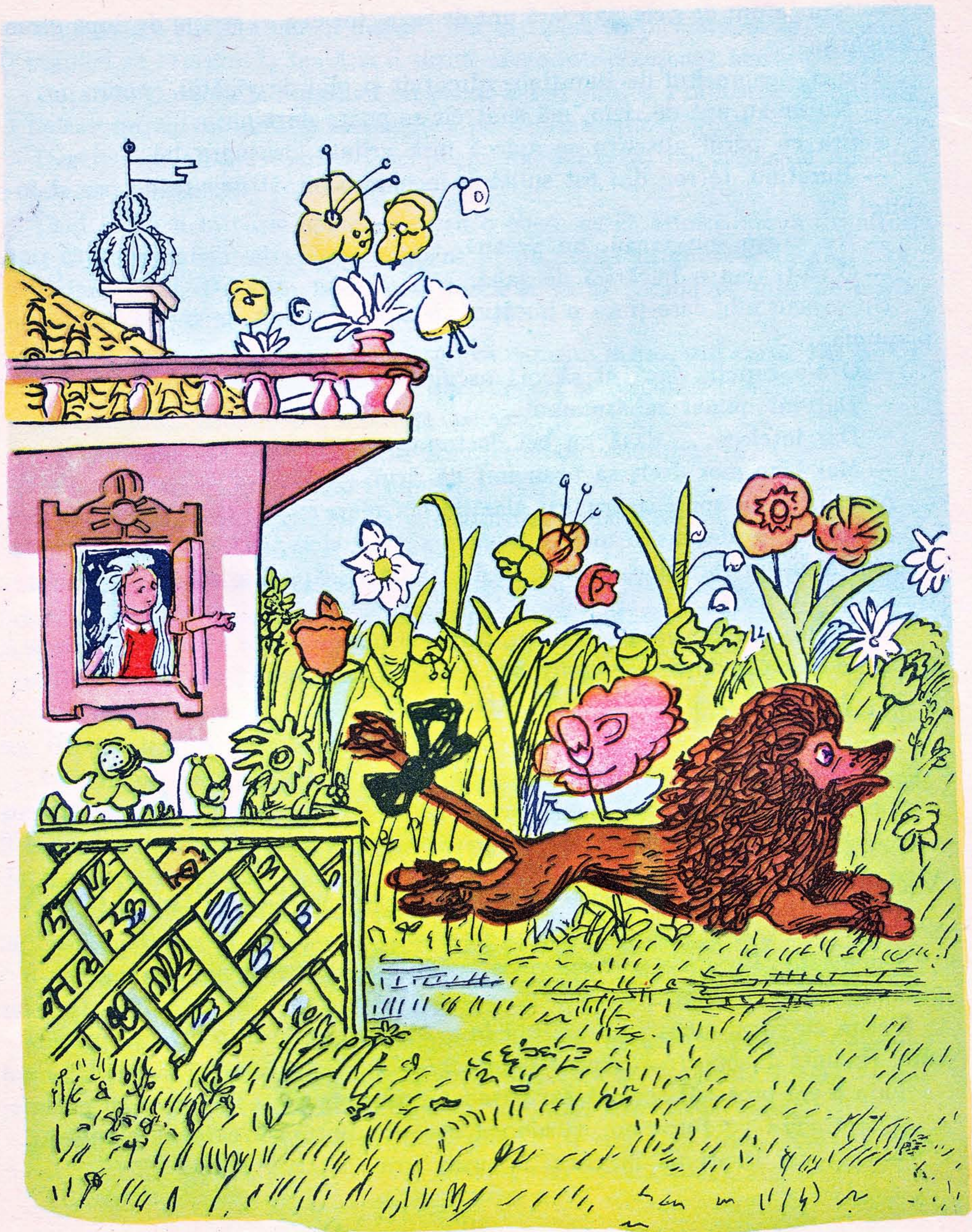
Rîndunelele stîrpeau viespile și țînțarii care roiau în jurul casei.

În dimineața aceea, cum deschise ochii, fetița cu părul albastru îl zări pe Buratino, spînzurat cu capul în jos.

Își luă obrăjorii în palme și strigă înspăimîntată:

— Vai, vai, vai!

Sub fereastră, bălăbănindu-și urechile pleoștite, răsări, cît ai clipi, credinciosul ei cîine, Artemon. Tocmai sfîrșise să-și tundă părul de pe jumătatea dindărăt a corpului, lucru pe care-l făcea zilnic, de altfel. Pă-

rul buclat, rămas în partea din faţă, îi era pieptănat cu îngrijire, iar smocul din vîrful cozii, împodobit cu o frumoasă fundă neagră. Pe laba dinainte purta un ceas de argint.

— Sînt gata!

Artemon îşi întoarse nasul într-o parte şi ridică buza de sus, dezvelindu-şi colţii albi.

— Cheamă pe cineva, Artemon! spuse fetiţa. Trebuie să-l luăm de acolo pe sărăcuţul de Buratino, să-l aducem în casă şi să chemăm un doctor...

— Sînt gata!

De gata şi de grăbit ce era, Artemon prinse să se învîrtească zorit în loc, aşa încît nisipul umed zbură cît colo de sub labele lui...

Se repezi mai întîi spre un furnicar; lătrînd puternic, trezi tot norodul de furnici şi trimise patru sute dintre ele să roadă frînghia cu care era legat Buratino...

Patru sute de furnici destoinice se înşirară una după alta, pe cărăruia îngustă, apoi se urcară pe trunchiul stejarului şi roaseră frînghia.

Cu labele din faţă, Artemon îl prinse pe Buratino şi îl duse în casă... După ce-l culcă în pat, se avîntă în goană către un tufiş din pădure, şi se înapoie tot atît de repede cu vestita doftoroaie Buha, cu infirmiera Broască şi felceriţa Călugăriţa, care semăna la înfăţişare cu o aşchie uscată.

Buha îşi apropie urechea de pieptul lui Buratino.

— Bolnavul e mai mult mort decît viu, şopti ea şi roti capul cu o sută opt zeci de grade în jurul gîtului.

Cu laba ei umedă, Broasca îl cercetă mult timp pe Buratino. Gînditoare, privi cu ochii ei bulbucaţi în dreapta şi-n stînga.

Apoi plescăi din gura ei mare şi zise:

— Bolnavul e mai mult viu decît mort...

Felceriţa Călugăriţa, cu mîinile ca două fire de iarbă uscată, începu să-l cerceteze şi ea pe Buratino.

— Una din două, — vorbi ca un foşnet felceriţa Călugăriţa, — ori e viu ori a murit. Dacă este viu, va trăi sau nu va trăi. Dacă e mort, poate fi înviat sau nu poate fi înviat.

— Curată tragere pe sfoară, spuse Buha şi, desfăcîndu-şi aripile moi, zbură în podul întunecos.

De furie, Broaştei i se umflară toţi negii.

— Șșșșarlatanie! orăcăi ea, și tîrîndu-se pe burtă, sări în beciul umed.

Felcerița Călugărița se prefăcu, pentru orice eventualitate, într-o așchie uscată și se lăsă să cadă afară, pe geam.

Fetița își frînse drăgălașele ei mîini.

— Ei, oameni buni, cum să-l doftoricesc?

— Cu unt de ricin, orăcăi Broasca din beci.

— Cu unt de ricin!... rîse cu dispreț Buha din pod.

— Sau cu unt de ricin, sau fără unt de ricin, tot una e! fîșîi de după geam Călugărița.

Atunci nenorocitul de Buratino, zdrențuit și plin de vînătăi, gemu:

— Nu vreau unt de ricin, mă simt cît se poate de bine.

Fetița cu părul albastru se aplecă grijulie deasupra lui:

— Buratino, te rog din suflet, închide ochii, strînge-te cu degetele de nas și înghite!

— Nu vreau, nu vreau, nu vreau!

— După ce-nghiți, îți dau o bucățică de zahăr...

Un șoricuț alb, care ținea o bucățică de zahăr în gură, sări în fața lui Buratino, pe plapumă.

— Uite zahărul. Dacă m-asculți, îl capeți numaidecît, spuse fetița.

— Dați-mi numai zahăruuuuul...

— De ce ești încăpățînat? Dacă nu bei doctoria, mori...

— Mai bine mor decît să beau unt de ricin.

Atunci fetița spuse cu glas aspru, de om mare:

— Hai! Strînge-te de nas și uită-te în tavan. Unu, doi, trei!

Îi turnă untul de ricin pe gît, apoi îi băgă bucățica de zahăr în gură și-l sărută.

— Gata, asta-i tot!

De bucurie, credinciosul Artemon, căruia tot ce se sfîrșea cu bine îi era pe plac, își prinse coada în dinți și se învîrti sub fereastră ca un vîrtej cu o mie de labe, o mie de urechi și o mie de ochi scăpărători.

Fetița cu părul albastru încearcă să-i dea lui Buratino o creștere aleasă

Dimineața, Buratino se trezi zdravăn și voios de parcă nu i se întîmplase nimic.

Fetița cu părul albastru îl aștepta în grădină, așezată în fața unei măsuțe, pe care erau rînduite tacîmuri mici, ca pentru păpuși.

Își spălase fața cu apă proaspătă, iar năsucul cîrn și obrăjorii și-i pudrase cu polen.

Așteptîndu-l pe Buratino, ea alunga necăjită fluturașii care-i dădeau tîrcoale.

— Da' mai lăsați-mă în pace, la urma urmelor...

Cînd apăru Buratino, îl măsură din cap pînă în picioare, și se încruntă. Îi porunci să se așeze la masă și îi turnă cacao într-o ceșcuță mică, mititică.

Buratino se așeză la masă, cu un picior îndoit sub el. Prăjiturile de migdale le îndesa întregi în gură și le înghițea pe nemestecate.

Își băga degetele în chiseaua cu dulceață, lingîndu-și-le apoi cu o deosebită plăcere.

Iar cînd fetița se întoarse pentru o clipă ca să arunce cîteva firimituri unui cărăbuș bătrîn, el apucă ceainicul și, ducîndu-l la gură, sorbi toată cacaoa dintr-însul. Sorbi cu atîta lăcomie, că se înecă și vărsă cacaoa pe fața de masă. Fetița se uită țintă la el și spuse cu asprime:

— Trage piciorul de sub tine și lasă-l ca oamenii în jos, sub masă. Nu mînca cu mîinile, că doar pentru mîncare sînt linguri și furculițe.

Îi tremurau genele, de supărată ce era.

— Spune-mi, te rog, cine se îngrijește de creșterea ta?

— Din cînd în cînd tata Carlo... încolo, nimeni.

— De-acum am să mă-ngrijesc eu de creșterea ta, fii pe pace!

„Asta-mi lipsea!"... se gîndi Buratino.

Prin iarba din jurul casei, Artemon, zbenguindu-se, fugărea păsărelele. Cînd se lăsau pe ramurile copacilor el își înălța capul, sărind și lătrînd la ele.

„Bine se mai pricepe să fugărească păsărelele!" îl pizmui în gînd Buratino.

Fiind silit să stea atîta vreme cuminte la masă, simţea acum furnicături prin tot trupul.

În cele din urmă se sfîrşi şi gustarea asta chinuitoare. Fetiţa îi porunci să-şi şteargă nasul mînjit de cacao. Ea îşi potrivi apoi cutele şi fundiţele rochiei, îl luă pe Buratino de mînă şi-l duse în casă, pentru a-i da primele lecţii de bună purtare.

Artemon zburda prin iarbă şi lătra voios. Păsărelele, fără să se teamă de el, ciripeau vesele, şi un vîntuleţ vioi adia prin frunzişul copacilor.

— Dezbracă zdrenţele astea de pe tine, zise fetiţa. Am să-ţi fac rost de o haină ca lumea şi de nişte pantalonaşi.

Patru croitori: racul cel posomorît, poreclit Forfecilă — meşter singuratic, Ciocănitoarea cenuşie şi moţată, Rădaşca — gîndacul cel voinic, şi şoarecele Lizeta — înjghebară pentru Buratino din rochiile vechi ale fetiţei un costumaş de mai mare dragul. Forfecilă croia, Ciocănitoarea, cu ciocul ei lung, găurea şi cosea, Rădaşca răsucea firul de aţă cu picioruşele de dinapoi, iar Lizeta ronţăia aţa cînd era nevoie.

Lui Buratino nu-i prea venea la socoteală să se îmbrace cu lucrurile vechi ale fetiţei, dar fu totuşi nevoit să se schimbe. Pufnind pe nas, el ascunse în buzunarul hăinuţei noi cei patru bani de aur.

— Acum aşază-te la masă şi pune mîinile deasupra, în faţa ta. Caută să nu stai cocoşat, îi spuse fetiţa şi luă o bucăţică de cretă. Am să te-nvăţ să socoteşti... Ascultă, ai în buzunar două mere...

Buratino îi făcu şiret cu ochiul:

— Vorbă să fie, că n-am niciunul.

— Ascultă ce-ţi vorbesc, spuse din nou fetiţa fără să-şi piardă răbdarea. Să zicem că ai două mere în buzunar. Şi să zicem că cineva îţi cere un măr. Cîte mere îţi mai rămîn?

— Două.

— Ia gîndeşte-te bine.

Buratino îşi încordă mintea, încruntîndu-se:

— Două...

— De ce două?

— Două, pentru că cel care mi-a cerut mărul n-o să-l capete. Şi dacă încearcă să mi-l ia cu de-a sila, îi săr de gît!

— Habar n-ai să socoteşti, rosti fetiţa cu tristeţe. Să trecem la dictare.

Işi aţinti ochişorii ei senini în tavan şi-i porunci:

— Scrie!... „Iepuraşul uşa rupe!“ Ei, ai scris? Acum citeşte de-a-ndărătelea fraza asta fermecată.

După cum se ştie însă, Buratino nu văzuse în viaţa lui nici toc, nici călimară.

Fetiţa îi spuse încă o dată: „Scrie!“ iar el, neştiind ce să facă, îşi vîrî nasul în călimară şi cînd de pe nas picură pe o hîrtie o pată de cerneală, îl apucă spaima.

Fetiţa îşi împreună mîinile, deznădăjduită, şi de ciudă o podidiră lacrimile.

— Eşti un neastîmpărat cum n-am mai văzut. Am să te pedepsesc!

Și fetița scoase capul pe geam:

— Artemon, du-l pe Buratino în magazia întunecoasă.

Credinciosul Artemon apăru în ușă, și arătîndu-și colții albi, îl apucă pe Buratino de hăinuță și îl tîrî după el în magazie, unde prin unghere pîndeau păianjeni mari, aninați de pînzele lor dese. Îl închise acolo, mai mîrîi ce mai mîrîi, doar așa ca să-i bage frica-n oase, și plecă să fugărească din nou păsărelele.

Fetița se aruncă pe patul ei de păpușă, gătit cu dantele, și începu să plîngă, amărîtă că fusese nevoită să se poarte atît de aspru cu băiețelul de lemn. Dar de vreme ce se apucase să-i dea o creștere aleasă, munca trebuia să fie dusă cu orice preț pînă la capăt.

Buratino tot bodogănea în magazia cea întunecoasă:

— Tare-i proastă fetișcana asta... Ia te uită cine s-a găsit să-mi dea mie creștere aleasă... Tocmai ea, cu capul ei de porțelan și trupul umplut cu vată.

În magazie se auzi un scîrțîit subțirel, de parcă ar fi scrîșnit cineva, din niște dințișori mărunți.

— Ascultă, ascultă...

Buratino își ridică nasul tot una de cerneală și, prin întuneric, zări un liliac ce spînzura de tavan, cu capul în jos.

— Tu ce mai vrei?

— Așteaptă pînă se înnoptează, Buratino.

— Mai încet, mai încet! foșneau păianjenii de prin colțuri. Nu ne clătinați pînzele, nu speriați musculițele...

Buratino se așeză pe un ciob de oală, cu fața sprijinită-n mîini. Trecuse el prin împrejurări mai grele decît asta; acum însă nedreptatea îl scotea din fire...

— Oare așa se cresc copiii? Asta-i creștere aleasă, ori e chin? Nu sta așa, nu mînca așa... Nu se gîndește că bietul copil poate nici n-a deschis măcar abecedarul! Ea îi dă zor cu călimara... Cîinele, desigur, fugărește păsărelele... lui ce-i pasă?

Liliacul chițăi din nou:

— Mai rabdă puțin, Buratino, așteaptă pînă s-o înnopta, și atunci te duc eu în Țara Proștilor, unde ai să-ți găsești prietenii — motanul și vulpea. Acolo-i fericire și veselie. Așteaptă să vină noaptea!

Buratino ajunge în Țara Proștilor

Fetița cu părul albastru se apropie de ușa magaziei și zise:

— Buratino, prietene, nu-ți pare rău de ce-ai făcut? Nu te căiești?

Băiețelul era însă tare necăjit, și, în afară de asta, cu totul alte gînduri îi încolțiseră în minte.

— De ce să mă căiesc? Nu mă căiesc de loc! Poți să aștepți mult și bine...

— Treaba ta! O să stai în magazia asta pînă dimineața.

Și suspinînd adînc, fetița plecă.

Veni și noaptea. Bufnița ascunsă în pod se porni pe rîs, iar broasca ieși din beci să-și bălăcească burtica în băltoacele în care lumina lunei se răsfrîngea ca-ntr-o oglindă.

Fetița se culcă în pătucul ei de dantelă și într-un tîrziu, după ce vărsă lacrimi de durere, adormi.

Artemon, cu nasul vîrît sub coadă, făcut covrig lîngă ușa dormitorului, ațipi și el.

În căsuță, pendula bătu miezul nopții.

Liliacul agățat de tavan își luă zborul.

— E timpul, Buratino! Fugi! chițăi el la urechea băiatului. În colțul de colo ai să găsești o gaură de șobolan care duce în pivniță. Eu te aștept în poiană.

Apoi zbură afară prin ferestruica podului, iar Buratino fugi către colțul magaziei, împleticindu-se în firele de păianjen. Păianjenii bodogăniră cu răutate în urma lui.

Prin gaura de șobolan, Buratino se tîrî în pivniță. Trecerea se făcea din ce în ce mai îngustă și băiețelul abia izbutea să se strecoare pe sub pămînt... cînd, deodată, se trezi zburînd cu capul în jos, în pivniță, gata-gata să cadă în cursa pusă acolo pentru guzgani; călcă pe coadă un șarpe de casă, abia sosit din sufragerie, unde băuse tot laptele din cană, și sări în poiană, printr-o bortă prin care treceau de obicei pisicile.

Deasupra florilor albastre se rotea fără zgomot liliacul.

— Ia-te după mine, Buratino! Te duc în Țara Proștilor!

Liliecii n-au coadă, din care pricină nu zboară drept, ca păsările, ci, cînd în sus, cînd în jos, cu pielea aripilor întinsă între degete și semănînd mai curînd a drăcușori. Gura și-o țin întotdeauna deschisă, pen-

tru ca, fără a pierde vremea, să-și prindă hrana din zbor și să înghită de vii țînțari și fluturași de noapte.

Buratino, înotînd prin iarba care-i ajungea pînă la urechi, abia se putea ține de el; buruienile ude îl plesneau fără cruțare peste obrăjiori.

Deodată, liliacul se avîntă în văzduh, spre luna rotundă, și de acolo, de sus, strigă cuiva:

— L-am adus!

Ca din senin, Buratino se prăvăli pe un povîrniș și se rostogoli, se rostogoli pînă căzu cu fața în niște frunze de brusture.

Numai zgîrieturi, cu gura plină de nisip, cu ochii holbați de spaimă, se așeză jos.

— Ah, tu erai!

În fața lui se aflau motanul Bazilio și vulpea Alisa.

— Îndrăznețule, viteazule Buratino, ai căzut pesemne din lună, spuse vulpea.

— Mă prinde mirarea că te mai văd viu, făcu motanul, posomorît.

Buratino se bucură cînd dădu cu ochii de vechile lui cunoștințe, cu toate că i se păru oarecum ciudat că motanul își purta laba dreaptă legată cu o cîrpă, iar vulpea avea coada năclăită de nămol.

— Tot răul e spre bine! spuse vulpea. Iată că ai ajuns în Țara Proștilor...

Și vulpea arătă cu laba către un pod hodorogit ce se întindea peste albia seacă a unui pîrîu. Pe malul celălalt, printre mormane de gunoaie, se deslușeau niște căsuțe pe jumătate dărîmate, un pîlc de copaci uscați, cu crengile frînte, și mai multe clopotnițe strîmbe, înclinate ba încoace, ba încolo...

— În orașul acela se vînd vestitele haine căptușite cu blană de iepure, bune pentru tata Carlo, — îngăimă vulpea, lingîndu-se pe bot, — abecedar cu poze colorate... turte dulci și cocoșei de zahăr-candel pe bețișoare, cîți poftești!... Nădăjduiesc că nu ți-ai prăpădit bănișorii, Buratino, drăguțule!

Vulpea Alisa îi ajută băiețelului să se ridice în picioare și, după ce-și scuipă în labă, îi curăță hăinuța și porniră să treacă peste podul stricat.

Motanul Bazilio mergea în urma lor șontîc-șontîc, cu mutra posomorîtă.

Era miezul nopții, dar în Orașul Proștilor nu dormea încă nimeni.

Pe o uliță strîmbă și murdară rătăceau cîini jigăriți, plini de scaieți, ce oftau lihniți de foame:

— A-u-u-u...

Niște capre costelive, cu spinarea pleșuvă, pășteau iarba prăfuită de lîngă drum și-și mișcau alene ciotul de coadă:

— Be-e-e-e-e!

O vacă, atît de slabă că-i puteai număra coastele, stătea cu capul plecat jalnic în jos.

— Muuu-cenică... își spunea ea îngîndurată.

Pe niște movilițe de noroi se oprise un cîrd de vrăbii jumulite de pene, care n-ar fi zburat chiar de le-ai fi strivit cu picioarele.

Găini, cu cozile smulse, abia se mai mișcau de slăbiciune.

În schimb, la răspîntii, stăteau smirnă buldogi polițiști, gătiți fiecare cu cîte o pălărie în trei colțuri și avînd în jurul gîtului cîte o zgardă cu țepi.

Polițiștii hămăiau de zor la locuitorii flămînzi și zdrențăroși.

— Mișșșcă! Cirrrculă! Ține drrreapta! Nu sta pe loooc!...

Vulpea nu-l slăbea o clipă pe Buratino, ținîndu-l mereu după ea. Pe trotuar, văzură cum se plimbau, în lumina lunei, motani sătui, cu ochelari de aur pe nas, ducîndu-și la braț soțiile, împopoțonate cu scufițe.

Guvernatorul orașului — vulpoiul cel gras — se plimba țanțoș, cu botul în vînt, braț la braț cu cucoana vulpe, care pășea mîndră nevoie mare, ținînd în labă o micșunică de noapte.

Vulpea Alisa șopti:

— P-aici se plimbă cei care au semănat bani pe Cîmpul Minunilor... Știi, numai în noaptea asta se mai poate semăna. Și dacă semeni, mîine în zori poți să culegi o grămadă de bani și să-ți cumperi cu ei tot ce-ți poftește inima... Să ne grăbim.

Vulpea și motanul îl duseră pe Buratino pe un maidan plin cu cioburi de oale sparte, pantofi rupți, galoși găuriți și cîrpe... Luîndu-și vorba din gură, începură a glăsui care mai de care:

— Sapă groapa!

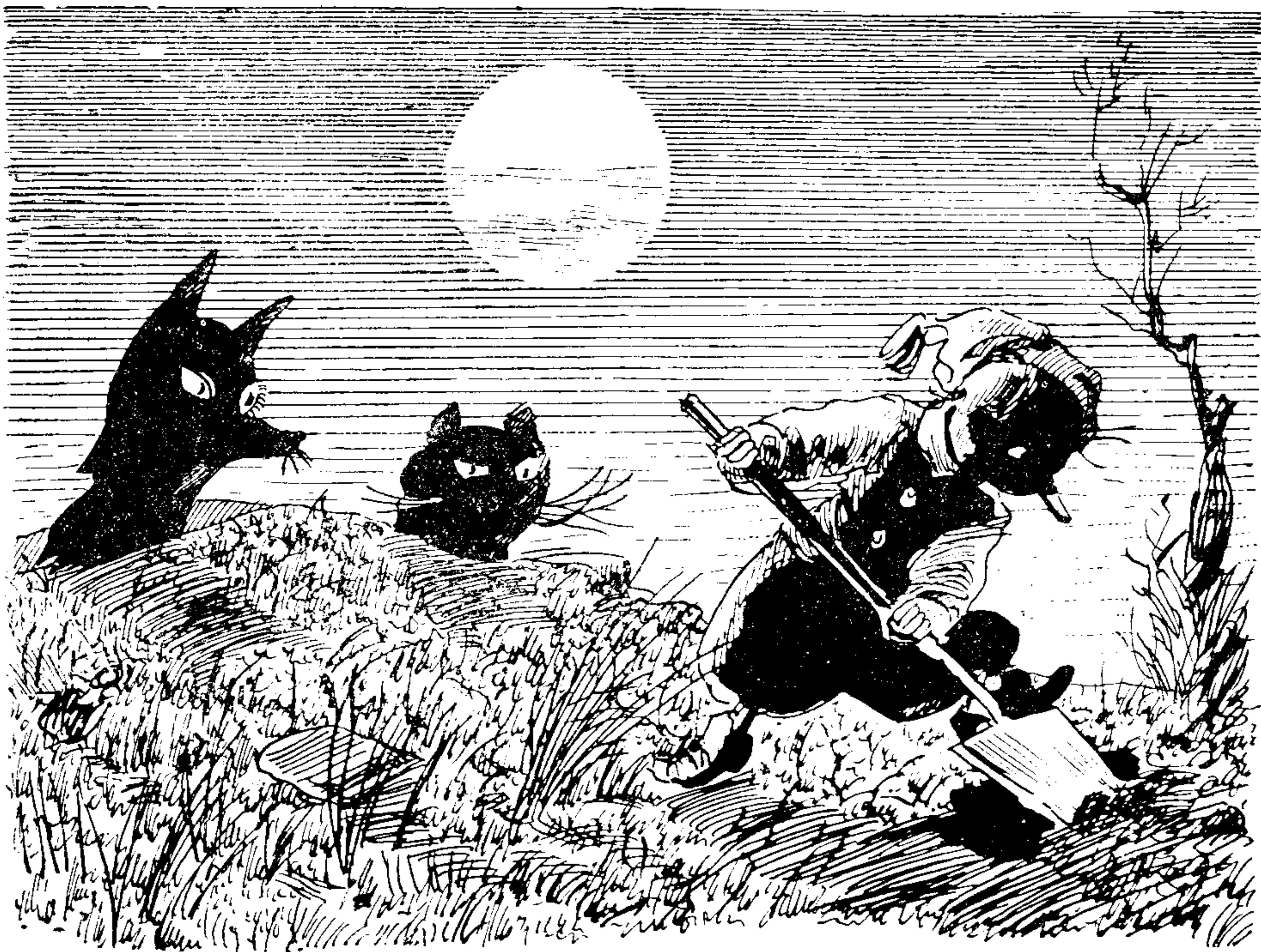
— Pune înăuntru galbenii!

— Presară sare!

— Acum stropește cu apă din băltoaca de colo; stropește bine!...

— Nu uita să spui: „ix, mix, drix!“

Buratino își scărpină nasul plin de cerneală:

— Știți ce: voi s-o ștergeți de-aici. Lăsați-mă singur!

— Doamne dumnezeule, dar nici prin cap nu ne-a trecut să ne uităm unde-ți îngropi banii, spuse vulpea.

— Doamne păzește, adăugă și motanul. Se prefăcură că se îndepărtează. Dar, după cîțiva pași, se trîntiră la pămînt, pitindu-se după un morman de gunoi.

Buratino săpă la iuțeală o groapă, spuse în șoaptă de trei ori „ix, mix, drix", vîrî în groapă cei patru bani de aur și îi acoperi cu pămînt. Scoase din buzunar un pic de sare, o presără deasupra, luă din băltoacă puțină apă și stropi locul.

Se așeză apoi să aștepte pînă va crește copacul.

Poliţiştii îl prind pe Buratino şi nu-i îngăduie să rostească nici o vorbă în apărarea sa

Vulpea Alisa îşi făcea socotelile că Buratino se va duce în cele din urmă la culcare. Dar ţi-ai găsit! El stătea neclintit pe grămada de gunoi, cu nasul întins, aşteptînd cu răbdare ivirea zorilor.

Atunci Alisa îl lăsă în paza motanului şi dădu o fugă pînă la cel mai apropiat post de poliţie.

Acolo, într-o cameră îmbîcsită cu fum de ţigară, în faţa unei mese, pătată de cerneală, sforăia din răsputeri un buldog de serviciu.

Vulpea îi vorbi cu un glăscior mai dulce ca mierea:

— Neînfricatule domn poliţist de serviciu, n-ai vrea să arestăm un hoţ, o haimana? O mare primejdie îi paşte pe toţi prea cinstiţii bogătaşi, cetăţeni ai acestui oraş.

Buldogul de serviciu, trezit din somn, lătră atît de tare, încît, de spaimă, sub picioarele vulpii se ivi pe neaşteptate o mică băltoacă.

— Hoţ... Ham!

Vulpea îl lămuri mai departe că un hoţ primejdios, pe nume Buratino, fusese văzut rătăcind pe un maidan.

Buldogul de serviciu sună îndîrjit, mîrîind fără încetare. În odaie năvăliră numaidecît doi cîini detectivi, din rasa Doberman-Pintscher, care nu dormeau niciodată; nu aveau încredere în nimeni, ba se bănuiau chiar şi între ei că nutresc gînduri rele.

Buldogul de serviciu porunci ca hoţul cel primejdios să fie adus fără întîrziere la post, viu sau mort.

Detectivii răspunseră scurt:

— Ham!

Şi porniră spre maidan, într-un galop al lor, anume scornit, zvîrlind în lături picioarele de dinapoi.

Cei din urmă o sută de paşi îi făcură tîrîş, pe burtă, şi apoi, dintr-un salt, se aruncară asupra lui Buratino, îl apucară de subsuori şi îl tărîră la post.

Buratino dădea din picioare, rugîndu-se de ei să-i spună pentru ce, pentru ce l-au înhăţat? Cu ce se făcuse vinovat? Dar cei doi detectivi răspunseră:

— Vorrba! O să afli la post...

Vulpea și motanul, fără să mai piardă vreme, scoaseră cei patru galbeni din pămînt. Vulpea însă ii împărți cu atîta îndemînare, încît motanul se trezi cu un singur ban, iar ea cu trei.

De ciudă, motanul își înfipse ghearele în botul vulpii.

Vulpea îl cuprinse între labe. Și astfel se rostogoliră amîndoi pe maidan, ca o minge. Și-n lumina lunii, blana vulpii și cea a motanului zbură bucăți-bucăți.

După ce-și jupuiră unul altuia coastele, împărțiră, în sfîrșit, frățește galbenii, făcînd parte dreaptă, și, chiar în noaptea aceea, se făcură nevăzuți din oraș.

Între timp, detectivii îl aduseră pe Buratino la post. Buldogul de serviciu se ridică de lîngă masă și-l scotoci pe Buratino prin buzunare. Negăsind nimic altceva decît o bucățică de zahăr și cîteva firimituri de prăjitură cu migdale, cîinele se răsti la Buratino, urlînd furios:

— Nemernicule, ești de trei ori vinovat: mai întîi ești o haimana, al doilea n-ai acte și pe deasupra n-ai nici de lucru. Afară cu el din oraș. Să fie înecat în iaz, numaidecît!

Detectivii răspunseră:

— Ham!

Zadarnic încercă Buratino să le vorbească de tata Carlo și de pățaniile lui.

Nu mai era nimic de făcut.

Detectivii îl înșfăcară la iuțeală, îl tîrîră în goana mare afară din oraș și, de pe înaltul podului, îl zvîrliră într-un iaz adînc și murdar, plin cu broaște, lipitori și larve de gîndaci de baltă.

Buratino căzu în apă și mătasea broaștei îl acoperi cu păienjenișul ei verde.

Buratino face cunoștință cu locuitorii iazului, află că cei patru galbeni i-au fost furați și broasca țestoasă Tortilla îi dăruiește o cheiță de aur

Să nu uităm că Buratino era făcut din lemn și deci nu se putea îneca. Cu toate astea se sperie în așa hal, încît multă vreme rămase la suprafața apei, înfășurat în păienjenișul verde de mătasea broaștei.

Curînd, toți locuitorii iazului se adunară în jurul lui: mormoloci negri și burtoși, îndeobște cunoscuți pentru prostia lor, gîndaci de baltă, cu lăbuțele dinapoi asemenea unor vîsle, lipitori, larve care înghit tot ce le iese în cale, în sfîrșit tot felul de vietăți atît de mici, încît nici nu se pot vedea cu ochii.

Mormolocii îl gîdilau cu buzele lor aspre și morfoleau cu plăcere ciucurele de la tichia lui. Lipitorile i se strecurau prin buzunarele hăinuței. Un gîndac de baltă i se cățără de cîteva ori pe nasul care-i ieșise la lumină și se aruncă apoi în apă, ușor, întocmai ca gimnaștii cînd fac „rîndunica".

Celelalte ființe mărunte mișunau în jurul lui, tremurîndu-și grăbite perișorii care le țineau loc de mîini și de picioare și căutînd să prindă ceva demîncare; din păcate însă, nimereau chiar ele în gura vreunei larve de gîndac de baltă.

Toate vietățile astea sfîrșiră prin a-l plictisi pe Buratino, care plescăi înciudat cu tălpile în apă.

— Ia mai duceți-vă la naiba! Că doar nu-s pisică moartă!

Locuitorii iazului se împrăștiară, care încotro. Buratino se răsuci pe burtică și începu să plutească.

Pe frunzele late și rotunde ale nufărului de baltă, scăldate în razele lunei, se așezaseră sumedenie de broaște și priveau la Buratino cu ochii lor bulbucați și gurile căscate de uimire.

— Parc-ar fi un soi de caracatiță, orăcăi una din ele.

— Are nasul ca un cioc de barză, orăcăi alta.

— E broască de mare, orăcăi a treia.

Ca să poată răsufla în voie, Buratino se cățără pe o frunză de nufăr ceva mai mare. Se așeză pe ea, cuprinzîndu-și strîns genunchii, și îngînă, clănțănind din dinți:

— La ora asta fetițele și băiețașii și-au băut laptele și dorm în pătucurile lor călduroase, numai eu stau aici amărît și tremur pe frunza asta udă... Broaștelor, nu vă fie cu supărare, dați-mi să-mbuc ceva!...

Oricine știe că broaștele au sînge rece, dar ar fi o mare greșeală să credem că n-au inimă. Cînd Buratino, clănțănind din dinți, începu să-și depene firul pățaniilor lui nenorocite, broaștele se strînseră roată în jurul lui. Se apropiară de el una după alta, apoi se cufundară repede în adîncul iazului.

Din străfunduri, îi aduseră un gîndac mort, o aripă de libelulă, o bucățică de nămol, cîteva icre de rac și vreo două-trei rădăcini putrezite.

După ce-i puseră lui Buratino dinainte toate aceste bunătăți, broaștele săriră din nou pe frunzele de nufăr. Se așezară în șir, și rămaseră nemișcate, ca de piatră, ridicîndu-și numai capetele cu gura mare și ochii bulbucați.

Buratino duse la nas mîncarea ce i-o aduseseră broaștele, apoi gustă în silă.

— Ce porcărie! spuse el. M-apucă greața.

Atunci toate broaștele se cufundară dintr-o dată în apă...

Vălul verde de mătasea broaștei care plutea pe fața iazului se clătină și un cap mare, înfricoșător, ca de șarpe, se ivi din unde, lunecînd spre frunza pe care stătea Buratino.

Moțul de la tichia băiatului se zburli de frică. Înspăimîntat, Buratino fu cît pe-aci să se rostogolească în apă.

Dar nu un șarpe se ivise din unde, ci broasca țestoasă Tortilla, cu vederea slăbită din pricina bătrîneții, și de care nu se mai temea nimeni.

— Vai de tine, băiețel cu minte scurtă și lesne încrezător, spuse Tortilla. Mai bine ai sta acasă și ți-ai da silința la învățătură. Numai necuratul te-a împins să te duci în Țara Proștilor.

— Știi, am vrut doar să fac rost de galbeni mai mulți pentru tata Carlo... Altfel sînt un băiețel foooarte bun și cuminte...

— Banii ți i-a furat vulpea în înțelegere cu motanul, spuse broasca țestoasă. Mai adineauri, trecînd pe lîngă iaz, s-au oprit să bea apă și i-am auzit cu urechile mele cum se lăudau că au dezgropat banii. După cîte am înțeles din cele ce spuneau, s-au cam încăierat la împărțeală... Vai de tine, ființă fără cap, prostuțule, încrezătorule, minte scurtă!

— De ce mă certi? mormăi Buratino. Ai face mai bine să-mi dai

o mînă de ajutor. Ce-o să mă fac acum? Vai-vai-vai! Cum o să mă întorc la tata Carlo? Of, of, of!

Își frecă ochii cu pumnii și scînci atît de jalnic, că pînă și broaștele suspinară în cor:

— Of, of, Tortilla, ajută-l pe omulețul ăsta!

Broasca țestoasă privi îndelung la lună, de parcă ar fi vrut să-și amintească ceva...

— Am mai ajutat eu odată un om, și drept răsplată și-a făcut piepteni din carapacele bunicăi și bunicului meu, spuse ea. Și, din nou privi îndelung la lună. Ei, dar fie ce-o fi. Stai aici, omulețule, că eu dau o goană pînă în fundul iazului poate-oi găsi pe-acolo vreun lucrușor care să-ți fie de folos.

După ce-și trase capul ca de șarpe în carapace, se lăsă încet la fundul apei.

Broaştele şoptiră:

— Tortilla ştie o taină mare.

Trecu multă, multă vreme... Luna pieri după dealuri. Tîrziu de tot, vălul verde prinse a se clătina din nou şi broasca ţestoasă apăru, ţinînd în gură o cheiţă mică, de aur, pe care o puse la picioarele lui Buratino.

— Prostuţule fără minte şi lesne-crezător, — spuse Tortilla, — nu mai fi amărît că motanul şi vulpea ţi-au furat galbenii. Ia cheiţa asta de aur. A scăpat-o în iaz un om cu o barbă atît de lungă, că trebuia s-o bage în buzunar, ca să nu-l împiedice la mers. Vai, şi ce s-a mai rugat de mine să-i caut cheiţa asta pe fundul iazului.

Tortilla suspină, tăcu, şi suspină iarăşi aşa de tare, încît apa făcu băşici...

— Dar eu n-am vrut să-l ajut! Eram tare supărată pe oameni pe vremea aceea, pentru că-şi făcuseră piepteni din carapacea bunicului şi-a bunicăi. Multe mai povestea omul acela bărbos despre cheiţa asta, dar nu mai mi-aduc aminte tot ce spunea. Atît ţin minte: că trebuie să deschizi cu ea o uşă şi dacă izbuteşti, te-a văzut norocul!

Lui Buratino inima prinse a-i bate cu putere şi ochii îi scînteiară. Ca prin farmec uită de toate nenorocirile ce se abătuseră asupra lui. Zvîrli lipitorile din buzunarele hăinuţei, puse acolo cheiţa şi, mulţumindu-i cuviincios broaştei Tortilla şi celorlalte broaşte, se aruncă în apă, înotînd spre mal. Cînd broaştele îi zăriră umbra neagră răsărind pe mal, orăcăiră toate într-un glas:

— Buratino, ai grijă să nu pierzi cheiţa!

Buratino fuge din Ţara Proştilor şi întîlneşte un tovarăş de suferinţă

Broasca ţestoasă Tortilla nu-i arătase însă cum să iasă din Ţara Proştilor.

Buratino fugea încotro vedea cu ochii. Stelele străluceau prin frunzişul copacilor întunecaţi. În cale i se înălţau stînci colţuroase, iar în văgăuni atîrnau nori de ceaţă.

Deodată Buratino zări ceva mai încolo, în faţa lui, un ghemotoc cenuşiu. Şi numaidecît după asta auzi un lătrat de cîine.

Buratino se lipi la iuțeală de o stîncă. Pe lîngă el trecură, în goana mare, pufnind zgomotos pe nas, doi buldogi polițiști din Orașul Proștilor.

Ghemotocul cenușiu sări speriat de la pămînt, luînd-o spre povîrniș. Buldogii, după el.

Cînd lătratul și tropăitul se mai îndepărtară, Buratino începu să fugă atît de repede, încît stelele păreau că aleargă iute-iute pe după crengile negre.

Deodată, ghemotocul cenușiu răsări iarăși în fața lui, pe drum. Buratino izbuti atunci să deslușească un omuleț mic de tot, călare pe spinarea unui iepure și ținîndu-l strîns de urechi.

De pe povîrniș prinseră să se prăvălească pietricele; buldogii, fugărind iepurele, trecură în goană drumul; apoi se așternu o liniște deplină.

Buratino fugea acum așa de iute, că stelele alergau și ele ca turbate pe după crengile negre.

Pentru a treia oară, iepurele trecu în fugă drumul. Omulețul cel mic, atingînd cu capul o rămurică, se prăbuși de pe spinarea iepurelui și căzu drept la picioarele lui Buratino.

— Mrrr — ham! Prinde-l, hămăiau buldogii polițiști sărind pe urmele iepurelui; ochii le erau plini de răutate și nu-l băgară în seamă nici pe Buratino și nici pe omulețul cel palid.

— Rămîi cu bine, Malvina, adio pentru totdeauna! gemu omulețul printre suspine.

Buratino se plecă asupra lui și văzu cu mirare că era Pierrot, în bluza lui albă cu mîneci lungi...

Zăcea întins, cu capul spînzurîndu-i în jos, crezînd pesemne că murise de-a binelea, și îngîna cu glas pițigăiat cuvinte de neînțeles: „Rămîi cu bine, Malvina, adio pentru totdeauna !"... ca unul ce se despărțea de viață.

Buratino începu să-l zgîlțîie și-l trase de picior. Pierrot nu se mișcă. Atunci Buratino se căută în buzunar și găsi o lipitoare rătăcită. O luă și o puse pe nasul omulețului care zăcea fără suflare.

Lipitoarea, nici una nici două, îl ciupi de nas. Pierrot se ridică îndată, se așeză în capul oaselor, dădu din cap, își smulse lipitoarea de pe nas și gemu:

— Vai, se vede treaba că mai trăiesc!

Buratino îi cuprinse în mîini obrajii albi ca praful de dinți, îl sărută și-l întrebă:

— Cum de ai ajuns aici? De ce fugeai călare pe iepure?

— Vai, Buratino, Buratino, — răspunse Pierrot, uitîndu-se speriat în jurul lui, — ascunde-mă cît mai repede... Pe mine mă - fugăreau cîinii, nu pe iepurele cenușiu... Senior Carabas-Barabas mă urmărește zi și noapte. El a tocmit cîinii polițiști din Orașul Proștilor, căci a făcut jurămînt să mă prindă viu sau mort.

În depărtare se auzi din nou lătratul cîinilor. Buratino îl apucă pe Pierrot de mînecă și îl trase într-un tufiș de mimoze încărcat de flori, asemenea unor balonașe galbene și mirositoare.

Acolo, pe un culcuș de frunze uscate, Pierrot începu să povestească în șoaptă:

— Înțelegi tu, Buratino, într-o noapte vîntul șuiera nebun și ploua cu găleata...

Pierrot povestește cum a ajuns în Țara Proștilor, călare pe iepure

— Înțelegi tu, Buratino, într-o noapte vîntul șuiera nebun și ploua cu găleata. Senior Carabas-Barabas stătea la gura sobei și trăgea din pipă. Toate păpușile dormeau. Numai eu eram treaz. Mă gîndeam la fetița cu părul albastru...

— Ți-ai și găsit la cine să te gîndești! Tare prost mai ești! îi tăie vorba Buratino. Aseară fetișcana asta m-a vîrît într-o magazie cu păianjeni... N-am putut răbda și am fugit.

— Ce? Cum? Ai văzut-o pe fetița cu părul albastru? Ai văzut-o pe Malvina mea?

— Ai ales pînă ai cules! O miorlăită și o pisăloagă...

Pierrot sări în picioare, dînd din mîini:

— Du-mă la ea... Dacă-mi ajuți s-o găsesc pe Malvina, îți voi dezvălui taina cheiței de aur!

— Cum? strigă fericit Buratino. Cunoști taina cheiței de aur?

— Știu unde se află cheița, cum poți s-o găsești și știu ce ușiță

anume trebuie să deschizi cu ea... Am aflat taina, ascultînd la ușă. Din pricina asta mă caută Carabas-Barabas cu cîinii lui polițiști.

Tare ar mai fi vrut Buratino să se laude că acea cheiță minunată o și avea la el în buzunar. Dar, ca nu cumva să-i scape vreo vorbă, își luă tichia de pe cap și și-o îndesă în gură.

Pierrot îl rugă fierbinte să-l ducă la Malvina. Buratino îl lămuri însă prin semne pe acest prostănac că era primejdios s-o pornească la drum pe întuneric, dar că-l va duce la Malvina îndată ce se va lumina de ziuă.

Silindu-l pe Pierrot să se ascundă din nou sub tufișul de mimoze, Buratino spuse cu glas înăbușit și cam peltic, pentru că tot mai ținea tichia în gură:

— Hai! Poeșșteșște...

— Așadar, într-o noapte, vîntul șuiera...

— Deșpe așta ai mai poeșștit.....

— Așadar, înțelegi, — urmă Pierrot, — tocmai adormisem cînd am auzit pe cineva bătînd tare în geam...

Senior Carabas-Barabas mormăi: „Cine și-o fi găsit să umble pe o vreme ca asta?"

— Sînt eu, Duremar, — răspunse un glas de afară, de lîngă fereastră, — eu, vînzătorul de lipitori de leac. Lăsați-mă să intru, să mă usuc lîngă foc.

Înțelegi, doream foarte mult să văd cum arată un vînzător de lipitori de leac. Am tras încetișor un colț de perdeluță și am băgat capul în cameră. Și ce-mi văd ochii!... Senior Carabas-Barabas se ridică din fotoliu, se împiedică în barbă, ca de obicei, înjură și deschide ușa.

În încăpere intră un om lung, deșirat, ud leoarcă, cu o față mică și încrețită ca un zbîrciog. Purta pe umeri un palton vechi, verde, iar la cingătoare îi atîrnau clești, cîrlige și ace. În mîini ținea o tinichea și un ciorpac.[1]

— Dacă vă doare burta, — spuse el, înclinîndu-se de parcă ar fi fost frînt din șale, — dacă vă doare tare capul sau vă țiuie urechile, vă pot pune pe ceafă o jumătate duzină de lipitori strașnice.

Senior Carabas-Barabas bodogăni:

— La dracu'! Nu-mi trebuie nici un fel de lipitori! Vino și usucă-te la foc pînă n-oi mai putea!

---

[1]) Ciorpac — unealtă de pescuit pește mărunt. (N. R.)

Duremar se întoarse cu spatele spre vatră. Din paltonul lui verde ieşiră aburi cu miros de nămol.

— Merge prost cu vînzarea lipitorilor, spuse el din nou. Pentru o bucată de slănină şi un pahar de vin sînt gata să vă pun pe şale o duzină din cele mai straşnice lipitori, iar de vă dor cumva oasele...

— La dracu'! Nu-mi trebuie nici un fel de lipitori! strigă Carabas-Barabas. Ia de mănîncă slănină şi bea un pahar de vin.

Duremar începu să mănînce slănina şi, în timp ce mesteca, faţa i se strîngea şi i se întindea, parcă ar fi fost de gumă. După ce mîncă şi bău, ceru şi puţin tutun de-o ţigară.

— Senior, acum sînt sătul şi m-am încălzit, spuse el. Ca să vă răsplătesc pentru găzduire, o să vă dezvălui o taină.

Senior Carabas-Barabas trase din pipă şi răspunse:

— În lumea asta e o singură taină pe care vreau s-o cunosc. Toate celelalte nu fac nici două parale!

— Senior, — spuse din nou Duremar, — eu ştiu o taină foarte mare, pe care mi-a destăinuit-o Tortilla, broasca ţestoasă.

La aceste cuvinte, Carabas-Barabas holbă ochii, sări în picioare, se împiedică în barbă, ca de obicei, căzu peste înspăimîntatul Duremar, gata-gata să-l strivească sub el şi mugi ca un taur:

— Prea bunule Duremar, nepreţuitule Duremar, spune, spune mai repede ce ţi-a destăinuit Tortilla, broasca ţestoasă.

Atunci Duremar îi istorisi următoarea întîmplare:

„Pe vremea aceea mă îndeletniceam cu negoţul lipitorilor pe care le prindeam într-un iaz murdar de lîngă Oraşul Proştilor. Plăteam unui om sărman patru bănuţi pe zi, şi el se dezbrăca, intra pînă la gît în apa iazului şi rămînea acolo pînă cînd lipitorile se prindeau de trupul lui gol.

Apoi ieşea la mal, iar eu smulgeam lipitorile prinse pe el şi îl trimiteam din nou în apă.

În ziua aceea prinsesem o mulţime de lipitori în felul acesta, cînd din iaz se ivi, deodată, un cap de şarpe.

—Ia ascultă, Duremar, — grăi arătarea aceea, — ai băgat în sperieţi întreaga suflare din minunatul nostru iaz, ne tulburi apa, iar mie nu-mi mai tihneşte — din pricina ta — somnul de după-masă... Spune, cînd ai de gînd să isprăveşti cu fărădelegea asta?

Dîndu-mi seama că arătarea aceasta nu era decît o broască țestoasă obișnuită, îi răspunsei fără teamă:

— Cînd?... Cînd voi sfîrși de prins toate lipitorile din balta voastră murdară...

— Duremar, sîntem gata să te răsplătim, dacă te învoiești să ne lași în pace iazul și să nu mai calci niciodată pe aici.

Atunci eu începui să-mi bat joc de broasca țestoasă, zicîndu-i:

— Hei, geamantan bătrîn de apă, broască fără minte! Cu ce, mă rog, ai putea să mă răsplătești? Poate vrei să-mi dai carapacea de os în care îți ascunzi capul și picioarele... Ți-aș vinde-o ca să-și facă lumea piepteni dintr-însa...

Broasca țestoasă se înverzi de ciudă și-mi spuse:

— Pe fundul iazului zace o cheiță fermecată... Cunosc un om care ar fi gata să facă orice pe lume, numai să pună mîna pe cheița asta!

Dar abia rostise Duremar aceste cuvinte, și Carabas-Barabas începu să urle cît îl țineau puterile:

— Omul acela sînt eu! Eu! Eu! Prea-bunule Duremar, de ce n-ai luat atunci cheița de la broasca țestoasă?

— Asta-i bună! răspunse Duremar, schimonosindu-și atît de tare chipul, încît semăna acum leit cu un zbîrciog fiert Zău așa, să mă las păgubaș de lipitori pentru o biată cheiță... Pe scurt... mi-am bătut în așa hal joc de broasca țestoasă, că pînă la urmă, ieșindu-și din fire, mi-a spus, ridicîndu-și laba din apă:

— Fac jurămînt că nici tu, nici nimeni altul nu va căpăta cheița fermecată. Jur că o va primi numai acel om care va izbuti să facă astfel, încît tot poporul din iaz să mă roage să i-o dau lui.

Și broasca se cufundă în apă, ținîndu-și mereu laba ridicată în sus.

— Să nu pierdem timpul, strigă Carabas-Barabas. Să pornim numaidecît în Țara Proștilor. Și zicînd acestea își vîrî capătul bărbii în buzunar și apucă șapca și felinarul. Eu o să mă așez pe malul iazului. O să zîmbesc cît am să pot mai îmbietor. Am să mă rog de broaște, de mormoloci, de gîndacii de baltă, s-o înduplece pe broasca țestoasă... Am să le făgăduiesc un milion și jumătate de muște grase... Am să rag ca o vacă rătăcită de cireadă, am să cîrîi ca o găină tîf-

noasă, am să vărs lacrimi de crocodil. Voi cădea în genunchi în fața celei mai prizărite broscuțe. Trebuie neapărat să pun mîna pe cheița asta! Și cînd o s-o am, mă duc în oraș. Se află acolo, undeva, o casă, care are o cameră sub scară. O să pătrund în camera de sub scară, o să găsesc ușița mică pe lîngă care toți trec fără s-o bage în seamă, și-am să vîr cheița în broască...

— Auzindu-i vorbind așa, înțelegi, Buratino, — continuă Pierrot, stînd pe frunzele veștede de sub tufișul de mimoze, — m-a apucat o curiozitate atît de mare, încît am ieșit de sub perdea.

Senior Carabas-Barabas m-a văzut.

— Tragi cu urechea, nemernicule! Și se repezi să mă prindă și să mă zvîrle pe foc, dar se împiedică din nou în barba lui, căzu și, răsturnînd niște scaune, se întinse cît era de lung pe dușumeaua care se zgudui toată.

Nici nu mai știu cînd am fost dincolo de fereastră și cînd am sărit gardul. În bezna de afară, vîntul șuiera și ploaia bătea cu furie.

Un fulger despică norul negru de deasupra capului meu și la lumina lui văzui, alergînd la zece pași în urma mea, pe Carabas-Barabas și pe vînzătorul de lipitori.

„Sînt pierdut!" mi-am zis. M-am poticnit și am căzut pe ceva moale și cald... M-am prins cu mîinile de niște urechi lungi.

Căzusem în spinarea unui iepure cenușiu. De frică, iepurele țîșni în sus, dar eu mă țineam strîns de urechile lui. Și astfel, o pornirăm prin întuneric peste cîmpii, prin vii și prin grădini.

Cînd iepurele obosea și se așeza să mai răsufle un pic, mișcîndu-și mîniat buza lui spintecată în două, eu îl sărutam pe frunte:

— Te rog frumos, iepurașule, hai să mai fugim nițel.

Iepurele suspina și o pornea din nou. Încotro? Nici el nu știa... O lua ba la dreapta, ba la stînga...

Cînd norii se împrăștiară și luna se ivi pe cer, văzui la poalele dealului un orășel cu clopotnițe înclinate care cum se nimerea.

Pe drumul ce ducea spre oraș, fugeau Carabas-Barabas și vînzătorul de lipitori.

— Ehe-he! Asta-i curat ghinion iepuresc! spuse iepurele. Pun rămășag că se duc în Orașul Proștilor, să tocmească cîini polițiști. S-a sfîrșit cu noi!

Iepurele își pierdu curajul. Vîrîndu-și nasul între lăbuțe, rămase țintuit locului, cu urechile pleoștite. În zadar m-am rugat de el, am plîns și i-am căzut la picioare. Iepurele nu se clintea.

Însă cînd văzu țîșnind din oraș, într-o fugă nebună, doi buldogi cîrni, purtînd cîte o banderolă neagră pe laba dreaptă, iepurele prinse să tremure ca o frunză în bătaia vîntului și abia am apucat să-i săr în spinare, că o și zbughi prin pădure de-i sfîrîiau călcîiele...

Urmarea o știi, că doar ai văzut singur...

Pierrot își sfîrși povestirea și Buratino îl întrebă cu băgare de seamă:

— Dar în care casă o fi camera aia de sub scară și ușița care se descuie cu cheița aia?

— Carabas-Barabas n-a mai avut cînd să pomenească despre asta. Ei, dar nouă ne e totuna... cheița se află doar în fundul iazului. Nu ne e dat nouă norocul ăsta.

— Dar p-asta o vezi tu? îi strigă Buratino la ureche, după ce scoase cheița din buzunar și o învîrti pe sub nasul lui Pierrot. Ia uită-te!

Buratino și Pierrot sosesc la Malvina, fetița cu părul albastru, dar sînt nevoiți să fugă fără întîrziere împreună cu ea și cîinele Artemon

Cînd soarele se înălță deasupra vîrfului stîncos al dealului, Buratino și Pierrot ieșiră de sub tufiș și o luară la goană peste cîmpia pe care băiețelul o străbătuse cu o noapte mai înainte, împreună cu liliacul, în drum spre Țara Proștilor, după ce fugise din casa fetiței cu părul albastru.

Îți venea să te strici de rîs, nu alta, uitîndu-te cum alerga Pierrot, nerăbdător, s-o întîlnească mai repede pe Malvina.

— Ascultă, Buratino, întreba el la fiecare cincisprezece secunde. Tu ce crezi? O să se bucure cînd m-o vedea?

— De unde vrei să știu?

După alte cincisprezece secunde, Pierrot întreba din nou:

— Ascultă, Buratino, ce zici, poate n-o să se bucure.

— De unde vrei să știu eu?

În sfîrșit, dădură cu ochii și de căsuța cea albă, cu soarele, luna și stelele zugrăvite pe obloane.

Un firicel de fum se înălța din horn, iar deasupra lui plutea un nouraș mic, asemănător unui cap de pisică.

Cîinele Artemon ședea pe prispă și mîrîia din cînd în cînd la nourașul acela.

Buratino nu prea avea el chef să se întoarcă la fetița cu părul albastru, dar îi era foame, iar mirosul de lapte fiert începu de departe să-i gîdile nările.

„Dacă fetișcana asta o să se-apuce iar să-mi dea creștere aleasă, dau pe gît cana cu lapte și p-aci ți-e drumul", își zicea în gînd Buratino.

Tocmai atunci Malvina ieși din căsuță. Într-o mînă ținea ceainicul de porțelan, iar în cealaltă, un coșuleț cu prăjituri.

Ochișorii îi erau roșii și umflați de plîns. Era sigură că guzganii îl tîrîseră pe Buratino afară din magazie și că-l mîncaseră.

Se așeză la măsuța de păpuși care se afla pe cărăruia presărată cu nisip și florile albastre prinseră numaidecît să se legene, fluturașii se rotiră deasupra lor ca niște frunzulițe albe și galbene și... tot atunci apărură Buratino și Pierrot.

Malvina făcu ochii mari, atît de mari, că i-ar fi putut cuprinde dintr-o dată pe amîndoi băieții în adîncul lor.

Văzînd-o pe Malvina, Pierrot începu să se bîlbîie. Rostea cuvinte atît de lipsite de înțeles și fără nici o legătură, încît nu face să le mai înșir aici.

Buratino spuse, ca și cum nimic nu s-ar fi întîmplat:

— Uite, ți l-am adus! N-ai decît să-i dai lecții de bună purtare.

Malvina abia atunci înțelese că nu visa.

— Vai, cît sînt de fericită! șopti ea și adăugă îndată cu glas de om mare: Băieți, spălați-vă numaidecît pe mîini și pe dinți. Artemon, du, te rog, băieții la fîntînă!

— Ai văzut, — mormăi Buratino, — nu i-au zburat încă sticleții din cap! Spală-te, curăță-ți dinții. Nu știu, zău, pe cine din lumea asta n-ar da ea gata cu meteahna asta a curățeniei...

Se spălară, totuși, iar Artemon le scutură hăinuțele cu smocul de păr din vîrful cozii.

Apoi se așezară la masă. Buratino mînca, nu se-ncurca, în timp ce Pierrot abia se atingea de prăjituri. Se uita, ca vrăjit, la Malvina, ca și cum ar fi fost o prăjitură cu migdale. În cele din urmă fata își ieși din sărite:

— Mă rog, ce-ai văzut la mine de te uiți așa? îl întrebă ea. Mai bine ai sta liniștit și-ai mînca.

— E multă vreme, Malvina, de cînd eu nu mai mănînc nimic, răspunse Pierrot. Știi... eu scriu poezii.

Buratino pufni în rîs.

Malvina făcu iar ochii mari:

— Da-a?! Atunci spune-ne și nouă o poezie!

Cu fața sprijinită în mînuța ei gingașă, își ridică ochișorii frumoși spre nourașul care aducea la înfățișare cu un cap de pisică.

Pierrot începu să spună poezia cu un glas atît de stins, de parcă vorbea din fundul unei fîntîni adînci:

A fugit Malvina. N-am s-o mai găsesc!
Da, s-a dus Malvina, draga, scumpa mea!
Și mă-ntreb plîngînd: „Oare n-aș putea
Viața-mi de păpușă să o părăsesc?"

Dar n-apucă bine să-și sfîrșească poezia, n-apucă nici Malvina să-i arate cît de mult îi plăcuse că, deodată, pe cărăruia presărată cu nisip, apăru o broască.

Holbîndu-și la ei ochii bulbucați, le spuse:

— Azi-noapte, broasca țestoasă Tortilla, ieșindu-și din minți, i-a povestit lui Carabas-Barabas de-a fir a păr despre cheița de aur...

Speriată, Malvina dădu un țipăt, deși nu pricepuse nimic. Pierrot, cu gîndul aiurea, ca toți poeții, rosti cîteva cuvinte fără nici un înțeles, pe care iarăși n-are rost să le mai înșir aici. În schimb, Buratino sări ca ars și începu să-și umple buzunarele cu prăjituri, bucățele de zahăr și bomboane.

— Să fugim cît mai repede! Dacă buldogii polițiști îl aduc aici pe Carabas-Barabas, sîntem pierduți!

Malvina se făcu la față albă, ca aripa unui fluturaș alb. Crezînd că e gata să-și dea sufletul, Pierrot turnă fiertura din ceainic peste ea și Malvina se trezi cu rochița ei drăguță plină toată de cacao.

Artemon lătră puternic și sări la Pierrot, căci el spăla rochiile Malvinei, îl înșfăcă de guler și-l scutură pînă ce omulețul îngăimă, bîlbîindu-se:

— Ajunge, te rog!

Broasca se holba cu ochii ei bulbucați la toată învălmășeala asta și spuse din nou:

— Carabas-Barabas și cîinii polițiști vor fi aici peste un sfert de oră...

Malvina fugi să-și schimbe rochia. Pierrot, deznădăjduit, își frîngea mîinile și încerca să se dea cu capul de nisipul de pe cărare. Ar-

temon ducea în dinți bocceluța cu tot felul de lucruri de-ale gospodăriei. Ușile se trînteau. Vrăbiile gureșe ciripeau speriate prin tufișuri. Rîndunelele, înspăimîntate și ele, zburau atingînd cu aripile pămîntul. Doar Bufnița din pod, parcă într-adins, pentru a-i speria mai tare, rîdea în hohote.

Buratino nu-și pierdu cumpătul. Puse în spinarea lui Artemon două bocceluțe în care se aflau lucrurile cele mai trebuincioase, iar pe Malvina, îmbrăcată acum într-o rochie frumoasă de drum, o așeză deasupra. Lui Pierrot îi porunci să se țină de coada cîinelui. Apoi, porni în fruntea lor, plin de curaj.

— Și acum, vă rog! Nu vă pierdeți capul! Să fugim!...

Și cînd toți, adică Buratino pășind bărbătește în frunte, Malvina săltînd pe boccele, și în urma lor Pierrot, cu capul împănat de poezii proaste în loc de minte sănătoasă, ieșiră din iarba deasă în cîmp deschis, la marginea pădurii răsări barba încîlcită a lui Carabas-Barabas. Ferindu-se de soare, cu mîna streașină la ochi, cerceta cu luare-aminte împrejurimile.

O luptă crîncenă la marginea pădurii

Senior Carabas-Barabas ținea de zgardă doi cîini polițiști. Cînd îi zări pe fugari, alergînd pe cîmpul deschis, rînji cu toată gura, arătîndu-și dinți colțoși și mari...

— Aha! răcni el, și slobozi buldogii.

Cîinii înrăiți începură mai întîi să zvîrle pămîntul cu picioarele dinapoi ca să-și facă vînt. Nu lătrau și nu se uitau la fugari, ci în altă parte, atît de mîndri erau de puterea lor.

Apoi se îndreptară în pas măsurat spre Buratino, Artemon, Pierrot și Malvina, pe care groaza îi țintuise locului.

Părea că totul este pierdut. Carabas-Barabas călca greoi în urma cîinilor polițiști. Barba îi scăpa mereu din buzunarul hainei și i se încurca printre picioare.

Artemon, prevăzător, își strînse coada, mîrîind furios. Malvina își frîngea mîinile:

— Mi-e frică, mi-e frică!

Pierrot, cu mînecile lui lungi atîrnîndu-i jalnic în jos, o privea în neştire pe Malvina, încredinţat că nu mai era nici o nădejde de scăpare.

Buratino fu cel dintîi care-şi veni în fire.

— Pierrot, — strigă el, — ia fata de mînă şi fugiţi spre lac, acolo unde sînt lebedele! Artemon, dă jos boccelele, scoate-ţi ceasul şi pregăteşte-te de luptă!

Îmbărbătată de glasul lui hotărît, Malvina sări jos din spinarea lui Artemon şi o luă la fugă spre lac, săltîndu-şi uşor rochiţa. Pierrot — după ea.

Artemon aruncă boccelele din spinare, îşi scoase ceasul de pe labă şi-şi desfăcu funda din vîrful cozii. Arătîndu-şi colţii, începu să sară cînd la stînga, cînd la dreapta, şi să scormonească pămîntul cu picioarele dinapoi.

Buratino, căţărat în vîrful unui pin cu trunchiul plin de răşină, ce veghea singuratic pe cîmpie, striga şi urla de acolo de sus, cît îl ţinea gura:

— Săriţi, voi fiare, păsări şi gîndaci! Au năvălit duşmanii! Săriţi în ajutorul omuleţilor de lemn. Săriţi în apărarea nevinovaţilor!...

Buldogii poliţişti parcă abia atunci îl zăriră pe Artemon. Dintr-un salt se aruncară asupra lui. Dar Artemon izbuti să se strecoare cu îndemînare printre ei şi-şi înfipse colţii în ciotul de coadă al unuia şi în coapsa celuilalt.

Buldogii se suciră în loc, greoi, şi se năpustiră iarăşi asupra lui Artemon. Acesta sări sprinten în sus, lăsîndu-i să treacă pe sub el, şi astfel izbuti din nou să-i jupoaie unuia coastele şi celuilalt spinarea.

Buldogii săriră pentru a treia oară asupra lui. Artemon, cu coada tîrîş prin iarbă, o porni razna pe cîmp, alergînd în cerc, ba lăsîndu-i să se apropie, ba aruncîndu-se într-o parte, chiar de sub nasul lor. Buldogii cei cîrni se înfuriară de-a binelea. Mîrîind îndîrjiţi, fugeau fără grabă, dar cu încăpăţînare, pe urmele lui Artemon, hotărîţi să pună laba pe el, viu sau mort.

În timpul ăsta, Carabas-Barabas se apropie de pin, îl cuprinse în braţe şi începu să-l scuture:

— Dă-te jos! Jos cu tine!

Buratino se prinse zdravăn de o creangă, cu mîinile, cu picioa-

rele, ba și cu dinții. Așa de tare scutura Carabas-Barabas copacul, încît conurile de pe crengi se clătinau de mama focului.

Conul pinului, plin de ghimpi, este cam de mărimea unui pepenaș galben și e destul de greu. Dacă te pocnește cumva un con de ăsta, atunci... vai și amar de tine.

Buratino abia se mai ținea pe creanga zgîlțîită vîrtos. De acolo văzu că Artemon abia mai aleargă și el, cu limba atîrnîndu-i din gură, ca o cîrpă roșie.

— Dă-mi cheița! urlă Carabas-Barabas, căscînd o gură cît o șură.

Buratino se tîrî de-a lungul crengii, ajunse în sfîrșit în dreptul unui con mai mare și începu să-i roadă cu dinții codița de care atîrna. Cum Carabas-Barabas zgîlțîia pomul din ce în ce mai tare, conul greu zbură deodată de pe creangă și... nimeri drept în gura lui cu dinți mari.

Carabas-Barabas se întinse jos cît era de lung.

Buratino rupse al doilea con și poc! îl repezi drept în capul lui Carabas-Barabas, care răsună ca o tobă.

— Săriți! Ne-au încolțit dușmanii! strigă din nou Buratino. Ajutor! Săriți în apărarea unor băiețași nevinovați!...

Cei dintîi le veniră în ajutor lăstunii. Zburînd foarte jos deasupra pămîntului, spintecau aerul drept sub nasul cîinilor. Zadarnic clănțăneau aceștia, mînioși, din dinți: lăstunul doar nu-i muscă: vîj-j-j! și gata... trecea pe sub botul lor ca un fulger cenușiu!

Din nourașul asemeni unui cap de pisică, pică, fără veste, un vultur negru. Era vulturul care îi aducea de obicei Malvinei vînat. Își înfipse ghearele în spinarea unui cîine polițist și, desfăcîndu-și larg aripile lui puternice, se înălță în văzduh cu cîine cu tot. Și cînd ajunse în înaltul cerului lăsă să-i scape buldogul din gheare...

Urlînd înfiorător, cîinele polițist se prăvăli la pămînt, cu picioarele în sus.

Artemon îl încolți pe celălalt cîine dintr-o parte, îl izbi puternic cu pieptul, îl răsturnă, îl mușcă și apoi sări în lături.

Și din nou o porniră, fugărindu-se prin cîmpie în jurul pinului singuratic, Artemon și după el cîinii polițiști care, deși zdrobiți și mușcați, nu-l slăbeau de fel.

În ajutorul lui Artemon veniră niște broscuțe care tîrau doi șerpi, orbi de bătrînețe. Șerpii tot trebuiau să moară curînd, curînd, fie sub

o rădăcină putredă, fie în stomacul unei berze, şi broaştele îi înduplecaseră să-şi sfîrşească viaţa murind vitejeşte.

Artemon cel cu suflet mare se hotărî să treacă la lupta hotărîtoare. Se propti în coadă şi-şi arătă colţii.

Buldogii se năpustiră asupra lui şi toţi trei se rostogoliră ca o minge.

Artemon îşi clămpănea fălcile şi îi jupuia pe duşmani cu ghearele. Buldogii, neţinînd seama de muşcături şi zgîrieturi, urmăreau doar un singur lucru: dintr-un salt cutezător să ajungă la beregata lui Artemon şi să-i facă de petrecanie. Cîmpia răsuna de schelălăit şi de lătrat.

În ajutorul lui Artemon sări acum şi o familie de arici: ariciul, aricioaica, soacra ariciului, două mătuşi nemăritate de-ale ariciului şi ariceii cei mici.

Veneau în zbor, zumzăind, bondarii graşi, negri-catifelaţi, îmbrăcaţi în pelerine aurii; foşnind din aripi, se apropiau şi bărzăunii cei haini. Cărăbuşii de aur şi gîndacii muşcători, cu mustăţile lor lungi, soseau şi ei, tîrîndu-se încet.

Fără să-şi precupeţească viaţa, toate fiarele, păsările şi gîndacii se năpustiră asupra nesuferiţilor cîini poliţişti.

Ariciul, aricioaica, soacra ariciului, cele două mătuşi nemăritate ale ariciului şi ariceii cei mici, făcuţi ghem, se rostogoliră într-o clipită ca nişte bile şi-şi înfipseră ţepii ascuţiţi drept în botul cîinilor vrăjmaşi.

Bondarii şi bărzăunii îi înţepau şi ei, din zbor, cu acele lor veninoase. Grave şi liniştite, furnicile pătrundeau în nările cîinilor, împroşcîndu-le cu un lichid usturător pe care-l fabrică numai ele.

Cărăbuşii aurii şi gîndacii îi muşcau de burtă.

Vulturul, cu pliscul lui coroiat, îi ciocănea în creştetul capului cînd pe unul, cînd pe celălalt.

Fluturaşii şi muştele roiau ca un nor des prin faţa ochilor lor, întunecîndu-le vederea.

Broscuţele ţineau gata pregătiţi cei doi şerpi, hotărîţi s-o sfîrşească într-o moarte vitejească.

Şi iată că unul din cei doi cîini îşi căscă botul mare, ca să strănute şi să dea afară lichidul cel otrăvitor al furnicilor. Atunci şarpele bătrîn şi orb se repezi cu capul drept în botul larg deschis al cîinelui şi, ca un sfredel, îi pătrunse în gîtlej.

Același lucru se întîmplă și cu celălalt cîine, în gîtlejul căruia pătrunse cel de al doilea șarpe.

Amîndoi cîinii, înțepeniți, mușcați și zgîriați din toate părțile, înăbușindu-se, se zvîrcoleau acum neputincioși pe pămînt.

Viteazul Artemon ieși învingător în luptă.

În vremea asta Carabas-Barabas izbuti, în sfîrșit, să-și smulgă din gura lui cea mare conul cu ghimpi. Din pricina loviturii pe care-o primise în creștet, ochii i se făcuseră cît niște cepe. Clătinîndu-se pe picioare, de amețeală, se sprijini de trunchiul pinului. Vîntul îi resfira barba.

Buratino, cocoțat drept în vîrful pinului, văzu atunci cum capătul bărbii lui Carabas-Barabas, luat de vînt, se lipise de trunchiul îmbibat de rășină.

Buratino coborî atunci pe o altă creangă şi făcîndu-i în ciudă strigă:

— Sîc, moşule, că nu m-ai prins! Şi nici n-ai să mă prinzi vreodată!

Sări jos şi începu să alerge roată în jurul copacului. Carabas-Barabas întinse mîinile să-l înhaţe şi, clătinîndu-se, se luă după băieţel.

Înconjură o dată copacul, gata-gata să-l apuce cu degetele lui încovoiate pe băieţel. Apoi mai alergă o dată în jurul copacului şi încă o dată...

Barba i se încolăcea şi ea treptat în jurul trunchiului, încleindu-se în răşină, şi cînd nu mai avu ce să se încolăcească, Carabas-Barabas se pocni cu nasul de copac. Buratino scoase limba la el şi fugi spre lacul lebedelor, ca s-o caute pe Malvina şi pe Pierrot.

Artemon, ciufulit tot, şchiopăta în urma lui, în trei labe, pe cea de-a patra ţinînd-o în sus.

Pe cîmpul de bătaie rămaseră cei doi cîini poliţişti, a căror viaţă nu mai preţuia nici cît o ceapă degerată. Doctorul în ştiinţe de păpuşi, senior Carabas-Barabas, rămăsese şi el pe loc, buimac, cu barba lipită de trunchiul pinului.

În peşteră

Malvina şi Pierrot stăteau în stufăriş, pe o moviliţă umedă, dar caldă.

Peste capetele lor se întindea un păienjeniş des şi ocrotitor, înţesat cu aripi de libelule şi cu ţînţari uscaţi.

Păsări mici, albastre, zburînd prin stufăriş, priveau voioase, dar cam nedumerite, la fetiţa care plîngea amarnic.

Din depărtare, se auzeau lătrături îndîrjite şi ţipete deznădăjduite: Artemon şi Buratino îşi vindeau scump pielea.

— Mi-e frică, mi-e frică! suspina Malvina, în deznădejdea ei, acoperindu-şi faţa scăldată în lacrimi cu o frunză de brusture.

Pierrot încerca s-o liniştească, recitîndu-i poezii:

Stăm pe moviliţa
Cu flori minunate
Galbene şi roşii,
Şi înmiresmate...
Noi, pe moviliţă,
Vara-ntreagă-om sta
Singurei, şi lumea
Toată s-o mira

Malvina bătu înciudată din picior.

— Mi s-a urît, m-am săturat de tine, băiatule! Mai bine fă-mi rost de o frunză proaspătă de brusture, că asta e ciuruită toată şi udă leoarcă.

Deodată, zgomotul şi ţipetele din depărtare se stinseră. Malvina îşi frîngea mîinile, văicărindu-se:

— Să ştii că Artemon şi Buratino s-au prăpădit, s-au prăpădit...

Şi se aruncă zdrobită cu faţa pe muşchiul verde.

Pierrot se frămînta fără nici un rost în jurul ei. Vîntul adia uşor prin stufiş.

În sfîrşit se auzi zgomot de paşi. Venea pesemne Carabas-Barabas... Hain din fire cum era, avea să-i înşface pe amîndoi şi să-i bage în buzunarele lui fără fund. Stuful fu dat la o parte şi deodată apăru Buratino, cu nasul în vînt şi cu gura pînă la urechi. În urma lui şchiopăta Artemon, hărtănit binişor şi încărcat cu boccelele.

— Tocmai cu mine şi-au găsit să se măsoare! spuse Buratino, parcă fără să ia seamă la bucuria Malvinei şi a lui Pierrot. Nu-mi pasă nici de vulpe, nici de motan, nici de cîini poliţişti, nici chiar de Carabas-Barabas! Ptiu! Încalecă pe cîine, fetiţo, iar tu, băiatule, apucă-te de coada lui. S-o pornim la drum...

Şi el porni voiniceşte peste muşuroaie, croindu-şi drum cu coatele prin stufăriş, ocolind lacul ca să ajungă de cealaltă parte...

Malvina şi Pierrot nici măcar nu îndrăzneau să-l întrebe ce se-ntîmplase cu cîinii poliţişti şi de ce nu mai sînt urmăriţi de Carabas-Barabas.

Cînd ajunseră pe celălalt mal al lacului, credinciosul Artemon începu să schelălăie şi să şchiopăteze rău de tot. Omuleţii fură nevoiţi să facă un popas, ca să-i oblojească rănile. Sub rădăcinile uriaşe ale

unui pin ce creştea pe un deluşor pietros, dădură de-o peşteră. Cărară boccelele în peşteră şi tot acolo se tîrî şi Artemon.

Viteazul cîine îşi lingea cîte-o labă şi apoi o întindea Malvinei. Dintr-o cămăşuţă veche a Malvinei, Buratino făcuse pansamente. Pierrot le ţinea şi Malvina lega cu ele labele rănite ale lui Artemon.

După ce-l oblojiră şi-i puseră termometrul, Artemon adormi liniştit.

Buratino spuse:

— Pierrot, şterge-o şi adu apă din lac!

Pierrot porni ascultător, poticnindu-se şi bolborosind felurite poezii; pe drum pierdu însă capacul ceainicului, iar apă aduse doar pe fund.

Buratino spuse:

— Malvina, fugi de caută vreascuri pentru foc!

Malvina se uită cu dojană la Buratino, dădu din umeri, plecă şi se-ntoarse cu un braţ de tulpiniţe uscate.

Buratino spuse:

— Mare belea pe capul meu cu binecrescuţii ăştia!

Aduse singur apă, apoi tot singur adună vreascuri şi conuri de pin, făcu la intrarea în peşteră un foc mare, care trosnea atît de tare, încît crengile pinului înalt prinseră să se clatine... Deasupra focului puse la fiert cacao cu apă.

— Repede, aşezaţi-vă la masă!

In tot acest timp, Malvina tăcuse, cu buzele strînse. Dar acum nu se mai putu stăpîni şi zise cu glas de om mare:

— Să nu crezi cumva, Buratino, că dacă te-ai luptat cu cîini poliţişti şi i-ai învins, dacă ne-ai scăpat de Carabas-Barabas şi te-ai purtat bărbăteşte, eşti acum scutit să te speli pe mîini şi pe dinţi înainte de masă...

De uimire, lui Buratino îi pieri graiul: Na-ţi-o bună! holbă el ochii la fetişcana atît de dîrză.

Malvina ieşi din peşteră şi bătu din palme:

— Fluturaşi, omizi, gîndaci, broscuţe...

Nu trecu nici un minut şi sosiră, în zbor, fluturi mari încărcaţi cu polenul florilor; tîrîndu-se, veniră omizile şi gîndacii ursuzi din gunoaie, iar mai apoi broscuţele, săltînd pe burtă.

Fluturaşii, cu aripioarele desfăcute, se aşezară pe pereţii peşterii,

ca s-o împodobească şi ca pămîntul ce s-ar fărîmiţa să nu cadă în mîncare.

Gîndacii de gunoi rostogoleau în bulgăraşi tot gunoiul de pe jos şi-l zvîrleau afară din peşteră.

O omidă albă şi grasă se tîrî pe fruntea lui Buratino şi, lăsîndu-i-se pe nas, îi stoarse puţină pastă de dinţi. Vrînd, nevrînd, trebuia să-şi cureţe dinţii.

O altă omidă se şi apucă să frece dinţii lui Pierrot.

Apăru şi un bursuc somnoros, care semăna cu un purceluş. Prinzînd între labe omizile cafenii, le stoarse de pasta cafenie şi o întinse pe încălţămintea omuleţilor; apoi cu ajutorul cozii lustrui ca oglinda cele trei perechi de ghete: ghetele Malvinei, ale lui Buratino şi ale lui Pierrot.

După ce le curăţă, căscă alene: he-he-he! şi se îndepărtă călcînd legănat, ca o raţă.

Veni în zbor şi pupăza pestriţă, voioasă şi neastîmpărată, cu moţul ei cel roşu care i se zburlea de cîte ori găsea ceva de mirare.

— Pe cine să pieptăn?

— Pe mine, spuse Malvina. Piaptănă-mă şi fă-mi buclele! Uite ce zbîrlită sînt!

— Ascultă, drăguţo, dar oglinda unde-i?

Atunci broaştele cu ochii bulbucaţi ziseră:

— O aducem noi...

Zece broaşte porniră săltînd spre lac. În loc de oglindă, aduseră un crap lucios ca oglinda, şi atît de gras şi somnoros, că-i era tot una unde-l duc broaştele, care-l tîrau de aripioare.

Proptiră crapul în coadă, drept în faţa Malvinei şi, ca să nu se înăbuşe, începură să-i toarne apă din ceainic pe botişor.

Neastîmpărata pupăză o pieptănă pe Malvina şi-i făcu buclele. Luă apoi cu grijă de pe perete un fluturaş şi presără polenul de pe aripioarele lui pe năsucul fetiţei.

— Gata, drăguţo!

Şi, sfîrrr!... ca un ghemotoc pestriţ, zbură din peşteră.

Broscuţele tîrîră şi ele crapul-oglindă înapoi în lac. Buratino şi Pierrot, vrînd, nevrînd, îşi spălară mîinile, ba chiar şi gîtul.

Abia atunci le dădu Malvina voie să se aşeze la masă.

După masă, în timp ce-şi aduna firimiturile din poală, ea spuse:

— Buratino, prietene, data trecută ne-am oprit la dictare. Să continuăm lecția...

Lui Buratino îi venea s-o zbughească din peșteră și să fugă încotro vedea cu ochii. Dar nu se-ndura să-și părăsească tovarășii neputincioși și cîinele bolnav. El mormăi:

— N-am la mine tot ce-mi trebuie pentru scris.

— Ba nu-i adevărat! Sînt ici, în bocceluță! gemu Artemon.

Se tîrî pînă la boccea, o desfăcu cu dinții și scoase o sticluță cu cerneală, penarul, caietul și chiar un glob pămîntesc mititel.

— Nu ține tocul așa de strîns și degetele atît de aproape de peniță, că o să te murdărești de cerneală! spuse Malvina, ridicîndu-și ochișorii frumoși spre tavanul peșterii, spre fluturași și...

Deodată, se auzi un trosnet de crengi și voci groase. Prin fața peșterii trecură Duremar, vînzătorul de lipitori de leac, și Carabas-Barabas, abia tîrîndu-și picioarele.

Pe fruntea directorului teatrului de păpuși răsărise un cucui mare și roșu, nasul îi era umflat și toată barba numai smocuri și încleiată cu rășină.

Oftînd și scuipînd într-una el spunea:

— N-aveau cînd să fugă prea departe. Trebuie să fie pe aici pe undeva, prin pădure.

Buratino se hotărăște să afle cu orice preț de la Carabas-Barabas taina cheiței de aur

Duremar și Carabas-Barabas trecură încet pe lîngă peșteră.

În timpul luptei, vînzătorul de lipitori se pitise de frică într-un tufiș. Cînd totul se sfîrși, așteptă pînă ce Artemon și Buratino se făcură nevăzuți prin iarba deasă, și abia atunci se apucă să smulgă, cu mare greutate, barba lui Carabas-Barabas, învălătucită și încleiată de trunchiul pinului.

— Ei, da' bine te-a mai potcovit băiatul! spuse Duremar. Va trebui să-ți pun pe ceafă două duzini din cele mai bune lipitori...

Carabas-Barabas se puse pe urlete:

— O sută de mii de draci! Hai s-o pornim cît mai repede pe urma nemernicilor ălora!

Carabas-Barabas și Duremar porniră îndată pe urmele fugarilor. Își croiau cu mîinile drum prin iarbă, cercetînd cu de-amănuntul fiecare tufiș și scotocind pe după fiecare moviliță.

Văzură fumul ce se înălța la rădăcina bătrînului pin, dar nu le trecu prin minte că omuleții de lemn s-au adăpostit în peșteră și că pe deasupra au mai aprins și focul.

— Pe nemernicul de Buratino am să-l tai bucățele-bucățele, cu briceagul, mormăi Carabas-Barabas furios din cale-afară.

Fugarii se pitiră în fundul peșterii.

— Ce-i de făcut? Să fugim?

Dar Artemon, oblojit din cap pînă-n picioare, dormea somn adînc.

Ca să i se vindece rănile, cîinele trebuia să doarmă douăzeci și patru de ceasuri în șir.

Să-l lase oare pe credinciosul cîine singur și fără ajutor în peșteră?

Nu și nu! Ori scapă cu toții, ori pier cu toții!

Ascunși în fundul peșterii, Buratino, Pierrot și Malvina se sfătuiră vreme îndelungată în șoaptă și hotărîră să aștepte zorile, să ascundă intrarea peșterei cu crengi, și, pentru o mai grabnică însănătoșire a lui Artemon, să-l hrănească în somn. Buratino spuse:

— Eu vreau totuși să aflu cu orice preț de la Carabas-Barabas în ce loc se află ușița pe care trebuie s-o descui cu cheița de aur. După ușița asta cică s-ar găsi un lucru minunat și neasemuit... Și lucrul acesta ne va aduce fericirea...

— Mi-e frică să rămîn fără tine, mi-e frică! scînci Malvina.

— Dar ce, nu-l ai pe Pierrot?

— Eh! el doar să spună poezii e bun!...

— Ca un leu am s-o apăr pe Malvina, sări Pierrot, cu glas răgușit, așa cum vorbesc de obicei răufăcătorii învechiți în rele. Tu nu mă cunoști încă...

— Bravo, Pierrot, de mult trebuia să te porți așa!

Și Buratino o luă la fugă pe urmele lui Carabas-Barabas și ale lui Duremar.

Curînd, dădu cu ochii de ei, Directorul teatrului de păpuși ședea

pe malul rîului, iar Duremar îi punea pe cucui o compresă din frunze de măcriş.

De departe se auzea cum ghiorăie zgomotos pîntecul lui Carabas-Barabas şi cum piuie trist stomacul gol al vînzătorului de lipitori de leac.

— Senior, trebuie neapărat să ne întremăm, spunea Duremar. Urmărirea nemernicilor s-ar putea prelungi pînă noaptea tîrziu.

— Eu unul aş mînca pe loc un purceluş întreg şi o pereche de răţuşte, răspunse posomorît Carabas-Barabas.

Cu chiu cu vai, prietenii se tîrîră spre ospătăria „La trei peştişori“, căci firma se vedea bine de pe deluşor. Dar Buratino, pitindu-se prin iarbă ca să nu fie văzut, ajunse acolo înaintea lui Carabas-Barabas şi Duremar.

Aproape de uşa ospătăriei, Buratino se dădu pe lîngă un cocoş mare, care găsise pesemne un grăunte sau vreo fărîmiţă de pîine şi, scuturîndu-şi mîndru creasta roşie, scormonea pămîntul cu ghearele, poftind gălăgios găinile la ospăţ.

— Co-co-co-co!

Buratino îi întinse pe palmă firimiturile unei prăjituri de migdale.

— Serviţi, senior comandant general!

Cocoşul se uită aspru la băieţelul de lemn, dar nu se putu stăpîni şi-i ciuguli din palmă.

— Co-co-co-co!

— Senior comandant general, eu trebuie să pătrund în ospătărie, dar în aşa fel, încît stăpînul să nu bage de seamă. Am să mă pitesc după minunata dumitale coadă care străluceşte în toate culorile, iar dumneata, te rog, să faci bunătatea să mă duci pînă la vatră! Ne-am înţeles?

— Co-co-co-co! cîrîi şi mai mîndru cocoşul.

De fapt nu înţelesese nimic, dar ca să-şi ascundă neştiinţa, se îndreptă ţanţoş spre uşa deschisă a ospătăriei. Buratino îl cuprinse de pene, pe sub aripi, şi i se ascunse după coadă. Şi aşa, tiptil-tiptil, pătrunse în bucătărie, chiar pînă la vatra unde trebăluia stăpînul cel chel al ospătăriei, învîrtind la flacără frigările şi cratiţele.

— Piei de-aici, hodorog bătrîn, bun de supă! ţipă stăpînul la cocoş, făcîndu-i vînt cu piciorul.

— Cot-coo-dac! Cot-coo-dac! făcu cocoşul, şi apoi, cu un ţipăt deznădăjduit, zbură drept în uliţă, la găinile care dădeau semne de spaimă.

Buratino se strecură, pe furiş, pe lîngă picioarele stăpînului şi se piti după un urcior mare de lut.

In aceeaşi clipă, se auziră glasurile lui Carabas-Barabas şi Duremar.

Stăpînul ospătăriei le ieşi înainte, înclinîndu-se adînc în faţa lor. Buratino se vîrî în ulciorul de lut şi se ghemui acolo.

Buratino află taina cheiței de aur

Carabas-Barabas și Duremar înfulecau acum un purceluș bine fript, iar stăpînul hanului le tot umplea paharele.

Sugînd cu poftă un piciorus de purcel, Carabas-Barabas zise către stăpînul hanului:

— Vinul ăsta e o porcărie; ia toarnă-mi mai bine din urciorul de colo! Și cu piciorușul de purcel, arătă spre urciorul în care se pitise Buratino.

— Senior, urciorul acela e gol, răspunse stăpînul.

— Minți! Ia să-l văd!

Stăpînul ospătăriei ridică atunci urciorul și-l răsturnă pe masă. Buratino se propti în coate cu toată puterea, de pereții urciorului, ca să nu lunece în jos.

— Văd ceva negru înăuntru! strigă răgușit Carabas-Barabas.

— Și eu văd ceva alb, spuse Duremar.

— Să-mi iasă buboaie pe limbă și să mă sece junghiul prin șale de vă mint, seniore. Urciorul e gol!

— Dacă-i așa, pune-l pe masă; o să aruncăm în el oasele.

Urciorul în care se afla Buratino fu așezat între directorul teatrului de păpuși și vînzătorul de lipitori de leac. Peste capul lui Buratino începură să curgă oasele și resturile din farfurii.

Carabas-Barabas, după ce se sătură de băut, își răsfiră barba la focul din vatră, ca să se topească rășina lipită de ea.

— Am să-l așez pe Buratino ia așa în palmă, spuse el lăudăros, și cu palma cealaltă o să-i pocnesc una că praful o să se-aleagă de el!

— Nemernicul! Așa și merită, întări Duremar. Dar înainte de asta, n-ar strica să-i punem niscaiva lipitori, să-i sugă tot sîngele...

— Nu! și Carabas-Barabas izbi cu pumnul în masă. Mai întîi să-i iau cheița de aur.

Se băgă atunci în vorbă și stăpînul hanului, că doar știa de fuga omuleților de lemn:

— Senior, nu trebuie să vă osteniți căutîndu-l. Am eu aici doi flăcăi dibaci; am să-i chem și pînă mai sorbiți un pahar, scotocesc ei toată pădurea și vi-l aduc încoace pe Buratino, la iuțeală.

— Bine! Cheamă-ţi flăcăii, spuse Carabas-Barabas, întinzîndu-şi tălpile uriaşe în faţa focului. Şi pentru că se cherchelise începu să cînte cît îl ţinea gura:

Prichindelul meu norod
E de lemn şi-i cam nerod.
Iar pe viaţa lui stăpîn
Eu am fost şi eu rămîn,
Mult vestitul Carabas,
Mult temutul Barabas!
Rege sînt peste păpuşi —
Ah, cum tremură la uşi!
Şi de cum îmi vede barba,
Se-ncovoaie ca şi iarba,
Chiar şi cea mai arătoasă...
Am cravaşă noduroasă,
Împletită-n şapte cozi,
Împletită-n şapte cozi...
Cu cravaşa fac un semn
Şi poporul meu de lemn
Smirnă stă — şi joacă strună.
Bani, nu glumă îmi adună,
Uite ici, în buzunare,
Ici, în buzunarul mare.

Cu glas plîngăreţ, Buratino zise atunci din fundul urciorului:

— Dezvăluie taina, nenorocitule, dezvăluie taina!

Carabas-Barabas rămase ca trăsnit; apoi pocni din fălci şi se holbă la Duremar:

— Cine-a vorbit? Tu?

— Nu, nu eu...

— Atunci cine zice să dezvălui taina?

Duremar avea obiceiul să creadă în tot felul de lucruri tainice, şi unde mai pui că mai trăsese şi la măsea. Faţa i se învineţi şi se zbîrci de frică, ca o smochină uscată.

In timp ce se uita la el, lui Carabas-Barabas începu să-i clănţăne dinţii.

— Dezvăluie taina! că de nu, nu te mai scoli de-aici, nenorocitule, ţipă din nou, prelung, glasul tainic din fundul urciorului.

Carabas-Barabas încercă să sară în sus, dar nu izbuti nici măcar să se mişte.

— Ceee feeel dee ta-i-i-i-nă? spuse el bîlbîindu-se.

Glasul răspunse:

— Taina broaştei ţestoase Tortilla.

De spaimă, Duremar lunecă sub masă, iar falca lui Carabas-Barabas atîrna jalnic în jos.

— Unde se află uşiţa, unde se află uşiţa? şuieră glasul, de parcă ar fi suflat vîntul prin horn, într-o noapte de toamnă...

— Las' că-ţi spun, îţi spun. Numai să taci, să taci! şopti Carabas-Barabas. Uşa se află în odăiţa bătrînului Carlo, ascunsă de vatra zugrăvită...

Abia rosti aceste cuvinte, că stăpînul hanului intră în cameră.

— Iată flăcăii, senior! Oameni de nădejde! Pentru bani, ăştia-s în stare să ţi-l aducă şi pe dracul legat fedeleş...

Şi el arătă spre vulpea Alisa şi motanul Bazilio, care se opriseră în prag. Vulpea îşi scoase de pe cap pălăria ei veche şi făcu o închinăciune adîncă.

— Senior Carabas-Barabas ne va dărui, sărmanilor de noi, zece galbeni, iar noi îl vom preda în schimb pe nemernicul de Buratino, fără să ne mişcăm din loc.

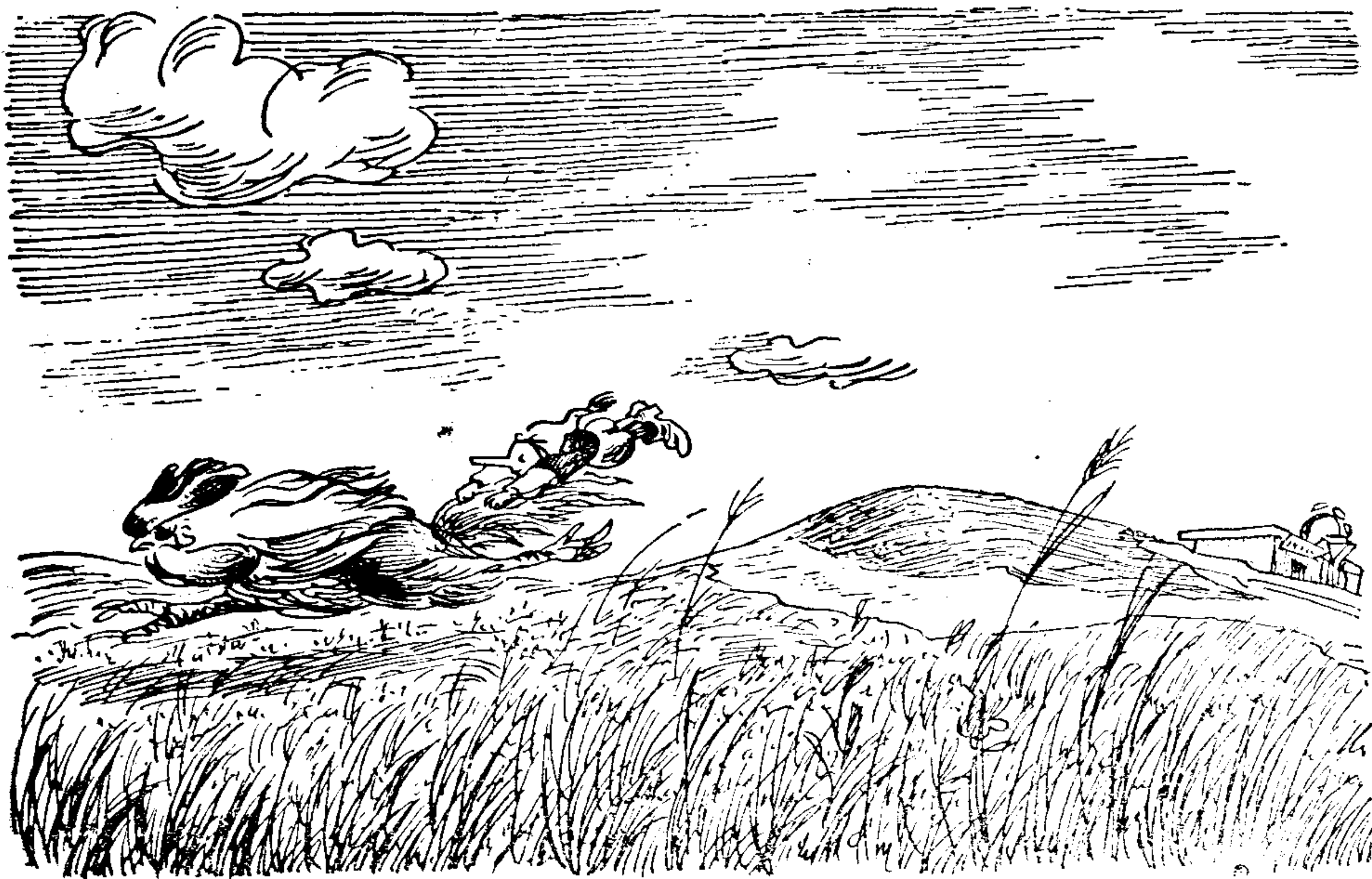
Carabas-Barabas scoase zece bani de aur din buzunarul vestei:

— Iată banii! Şi acum spune, unde-i Buratino?

Vulpea, după ce numără banii de cîteva ori şi oftă din greu, îi dădu pe din două cu motanul, arătă cu laba către masă:

— Senior, e chiar sub nasul dumitale... se află pe masă, în urcior...

Carabas-Barabas apucă urciorul şi-l izbi cu furie de podea. Dintre cioburi şi de sub grămada de oase sări Buratino. In timp ce toţi rămăseseră cu gurile căscate, el străbătu ca o săgeată camera, ieşi în curte şi se năpusti spre cocoşul care cerceta mîndru, cînd cu un ochi, cînd cu altul, un gîndac mort.

— Tu m-ai dat de gol, carne de supă! îi strigă Buratino, ridicîndu-și amenințător nasul. Acum ia-o la sănătoasa cît te țin picioarele!

Și Buratino se prinse cu amîndouă mîinele de coada lui de general. Cocoșul, fără să înțeleagă nici de data asta nimic, își desfăcu aripile și o luă la goană cu picioarele lui pintenate. Buratino se lăsă tîrît de el ca într-un vîrtej, peste drumuri, dealuri și cîmpii, spre pădure.

Carabas-Barabas, Duremar și stăpînul ospătăriei, venindu-și în fire, țîșniră din casă, luîndu-se pe urmele lui Buratino. Dar oricît se uitau, nu-l zăreau nicăieri; doar hăt departe, pe cîmpie, cocoșul alerga cît îl țineau picioarele. Dar cum toți știau cît e de scurt la minte, nimeni nu-l luă în seamă.

Buratino, pentru întîia oară în viața lui, e cuprins de deznădejde, dar pînă la urmă toate se sfîrșesc cu bine

Cocoșul cu mintea scurtă obosise; abia mai fugea, cu pliscul căscat. Buratino dădu în sfîrșit drumul cozii lui răvășite.

— Ia-o din loc, generale! Întoarce-te la găinile tale...

Și porni de unul singur, prin frunziș, spre locul unde se vedea strălucind lacul lebedelor.

Iată și pinul de pe delușorul pietros, iată și peștera. De jur împrejur erau împrăștiate crengi rupte. Iarba era brăzdată de urme de roți.

Inima lui Buratino prinse să bată cu deznădejde. Sări de pe delușor și se uită sub rădăcinile găunoase.

Peștera era goală!

Nici Malvina, nici Pierrot, nici Artemon!

Pe jos se aflau doar două zdrențe. Le ridică. Erau mînecile cămășuței lui Pierrot, sfîșiate.

„Fără îndoială că prietenii mei au fost răpiți! S-a sfîrșit cu ei." Buratino își îngropă fața în iarbă. Nasul i se înfipse adînc în pămînt.

Abia acum își dădu el seama cît de mult își iubea prietenii. Malvina n-avea decît să-i dea oricîte lecții de bunăcuviință, iar Pierrot n-avea decît să-i spună, fie și de-o sută de ori, poeziile lui proaste, Buratino ar fi dat pînă și cheița de aur, numai să-i mai poată vedea.

Lîngă capul lui, se înălță deodată, fără zgomot, o moviliță de pămînt sfărîmicios, din care ieși o cîrtiță catifelată, cu lăbuțe trandafirii; strănută pițigăiat de trei ori și spuse:

— Sînt oarbă, dar am urechi foarte bune. În locul acesta s-a oprit un cărucior tras de niște oi. În cărucior ședeau Vulpoiul, guvernatorul Orașului Proștilor, și detectivii. Guvernatorul a poruncit așa:

„Luați-i pe nemernicii ăștia. I-au zvîntat în bătăi pe cei mai buni polițiști ai mei, în timp ce-și făceau datoria! Ridicați-i!"

Detectivii au răspuns:

„Ham!"

S-au repezit în peșteră și am auzit înăuntru mare hărmălaie. Prietenii tăi au fost legați, aruncați în cărucior împreună cu boccelele lor și p-aci le-a fost drumul...

La ce i-ar fi folosit lui Buratino să rămînă întins pe jos cu nasul în pămînt?! El sări cît colo şi-o luă la fugă pe urmele roţilor, trecu de lac şi ieşi în cîmpia cu iarbă deasă.

Fugea mereu, fugea aşa, în neştire. N-avea nici un plan, dar ştia una şi bună: trebuia să-şi scape cu orice chip prietenii.

Ajunse în sfîrşit la prăpastia în care se rostogolise cu două nopţi mai-nainte, căzînd între brusturi. Jos, zări iazul murdar în care-şi avea casa broasca ţestoasă Tortilla. Pe drumul ce ducea către iaz cobora un cărucior tras de două oi slabe, numai pielea şi osul, cu lîna numai zdrenţe.

Pe capră şedea un motan gras, lat în fălci şi cu ochelari de aur; el îndeplinea slujba de pîrîtor pe lîngă guvernator. În spatele lui stătea vajnicul Vulpoi-guvernator. Peste boccele erau culcaţi Malvina, Pierrot şi Artemon, oblojit din cap pînă-n picioare. Coada lui, odinioară atît de frumos pieptănată, atîrna din cărucior, iar moţul i se tîra prin praf.

În urma căruciorului păşeau cei doi cîini detectivi — Doberman-Pintscher.

Deodată, detectivii îşi ridicară boturile în vînt, şi adulmecînd zăriră deasupra prăpastiei tichia albă a lui Buratino.

Fără a sta pe gînduri începură să se caţere în salturi mari pe urcuşul repede. Înainte însă de a fi ajuns ei sus, Buratino, care nu mai avea unde să se ascundă şi nici încotro să fugă, îşi ridică mîinile deasupra capului şi, uşor ca o rîndunică, se aruncă de pe piscul cel mai înalt în iazul murdar, acoperit de mătasea broaştei.

Descrise mai întîi o curbă în aer şi ar fi nimerit, fără îndoială, în iaz, sub ocrotirea mătuşii Tortilla, dacă nu s-ar fi amestecat vîntul cel puternic.

Vîntul îl prinse într-un vîrtej pe uşurelul Buratino, care, cum ştiţi, era făcut din lemn, îl învîrti, îl răsuci ca pe un titirez, îl aruncă de colo-colo, şi-l lăsă să cadă în cărucior, drept în capul Vulpoiului-guvernator.

Motanul cel gras cu ochelari de aur, luat aşa, fără veste, se prăvăli de pe capră şi, pentru că era un fricos şi un ticălos, se prefăcu leşinat.

Vulpoiul-guvernator fricos nevoie mare, o rupse la fugă pe povîrniş, ţipînd, şi dădu buzna într-o vizuină de bursuc. Dar a nimerit prost căci bursucii, după cum se ştie, nu prea sînt bucuroşi de astfel de oaspeţi şi le fac repede seama.

Oile, speriate, răsturnară căruciorul. Malvina, Pierrot şi Artemon căzură de-a berbeleacul printre brusturi, cu boccele cu tot.

Toate astea se petrecură însă atît de repede, încît voi, dragi cititori, n-aţi fi apucat nici măcar să vă număraţi degetele de la o mînă.

Cîinii Doberman-Pintscher coborîră povîrnişul în salturi mari. Ajungînd în faţa căruciorului răsturnat, îl văzură leşinat pe motanul cel gras. In brusturi zăceau omuleţii de lemn şi cîinele oblojit de la cap la coadă. Dar Vulpoiul-guvernator nu se zărea nicăieri!

Tocmai acela pe care detectivii trebuiau să-l păzească mai dihai ca pe lumina ochilor, se făcuse nevăzut de parcă l-ar fi înghiţit pămîntul.

Primul detectiv, ridicîndu-şi botul în vînt, slobozi un schelălăit prelung de deznădejde.

Al doilea detectiv făcu la fel.

— Ai-ai-ai-u-u-u-u-u!

Apoi amîndoi o luară iarăşi la goană; scotociră peste tot. Scotocind, schelălăiau plini de jale, pentru că simţeau de pe acum loviturile de bici pe spinare şi vedeau gratiile de fier ale închisorii.

Umiliţi din pricina neputinţei lor, cu cozile între picioare, fugiră în Oraşul Proştilor, gîndindu-se ce minciuni să-ndruge la postul de poliţie. Pentru a-şi scăpa pielea, se învoiră să spună că pe drum se întîmplase o minune şi că Guvernatorul fusese ridicat de viu, în ceruri.

Buratino începu să se pipăie încetişor: picioarele şi mîinile îi erau întregi. Se tîrî apoi pînă lîngă brusturele unde zăceau Malvina şi Pierrot, le dezlegă frînghiile şi-i puse în libertate.

Malvina îl îmbrăţişă pe Buratino fără să spună un cuvînt, dar nu putu să-l sărute din pricină că băiatul avea nasul prea lung.

Mînecile lui Pierrot erau rupte pînă la coate, pudra albă i se scuturase de pe faţă şi se vedea acum că obrajii lui erau la fel ca ai tuturor, ba chiar tare rumeni, în ciuda dragostei lui pentru poezii.

— M-am luptat vitejeşte, spuse el cu o voce groasă. Dacă ăia nu mi-ar fi pus piedică, n-ar fi pus ei mîna pe mine în vecii vecilor.

Malvina îi întări spusele:

— S-a luptat ca un leu!

Il cuprinse apoi pe Pierrot de gît şi-l sărută pe amîndoi obrajii.

— Destul acum! Nu vă mai pupaţi atît, mormăi Buratino. Să fugim! Pe Artemon îl vom tîrî de coadă după noi.

Toţi trei îl prinseră pe nenorocitul cîine de coadă şi-l tîrîră după ei pe povîrniş în sus.

— Daţi-mi drumul, merg eu şi singur, că aşa... mi-e ruşine, ofta cîinele, oblojit tot.

— Nu, nu se poate, eşti încă prea slăbit.

Dar nici nu apucară să urce pînă la jumătatea povîrnişului, că pe culme apărură Carabas-Barabas şi Duremar. Vulpea Alisa îi arăta cu laba pe fugari, iar motanul Bazilio îşi peria mustăţile şi pufăia ameninţător.

— Ha-ha-ha! Asta-i bună! chicoti Carabas. Iată că-mi iese în cale chiar cheiţa de aur.

Buratino îşi făcu la iuţeală planul cum să scape de primejdia ce se abătuse iarăşi asupra lor. Pierrot o strînse pe Malvina la piept, hotărît să-şi vîndă cît mai scump pielea. De astă dată însă nu mai aveau nici o nădejde de scăpare.

Duremar chicotea şi el în vîrful povîrnişului:

— Senior Carabas-Barabas, să-mi dai mie cîinele bolnav. Il voi arunca în iaz, la lipitori. O să le priască...

Gras din cale-afară, cum era, şi leneş nevoie mare, lui Carabas-Barabas îi era greu să mai coboare pînă în vale, aşa că începu să-i ademenească pe fugari , îndoindu-şi degetul lui lung cît un cîrnat:

— Veniţi la mine, copilaşi... veniţi la mine.

— Nu vă clintiţi, le porunci Buratino. Şi chiar dacă ne este dat să murim, să primim moartea cu voioşie. Pierrot, spune poeziile tale cele mai proaste. Iar tu, Malvina, să rîzi cît te-o ţine gura...

Cu toate micile ei metehne, Malvina era un tovarăş minunat. Işi şterse iute lacrimile şi prinse să rîdă batjocoritor către cei care-i aşteptau sus.

Pierrot născoci numaidecît o poezie și o strigă în gura mare, cu un glas cît se poate de neplăcut:

De vulpe mi-e milă
C-o așteaptă bățul...
Iar de Bazilio, hoțul,
Vă spun drept, mi-e silă.
Cît despre Duremar cel prostănac
E un nerușinat, vezi bine!
Carabas-Barabas e un fleac...
Hei, Barabas, cui mai i-e frică azi de tine?!...

In timpul acesta, Buratino se strîmba în fel și chip, bătîndu-și joc de Carabas-Barabas.

— Ei măi, directore la teatrul de păpuși, butoi de bere fără bere, sac de grăsime plin cu prostie, dă-te jos, vino-ncoace să scuip drept în barba ta jumulită.

Drept răspuns, Carabas-Barabas urlă înfiorător, iar Duremar își ridică mîinile uscate spre cer.

Vulpea Alisa zîmbi acru:

— Dați-mi voie să le sucesc gîtul obraznicilor ăstora...

O clipă numai și totul s-ar fi sfîrșit... Dar deodată trecură în zbor lăstunii, șuierînd.

— Aici, aici, aici!

Deasupra capului lui Carabas-Barabas zbură o coțofană, croncănind tare:

— Mai repede, mai repede, mai repede!

In vîrful dealului apăru bătrînul tata Carlo, cu sprîncenele încruntate și cu mînecile suflecate. Ținea în mîini un ciomag noduros.

Lui Carabas-Barabas îi făcu vînt cu umărul, iar lui Duremar cu cotul. Pe vulpea Alisa o croi pe spinare cu măciuca, iar pe motanul Bazilio îl zvîrli cît colo, pocnindu-l cu cizma.

După aceea, se aplecă privind în vale spre locul unde se aflau omuleții de lemn și strigă bucuros:

— Buratino, fiul meu, năzdrăvanule!... Ești teafăr, sănătos? Hai, vino mai repede la mine.

K.

Buratino se întoarce în sfîrșit acasă, împreună cu tata Carlo, Malvina, Pierrot și Artemon

Ivirea neașteptată a lui Carlo, cu un ciomag în mînă, cu sprîncenele încruntate, îi băgă în sperieți pe nemernici.

Vulpea Alisa se strecură tîrîș prin iarba deasă și de acolo o rupse la fugă. Dar, din cînd în cînd se tot oprea, îndoindu-se de durere, din pricina loviturii primite.

Motanul Bazilio zburase cît colo, la vreo zece pași, și acum pufăia plin de ciudă, ca un cauciuc de bicicletă găurit.

Duremar, ridicîndu-și poalele paltonului verde, coborî dealul, bodogănind într-una:

— Eu n-am nici o vină, nici o vină...

Dar deodată, ajungînd într-un loc mai povîrnit, se rostogoli de-a dura, căzînd în iaz cu un plescăit asurzitor.

Carabas-Barabas rămase locului, în picioare, cu capul vîrît între umeri. Nu i se mai vedea decît vîrful urechilor. Barba îi atîrna jalnic, ca un gemotoc de cîlți.

Buratino, Pierrot și Malvina se cățărară îndată pe coastă în sus. Tata Carlo îi luă pe rînd în brațe, amenințîndu-i cu degetul:

— Vă arăt eu vouă, neastîmpăraților!

Și-i băgă pe toți în sîn.

Coborî cîțiva pași, se opri și se aplecă asupra nenorocitului de cîine. Recunoscător, credinciosul Artemon ridică botul și-i linse nasul lui Carlo. Buratino țîșni și el din sîn:

— Tată Carlo, noi fără cîine nu mergem acasă.

— Ehe-he! — răspunse Carlo, — o să fie cam greu. Ei, dar acum treacă de la mine! O să-l duc cum oi putea și pe cățelușul vostru.

Îl ridică pe umăr ca pe un sac și, răsuflînd greu din pricina poverii, urcă anevoie pînă sus, unde dădu de Carabas-Barabas: stătea țintuit locului, cu capul între umeri și cu ochii holbați.

— Dar păpușile sînt ale mele... bolboroși el.

Tata Carlo îi răspunse aspru:

— Vai de capul tău! Om bătrîn și cu cine te-ai înhăitat! Cu niște

pungași cunoscuți de toată lumea, cu Duremar, cu motanul și cu vulpea! Pe cei mici îi asuprești... rușine ție, doctor de păpuși!

Și Carlo porni pe drumul ce ducea spre oraș.

Carabas-Barabas, tot cu capul vîrît între umeri, îl urma pas cu pas.

— Dă-mi păpușile înapoi!

— Pentru nimic în lume să nu i le dai! strigă Buratino, scoțînd capul din sîn.

Așa au mers ei și au tot mers. Trecură de ospătăria „La trei peștișori", în pragul căreia stătea jupînul cel chel, făcîndu-le plecăciuni și arătînd cu amîndouă mîinile fripturile ce sfîrîiau pe vatră. Prin fața ușii se învîrtea, încoace și încolo, încolo și încoace, cocoșul cu coada smulsă, povestind plin de mînie pozna lui Buratino. Găinile, înțelegătoare, îi țineau isonul:

— Vai, vai, ce jale! Of, of, dragul nostru cocoș!

Carlo se urcă pe un delușor, de unde putea vedea marea, brăzdată ici și colo de valuri mai întunecate, aduse de vînt, și tot de acolo zări orășelul cel vechi, de culoarea nisipului, scăldat de soarele arzător, și acoperișul de pînză al teatrului de păpuși.

Carabas-Barabas, ținîndu-se la trei pași în urma lui Carlo, bolborosi:

— O sută de galbeni îți dau pentru păpuși. Vinde-mi-le mie!

Buratino, Malvina și Pierrot așteptau cu sufletul la gură să audă răspunsul lui Carlo.

El răspunse hotărît:

— Nu! Dacă ai fi fost un director bun și un om cu suflet, ți-aș fi dat înapoi omuleții. Dar tu ești mai hain decît un crocodil. Nu ți-i dau și nici nu ți-i vînd! Cară-te de-aici!

Carlo coborî dealul și, nemailuîndu-l în seamă pe Carabas-Barabas, intră în orășel.

Acolo, într-o piață pustie, stătea, neclintit, de strajă un polițist. De căldură și plictiseală, mustățile i se pleoștiseră, pleoapele i se închiseseră, iar deasupra pălăriei în trei colțuri roiau muștele.

După ce-și vîrî barba în buzunar, Carabas-Barabas îl apucă deodată pe Carlo de guler, pe la spate, și urlă ca să se audă în toată piața:

— Puneți mîna pe hoț! Mi-a furat păpușile!

Dar polițistul, plictisit și toropit de căldură, nici măcar nu se clinti din loc. Carabas-Barabas sări atunci la el, cerîndu-i cu tot dinadinsul să-l aresteze pe Carlo.

— Dar tu cine ești? întrebă alene polițistul.

— Eu sînt senior Carabas-Barabas, doctor în științe de păpuși, directorul vestitului teatru, cavaler al Marelui Ordin, cel mai bun prieten al regelui.

— Și de ce țipi la mine! zise polițistul.

În timp ce Carabas-Barabas se ciorovăia cu el, tata Carlo, bocănind cu bastonul în caldarîm, se apropie de casa în care locuia. Descuie apoi ușa odăiței lui întunecoase de sub scară, îl dădu jos de pe umeri pe Artemon și îl așeză pe pat, după aceea îi scoase din sîn pe Buratino, pe Malvina și pe Pierrot, și-i așeză unul după altul, pe masă.

Malvina spuse numaidecît:

— Tată Carlo, vezi, te rog, mai întîi de cîine. Băieți, treceți îndată la spălat...

Apoi își împreună mîinile cu deznădejde:

— Rochițele mele! Pantofiorii mei cei noi, drăguțele mele panglicuțe — toate au rămas printre brusturi, pe fundul rîpei!...

— Nu-i nimic, nu fi mîhnită, căută s-o împace bătrînul Carlo. Mai spre seară dau eu o fugă și-ți aduc toate boccelele.

După ce desfăcu cu grijă pansamentul de pe labele lui Artemon, văzu că rănile îi erau aproape vindecate, dar că bietul de el nu se putea mișca din pricină că era lihnit de foame.

— O farfurie cu terci din făină de ovăz și un oscior cu măduvă, — oftă Artemon, — și sînt gata să mă lupt cu toți cîinii din oraș!

— Vai, vai, vai! se căină Carlo. N-am în casă nici măcar o fărîmiță de pîine, iar în buzunar nici o lețcaie...

Malvina se porni să plîngă în hohote, iar Pierrot, îngîndurat, își freca fruntea cu palma.

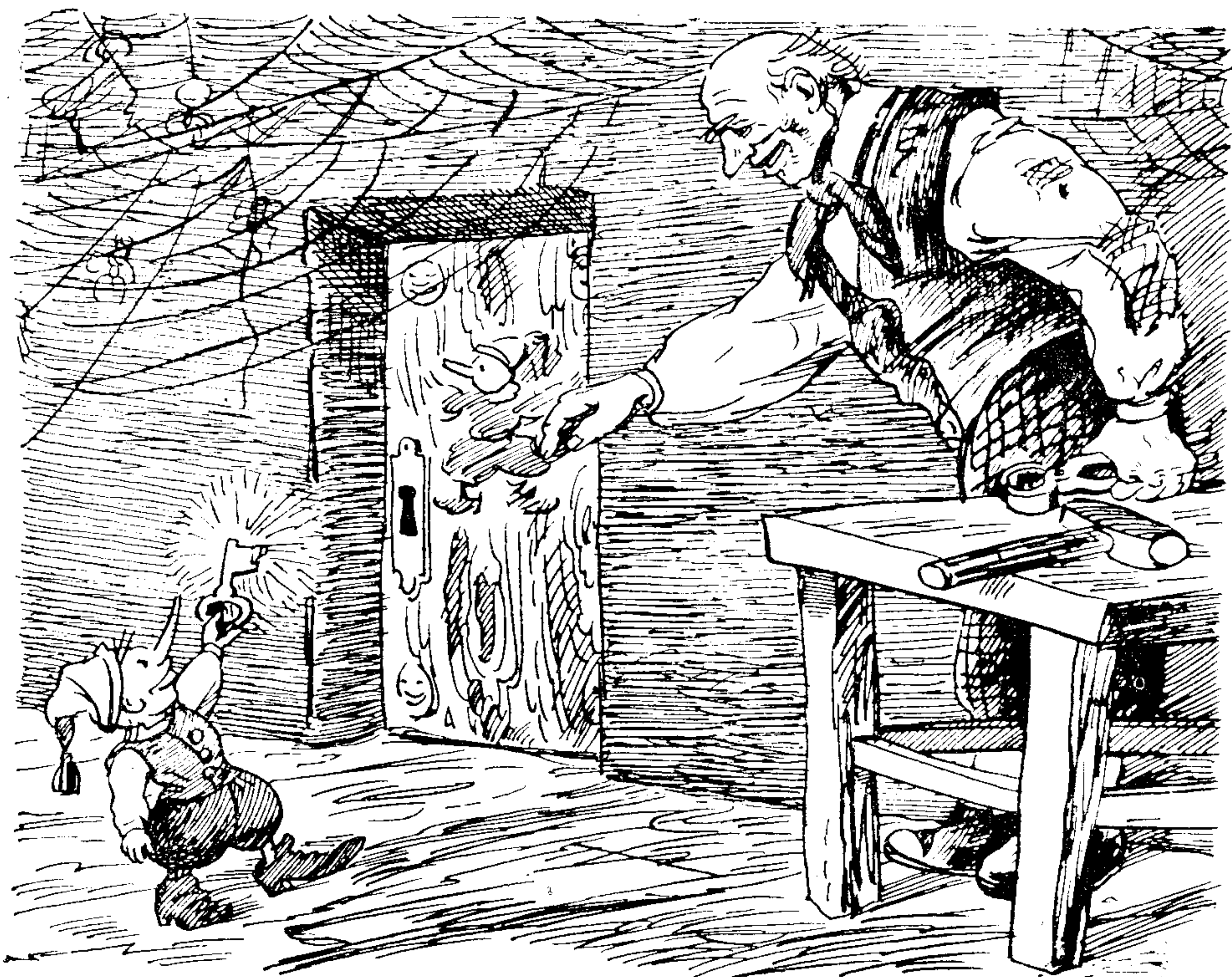
— Am să ies în stradă să spun poezii și am să strîng de la trecători o grămadă de bani...

Carlo dădu din cap:

— Fiule, dacă faci una ca asta, mi-e să nu dormi la poliție; o să te închidă ca pe un cerșetor!

Toți, afară de Buratino, erau abătuți. El însă zîmbea șiret și se tot învîrtea, de parcă n-ar fi stat pe masă, ci pe un titirez.

— Destul cu văicăreala! spuse el sărind jos și scoțînd ceva din buzunar. Tată Carlo, ia bărdița și smulge pînza aceea găurită de pe perete.

Cu nasul în vînt, arătă către vatră, către ceaunul din vatră și către dîra de fum, zugrăvite toate pe bucata de pînză veche.

Carlo se miră :

— Dar de ce, fiule, să prăpădim un tablou atît de minunat? Iarna mă uit la el și îmi închipui că este un foc adevărat, că în ceaun fierbe într-adevăr o ciorbă de miel cu usturoi, și mi se face parcă mai cald.

— Tată Carlo, îți dau cuvîntul meu de păpușă că vei avea curînd un foc adevărat pe vatră, un ceaun adevărat de tuci și o ciorbă fierbinte. Rupe pînza.

Buratino vorbea atît de hotărît, încît tata Carlo, după ce se scăr-

pină după ceafă și clătină din cap mormăind, luă cleștele și ciocanul și începu să desprindă tabloul, în spatele căruia, după cum știm, se afla un păienjeniș des, înțesat cu musculițe moarte.

Carlo mătură încetișor păienjenișul și abia atunci dădu cu ochii de o ușă micuță din lemn de stejar, înnegrit de vreme. În cele patru colțuri erau cioplite figuri zîmbitoare, iar la mijloc un omuleț care juca, un omuleț cu un nas lung.

După ce scuturară bine praful, Malvina, Pierrot, tata Carlo și chiar flămîndul Artemon strigară toți deodată:

— Dar asta-i chiar poza lui Buratino!

— Știam eu, spuse Buratino, cu toate că, la drept vorbind, nici nu se gîndise la așa ceva, ba dimpotrivă rămăsese și el cu gura căscată. Iată și cheia ușiței. Deschide, tată Carlo...

— Ușa asta micuță și cheița ei de aur, — spuse Carlo, — au fost făcute de mult de un meșter tare priceput. Să vedem acum ce se ascunde în dosul ei.

Vîrî cheița în broască și o răsuci... Îndată se auzi o melodie vioaie și foarte plăcută, de parcă ar fi cîntat o flașnetă mică.

Tata Carlo împinse ușa, care se deschise încet, scîrțîind.

Tocmai atunci răsunară sub fereastră niște pași grăbiți și numaidecît îl auziră pe Carabas-Barabas urlînd:

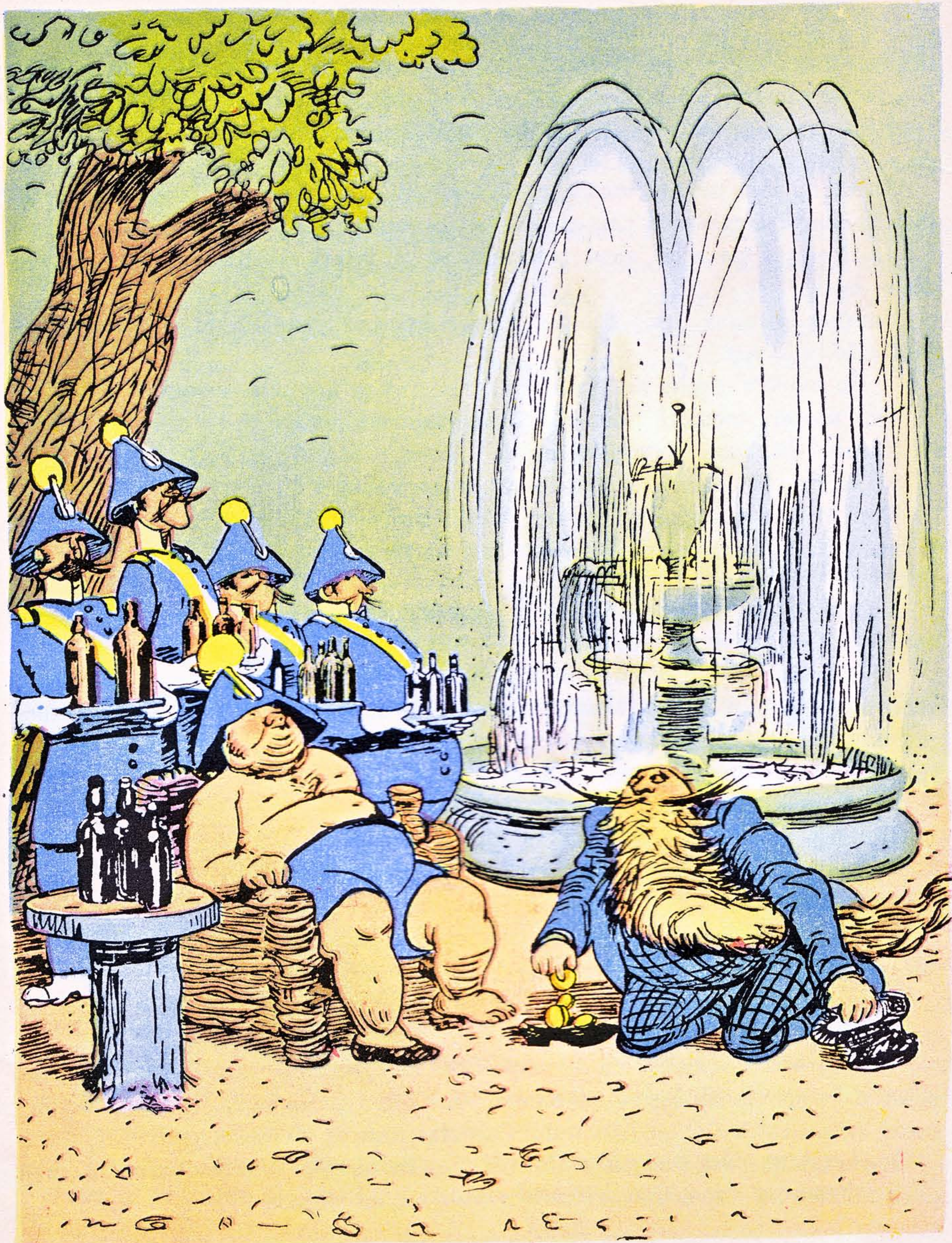
— În numele regelui din Tarabarî, arestați-l pe Carlo, pe bătrînul cel viclean.

Carabas-Barabas pătrunde în odăița de sub scară

După cum știm, zadarnic căutase Carabas-Barabas să-l înduplece pe polițistul cel somnoros să-l aresteze pe Carlo. Văzînd că n-o scoate la capăt, Carabas-Barabas o luă din nou la fugă pe stradă.

Barba lui, răsfirată de vînt, se agăța de nasturii și umbrelele trecătorilor. Însă Carabas-Barabas își făcu loc cu coatele, scrîșnind din dinți. Băieții fluierau asurzitor și zvîrleau după el cu mere putrede.

Carabas-Barabas intră în goana mare la primarul orașului. Era o zi nespus de călduroasă, și la ora aceea primarul, numai în pantaloni

scurți, ședea în grădină, lîngă fîntîna țîșnitoare, și se răcorea cu limonadă.

Șase rînduri de bărbii avea primarul, iar nasul i se pierdea între fălcile grase și trandafirii. În spatele lui, așezați sub un tei, patru polițiști amărîți nu mai pridideau cu destupatul sticlelor cu limonadă.

Carabas-Barabas se aruncă în genunchi în fața primarului și, întinzîndu-și lacrimile pe față cu barba lui năclăită, începu să urle cît îl ținea gura:

— Sînt un orfan nenorocit. Am fost batjocorit, furat, bătut...

— Cine a cutezat să-și bată joc de un orfan? întrebă primarul, răsuflînd anevoie.

— Cel mai înverșunat dușman al meu, bătrînul flașnetar Carlo. El mi-a furat trei din cele mai bune păpuși și acum vrea să dea foc vestitului meu teatru! E în stare să dea foc și să jefuiască tot orașul dacă nu-l băgați, fără întîrziere, la închisoare.

Pentru a-și întări spusele, Carabas-Barabas scoase un pumn de galbeni și-i lăsă să cadă în papucul primarului.

Ca să nu mai lungim vorba, atîta s-a jeluit și a îndrugat la verzi și uscate, încît primarul, speriat din cale afară, dădu poruncă celor patru polițiști de sub tei:

— Urmați-l pe acest preacinstit orfan și procedați cum se cuvine, în numele legii!

Carabas-Barabas, însoțit de cei patru polițiști, se repezi într-un suflet la locuința lui Carlo și începu a striga:

— În numele regelui din Tarabarî, arestați-l pe acest hoț și nemernic!

Dar ușa era încuiată; din odăiță nu răspunse nimeni. Atunci Carabas-Barabas strigă iarăși:

— În numele regelui din Tarabarî, spargeți ușa!

Polițiștii se opintiră cu putere; tăbliile putrede ale ușii zburară din țîțîni și în zăngănit asurzitor de săbii, cei patru vajnici polițiști năvăliră în odăița de sub scară.

Năvăliră în odăiță chiar în clipa cînd Carlo, plecîndu-și capul, trecea pragul ușiței tăinuite din perete.

El coborîse cel din urmă și ușița... pac! se închise în urma lui. Cîntecul cel dulce se stinse. În odăița de sub scară zăceau împrăștiate numai fașe murdare și pînza pe care era zugrăvită vatra, sfîșiată și mototolită.

Carabas-Barabas se repezi la uşiţa tainică şi începu să lovească în ea cu pumnii şi cu picioarele.

— Bum, bum, bum!

Dar uşa era trainică.

Carabas-Barabas îşi făcu vînt şi se izbi cu spatele de uşă.

Uşiţa nici că se clinti.

Înfuriat peste măsură, bătu din picioare şi răcni la poliţişti:

— În numele regelui din Tarabari, spargeţi uşa asta blestemată!

Poliţiştii se pipăiau de zor, unul pe celălalt. Unul avea nasul julit, altul un cucui în cap.

— Nu! Aici nu-i lucru curat! şoptiră ei şi porniră întins să-l înştiinţeze pe primarul oraşului că făcuseră totul în numele legii, dar că, pesemne, însuşi necuratul venise în ajutorul bătrînului flaşnetar, care se făcuse nevăzut prin perete.

În odăiţa pustie de sub scară, Carabas-Barabas îşi smulgea barba de ciudă şi se tăvălea pe jos, urlînd şi văicărindu-se ca un turbat.

Ce găsesc ei în dosul uşiţei tainice

În timp ce Carabas-Barabas se tăvălea ca un turbat, smulgîndu-şi barba de furie, Buratino, Malvina, Pierrot şi Artemon, şi urmaţi de tata Carlo, coborau sub pămînt pe scara dreaptă, de piatră.

Tata Carlo ţinea în mînă un capăt de luminare. Flacăra ei pîlpîitoare arunca pe perete umbre mari, şi puteai să vezi cînd capul ciufulit al lui Artemon, cînd mîneca lungă a lui Pierrot — dar sîmburele de lumină nu răzbea să lumineze bezna în care se adîncea scara.

Malvina se ciupea într-una de urechi, ca să nu izbucnească în plîns, de frică...

Pierrot, ca totdeauna, bolborosea tam-nesam poezii de-ale lui:

Pe pereţi umbre tot joacă;
Teamă nu mi-e! Ce-or să-mi facă?...
Fie scara cît de-abruptă,
Bezna cît de ne-ntreruptă,
În pămînt tot n-om intra,
Om ajunge undeva!...

Buratino o luase înaintea tovarășilor săi, iar tichia lui albă de-abia se mai zărea undeva, în josul scării.

Deodată se auzi un șuierat, ceva căzu, rostogolindu-se cu zgomot, și numaidecît după asta, glasul plîngăreț al lui Buratino răzbi pînă la ei:

— Săriți! Ajutor!

Într-o clipită, Artemon, uitînd că era rănit și flămînd, se repezi și răsturnîndu-i pe Malvina și pe Pierrot, o porni în jos, pe scări, ca un vîrtej negru.

Se auzea cum îi clănțăne dinții în gură. Pe urmă iarăși izbucni un țipăt.

Apoi se așternu liniște; doar inima Malvinei ticăia ca un ceas deșteptător.

O rază mare de lumină scăldă dintr-o dată scările. Flacăra luminării din mîna lui tata Carlo începu să pălească.

— Priviți, priviți încoace! strigă tare Buratino.

Malvina începu să coboare cu iuțeală scările, mergînd de-a-ndăratelea; după ea sărea Pierrot, iar cel din urmă cobora Carlo, îndoit din șale și pierzîndu-și mereu galenții pe drum.

Jos, acolo unde se sfîrșea scara cea abruptă, ședea Artemon pe o platformă de piatră și se lingea pe bot. La picioarele lui zăcea sugrumat guzganul Sușara.

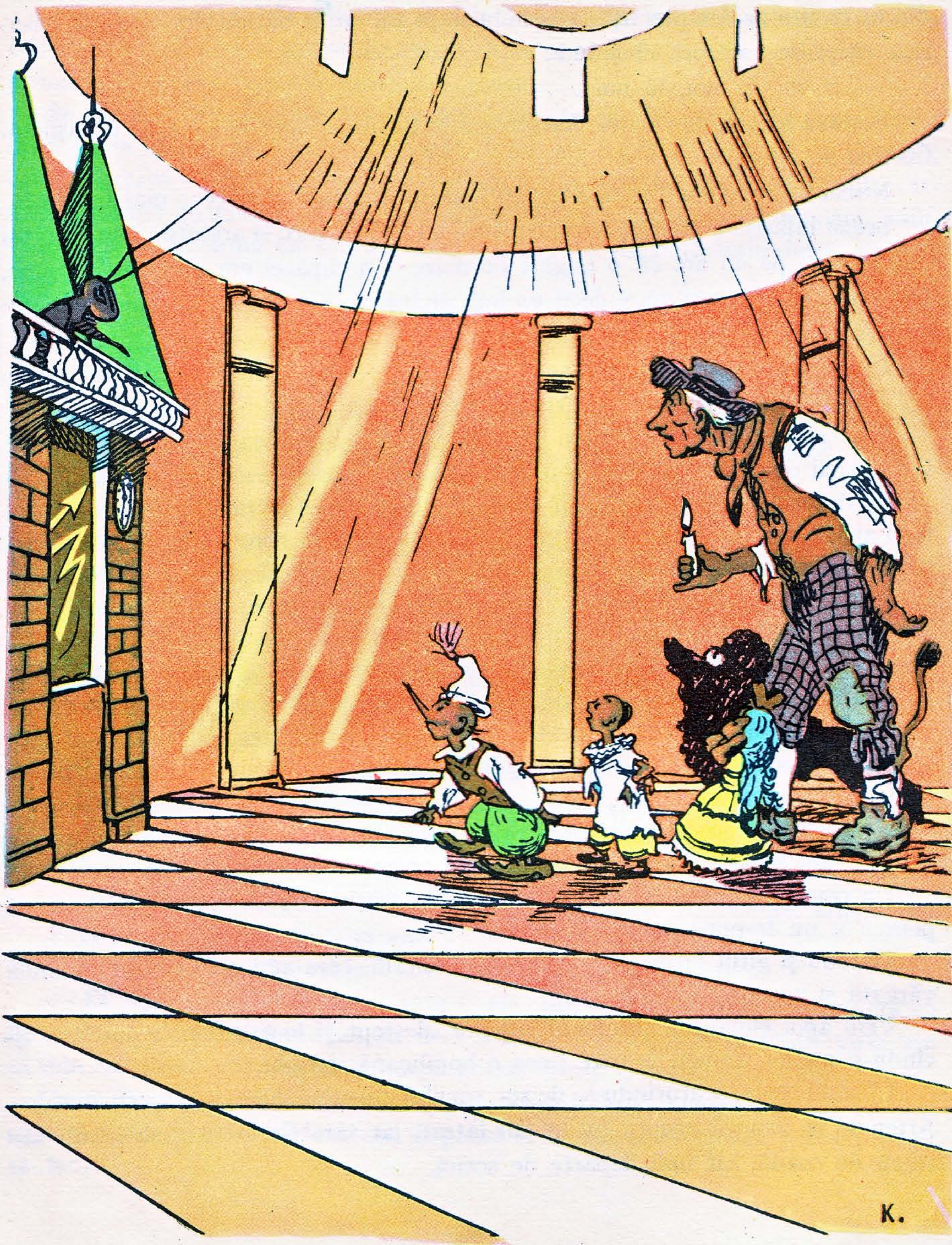
Buratino sfîșie cu amîndouă mîinile pîsla putrezită care astupa o deschizătură în peretele de piatră. De acolo se revărsa o lumină albastră.

Se strecurară cu toții prin deschizătură și dintr-o dată razele soarelui îi izbiră drept în ochi. Ele cădeau din tavan, printr-un ochi de geam rotund.

Razele acestea, în care tremurau firicele de praf, dansînd necontenit, luminau o încăpere rotundă cu pereți de marmură gălbuie. În mijlocul ei se afla un teatru de păpuși nespus de frumos, iar pe cortină strălucea, șerpuind, un fulger aurit.

De amîndouă părțile cortinei se înălțau două turnuri pătrate, vopsite în așa fel, încît păreau clădite din cărămizi mici, roșii. Acoperișurile țuguiate, din tablă verde, scînteiau puternic în soare.

Pe turnul din stînga se vedea un ceas cu acele de bronz, iar pe

К.

cadran, în dreptul fiecărei cifre, erau pictate chipuri zîmbitoare de fetițe și băieți.

Pe turnul din dreapta se adîncea o ferestruică rotundă cu geamuri în multe culori.

Deasupra acestei ferestruici, cocoțat pe acoperișul din tablă verde, ședea Greierul Vorbitor. Cu gurile căscate de uimire, se opriră în fața acelui teatru minunat, și atunci greierașul grăi încet și limpede:

— Ți-am spus eu atunci, Buratino, că te așteaptă primejdii mari și întîmplări înspăimîntătoare. Din fericire, totul s-a sfîrșit cu bine. Ar fi putut însă să se sfîrșească rău... Așa, vezi!...

Greierul Vorbitor avea un glas sfătos, bătrînesc și pe deasupra părea și supărat, pentru că fusese cîndva lovit în cap, cu toată vîrsta lui înaintată, de o sută de ani. În ciuda bunătății lui înnăscute, nu putuse încă uita obida nemeritată și de aceea nu mai adăugă nimic; mișcă din mustăcioare pentru a-și scutura parcă praful de pe ele și se strecură încet, undeva, într-o crăpătură părăsită, cît mai depatre de zgomotul lumii.

Atunci tata Carlo spuse:

— Și eu care credeam că o să găsim cel puțin o grămadă de aur și argint! Cînd colo dau peste o jucărie veche și atîta tot...

El se apropie apoi de ceasul zidit în turn, bătu cu unghia pe cadran și, pentru că într-o parte a ceasului atîrna o cheiță într-un cui, o luă și învîrti ceasul...

Se auzi un tic-tac puternic și acele se mișcară. Acul mare se apropie de cifra douăsprezece, iar cel mic, de șase. Înăuntrul turnului se auzi un fîșîit și un șuierat, iar ceasul sună tare de șase ori...

Într-o clipită, ferestruica cu geamurile colorate din celălalt turn se deschise și ea; din ea țîșni o pasăre pestriță, mișcîndu-se pe un arc și bătînd din aripi. Și păsărica ciripi de șase ori, chemînd:

— La noi! La noi! La noi! La noi! La noi — la noi!

Pasărea se făcu nevăzută, ferestruica se închise și începu să cînte o flașnetă. Cortina se ridică...

Nimeni, nici chiar tata Carlo, nu văzuse vreodată un decor mai frumos.

Scena înfățișa o grădină. Prin copăceii cu frunze aurii și argintii cîntau graurii, mișcîndu-se pe un arc cît o unghie de mare. Un copă-

cel era încărcat cu mere, fiecare din ele nu mai mare decît un bob de hrișcă. Sub copaci se plimbau păuni care, săltîndu-se în vîrful picioarelor, ciuguleau merele. Prin poieniță, împungîndu-se cu coarnele, zburdau două căprioare, iar în aer fîlfîiau fluturași atît de mici, că abia puteau fi văzuți.

Așa trecu cam un minut. Graurii amuțiră, păunii și căprioarele fugiră în culise, iar copacii dispărură prin deschizăturile tainice de sub podeaua scenei.

Pe fundalul decorului apărură niște nori străvezii, apoi un soare roșu răsări deasupra pustiului nisipos. Din dreapta și din stînga culiselor se iviră dintr-o dată liane asemănătoare unor șerpi, iar pe una din ele era încolăcit un șarpe boa adevărat. Pe o altă liană se legăna o familie de maimuțe, ținîndu-se numai în cozi.

Scena înfățișa Africa.

Pe nisipul auriu, în bătaia soarelui arzător, treceau felurite animale sălbatice.

Din trei sărituri, trecu în goană leul cu coama lui stufoasă și, cu toate că nu era mai mare ca un motănaș, păru totuși înfricoșător.

Ridicat pe labele dinapoi, trecu, în mers legănat, un urs de catifea, ținînd într-o labă o umbrelă.

Nesuferitul crocodil apăru și el, tîrîș. Ochii lui mici și răi aruncau acum o căutătură blîndă. Dar Artemon bănui că se preface și mîrîi la el.

Trecu în salturi un rinocer cu cornul lui ascuțit înfipt într-o minge de gumă, ca să nu împungă pe nimeni.

Cu gîtul întins, trecu în fugă o girafă, aducînd la înfățișare cu o cămilă vărgată, și avînd în frunte două cornițe.

Veni apoi elefantul, prietenul copiilor, deștept și bun la suflet, mișcîndu-și mereu trompa în care ținea o bomboană de soia.

Ultimul trecu, scuturîndu-se de zor, șacalul — un fel de cîine sălbatic, foarte murdar. Artemon se aruncă asupra lui cu un lătrat, iar tata Carlo cu greu izbuti să-l tragă înapoi de coadă, tîrîndu-l cît mai departe de scenă.

Așa trecură, rînd pe rînd, animalele sălbatice. Deodată soarele se stinse. Prin întuneric, ceva coborî de sus și altceva apăru din lături. Apoi se auzi un sunet melodios, de parcă un arcuș trecuse peste strunele unei viori.

Se aprinseră cîteva felinare ca acelea de pe stradă. Pe scenă apăru piața unui oraș. Ușile caselor se deschiseră îndată și din ele ieșiră în fuga mare cîțiva omuleți, care se urcară cu toții într-un tramvai mic, ca o jucărie. Taxatorul sună, vatmanul învîrti de mîner, un băiețel zorit se cățără la iuțeală pe tampoane, milițianul fluieră în urma lui și tramvaiul coti pe o străduță lăturalnică, printre casele înalte.

Trecu apoi un biciclist pe o bicicletă cu niște roți mici cît o farfurioară de dulceață. Un jurnalist cu niște ziare mici ca niște foi de calendar, împăturite în patru, străbătu piața în fugă.

Un vînzător ambulant împingea prin piață căruciorul lui cu înghețată. Pe balconașele caselor apărură deodată cîteva fetițe, făcîndu-i semne grăbite, dar omul cu înghețata dădu din mîini și le spuse:

— S-a vîndut înghețata! Pe altă dată!

Atunci se lăsă cortina, cu fulgerul ei șerpuitor aurit.

Tata Carlo, Malvina și Pierrot nu-și mai veneau în fire de încîntați ce erau. Buratino, cu mîinile băgate în buzunare, cu nasul în vînt, spuse lăudăros:

— Ați văzut? Se vede treaba că nu degeaba m-am murat eu în baltă la mătușa Tortilla. În teatrul ăsta vom reprezenta noi o comedie. Știți care? „Cheița de aur sau nemaipomenitele pățanii ale lui Buratino și ale prietenilor săi." Pun rămășag că senior Carabas-Barabas va plesni de ciudă.

Pierrot își frecă cu palma fruntea încrețită:

— Eu voi scrie comedia asta în versuri minunate.

— Eu voi vinde înghețată și bilete, spuse Malvina. Dacă o să găsiți că am și eu talent, am să încerc să joc rolul unei fetițe drăguțe...

— Stați, copii, dar de învățătură cînd o să vă apucați? întrebă tata Carlo.

Păpușile răspunseră într-un glas:

— O să învățăm dimineața... Iar seara o să jucăm la teatru.

— Ei, așa da, copilași! spuse tata Carlo. Eu unul o să cînt din flașnetă să înveselesc preacinstitul public, iar de-o fi să cutreierăm cîndva toată Italia, am să mîn calul din oraș în oraș și am să gătesc ciorbă de miel cu usturoi...

Artemon asculta, ciulind urechile, și-și răsucea capul încoace și-ncolo, privind cu ochi strălucitori la prietenii săi, de parcă ar fi vrut să-i întrebe: „Dar eu ce-am să fac?"

Buratino mai spuse:

— Artemon o să aibă-n paza lui toate lucrurile și costumele teatrului și tot el o să păstreze și cheile de la cămară. În timpul reprezentației, ascuns în culise, va răcni ca leul, va tropăi ca rinocerul, va scrîșni din dinți ca crocodilul și, învîrtindu-și repede coada, va șuiera ca vîntul; de asemenea va imita toate sunetele de care vom avea nevoie.

— Ei, dar tu, Buratino? întrebară toți. Tu ce vrei să faci în teatru?

— Ciudați mai sînteți! Cum de nu înțelegeți? În comedie o să joc chiar rolul lui Buratino și astfel o s-ajung vestit în lumea-ntreagă!

Noul teatru de păpuși dă prima reprezentație

Carabas-Barabas ședea în fața vetrei cu inima tare cătrănită. Lemnele ude abia ardeau, sfîrîind. Afară ploua cu găleata, iar prin acoperișul găurit al teatrului de păpuși ploaia pătrundea cu putere. Picioarele și mîinile păpușilor prinseseră umezeală, iar la repetiții nimeni nu mai voia să joace, nici chiar sub amenințarea biciului cu șapte cozi. De trei zile păpușile nu mai mîncaseră nimic și cleveteau înrăite, atîrnate ca de obicei în cuiele din cămară.

Dimineața nu se vînduse nici un bilet. Cine să se ducă la Carabas-Barabas să-i vadă piesele plictisitoare și actorii flămînzi și zdrențăroși?

În turnul din oraș, orologiul bătu ora șase. Carabas-Barabas se tîrî amărît în sala de spectacole: sala era goală!

— Dracu' să-l ia pe prea cinstitul public! mormăi el și ieși în stradă. De cum ieși, privi în jur, clipi de cîteva ori din ochi și căscă o gură așa de mare, că în ea ar fi putut intra cu cea mai mare ușurință chiar și o cioară.

Peste drum de teatrul lui, în fața unei barăci noi de pînză, se îngrămădea mulțimea, fără să-i pese de vîntul umed ce bătea dinspre mare.

Deasupra intrării, pe o estradă de scînduri, stătea un băiețel cu un nas lung și cu tichie pe cap, suflînd într-o trompetă răgușită și strigînd ceva.

Oamenii rîdeau, băteau din palme și mulți din ei intrau în baracă.

Duremar, care mirosea a nămol mai tare ca întotdeauna, se apropie de Carabas-Barabas.

— E-he-he! spuse el acru, încrețindu-și toată fața. Nu mai merge treaba cu lipitorile de leac. Vreau să mă duc și eu la ei. Duremar arătă baraca cea nouă. Vreau să mă rog de ei să mă lase să le aprind luminările sau să le mătur pe jos.

— Dar al cui o fi teatrul ăsta afurisit? De unde a mai răsărit aici? mîrîi Carabas-Barabas.

— Păi chiar păpușile și-au deschis teatrul lor de păpuși „Fulgerul"; singure își scriu piese în rime, și tot ele le joacă.

Carabas-Barabas, scrîșnind din dinți și smulgîndu-și barba, porni spre noua baracă de pînză.

Pe estradă, Buratino striga:

— Prima reprezentație a minunatei și atrăgătoarei comedii din viața omuleților de lemn. O întîmplare adevărată! Veți vedea cum i-am învins pe dușmanii noștri, fiindc-am fost isteți, viteji și nu ne-am pierdut cumpătul...

La intrarea teatrului de păpuși, într-o căsuță de sticlă ședea Malvina, cu o fundă frumoasă în părul ei albastru, și nu dovedea să împartă bilete celor dornici să vadă o comedie adevărată din viața păpușilor.

Tata Carlo, într-o haină nouă de catifea, învîrtea la flașnetă și clipea șiret din ochi către prea cinstitul public.

Artemon o trăgea afară de coadă pe vulpea Alisa, care se strecurase în teatru fără bilet.

Motanul Bazilio, care intrase tot fără bilet, izbuti să fugă înainte de a fi prins. Acum ședea cocoțat într-un copac și, bătut de ploaie, privea în jos cu ochii lui răutăcioși.

Buratino, umflîndu-și obrajii, sufla în trompeta răgușită:

— Reprezentația începe!

Și fugi pe scăricică în jos, ca să joace prima scenă a comediei, în care se arăta cum bietul tata Carlo ciopleşte un omuleț de lemn dintr-un butuc, fără să-i treacă măcar prin minte că tocmai asta o să-i aducă fericirea.

Tîrîndu-se anevoie, ajunse în sfîrșit la teatru și broasca țestoasă Tortilla, ținînd în gură o invitație tipărită pe un pergament cu colțurile aurite.

Reprezentaţia începu. Carabas-Barabas se întoarse posomorît la teatrul lui gol şi pustiu. Luă biciul cu şapte cozi şi deschise uşa care da în cămară.

— Vă dezvăţ eu să mai leneviţi, nemernicilor! mîrîi el înfricoşător. O să vă învăţ eu numaidecît cum să momiţi publicul la teatrul meu.

Pocni din bici. Dar nimeni nu răspunse. În cămăruţă nu era nimeni. Doar resturile de sforicele mai atîrnau de cuie.

Toate păpuşile: Arlechinii, fetiţele cu măşti negre, vrăjitorii cu tichii înstelate în colţuri, cocoşaţii cu un nas cît castravetele, arapii, căţeluşii — toate, toate păpuşile fugiseră de la Carabas-Barabas.

Cu un urlet sălbatic, senior Carabas-Barabas se năpusti în stradă. Aci văzu cum ultimii lui actori goneau zoriţi prin băltoace spre teatrul cel nou, unde muzica cînta vesel, unde răsunau hohote voioase de rîs şi unde se auzeau ropote de aplauze.

Carabas-Barabas izbuti să prindă doar un căţeluş de flanelă, cu nasturi în loc de ochi. Dar Artemon răsări ca din pămînt şi se aruncă asupra lui; îl dădu peste cap şi îi smulse căţeluşul din mînă, ducîndu-l cu el în baracă, unde, după culise, li se pregătise actorilor flămînzi o ciorbă fierbinte de miel, cu usturoi.

Şi Carabas-Barabas rămase aşa întins în băltoacă, sub ploaie.

